

תפ"ח 10/7 - מדינת ישראל נגד תאיר זועבי

בית המשפט המחוזי בנצרת

תפ"ח 10-7 מ.י. פרקליטות מחוז הצפון-פלילי נ' זועבי(עציר)
ואת'

בפני: כב' הנשיא יצחק כהן - אב"ד
כב' סגן הנשיא, השופט בanimin ארבל
כב' השופטת אסתר הלמן
המואשימה
מדינת ישראל
נגד
תאיר זועבי
הנאשם

nocchim: בשם המואשימה: עו"ד ויאם קבלאו

בשם הנאשם: עו"ד רויטל בן - שבת

הנאשם בעצמו באמצעות הלוי

הכרעת דין

כב' השופטת אסתר הלמן:

פתח דבר:

.1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום, בו הוא מואשם ברצח המנוח עלי יחיא (להלן: "המנוח"), על רקע נקמת דם אחיו, טלחת זועבי ז"ל. בנוסף, מיוחסת לו בכתב האישום עבירות של החזקה והובלת נשק שלא כדין, שיבוש מהלכי משפט (בשתי הזרמיות), והדחה בחקירה.

.2. על פי הנטען בכתב האישום, המנוח נורה ביום 09.10.09, בעת שהיא בנסיעה ברכבו, יחד עם אדם בשם אמר דראושא (להלן: " האמר"). אמר הוא אחיו של עלי דראושא, שהורשע בהרגתו של טלחת ז"ל (להלן: "טלחת"). על פי כתב האישום, ביקש הנאשם להרוג את אמר, ובדרך זו לנוקם את מות אחיו. כתב האישום מפרט את הפעולות שעשה הנאשם בכך להbia למותו של אמר, עד למועד שבו ארבע לאמיר, יחד עם אנשים נוספים, שהזוויתם לא הוברה, ותוך כדי נסיעה אחר הרכב בו נסעו אמר עמוד 1

והמנוח, יירה הנאשם לעבר רכבם. כתוצאה מהיר, כך נטען, נפגע המנוח ומת.

3. השתלשות ההליכים בתיק עוד תפורט בהחברה, אך לצורך הבורת התמונה, יאמר כבר עתה כי כתב האישום הוגש ביום 28.2.2010, כנגד שני נאים: הנאשם מס' 1 (**להלן: "תair"** או **"הנאשם"**), ונאשם נוסף בשם מוחמד שלאלבנה (**להלן: "שלאלבנה"**). בין המאשימה לבין מוחמד שלאלבנה הושג ביום 19.6.11 הסדר טיעון, במסגרתו תוקן כתב האישום בעניינו, הוא הורשע על יסוד הוודאות בסיווע לרצח דינו נגזר בהתאם להסדר הטיעון, כך שהושטו עלי, בין היתר, 7.5 שנים מאסר בפועל. הסדר הטיעון בין שלאלבנה למאשימה הושג לאחר שימושים ספורים קודם לכן הודה הנאשם בביצוע הרצח (הוזהה ממנה חזר מאוחר יותר), וביקש להוכיח קיומם של התנאים לתחולות סעיף 300א לחוק העונשין, התשל"ז - 1977. לאור המפורט, הכרעת דין זו עוסקת אך בעניינו של נאשם מס' 1, תair, ביחס למשעים המיוחסים לו בכתב האישום.

כתב האישום:

4. כתב האישום בעניינו של הנאשם אוחז שני אישומים:

האישום הראשון:

א. על פי האישום הראשון, בתאריך 7.3.08 גרם עלי דראשה (**להלן: "עלי"**), למוות של תלחת זועבי, אחיו של הנאשם, בדקירות סכין. בגין האירוע בו נגרם מוות של תלחת, הוגש לבית המשפט המחויז בנצחת כתב אישום בתיק פ"ח 8/08 כנגד עלי, שהואשם ברצחתו של תלחת ובעבירות נוספת, וכנגד אמר, אשר הואשם בעבירה של הריגת ובעבירות נוספת. במסגרת הסדר טיעון, הורשע עלי בהרגתו של תלחת ובעבירות נוספת לנסיבות מאסר בפועל לתקופה של 12 שנים. אמר הורשע בעבירות של קשרית קשר לפשע ופיצעה בנסיבות מחמירות ונדון למאסר לתקופה של שנה. לאחר תום ריצוי המאסר, ביום 14.9.09 השחרר אמר מן הכלא ושב להtaggor בכפר מגורי, כפר אסאל.

ב. לאחר מוות תלחת, גמלה בלבו של הנאשם החלטה לנתקם את מות אחיו. על מנת להוציא אל הפועל את כוונתו זו, פנה הנאשם בחודשים הראשונים של שנת 2009 או בסמוך לכך, אל מוחמד שלאלבנה. הנאשם ביקש שלאלבנה לאסוף מידע אודוט תנעווות של אמר, שהנו בן כפרו של שלאלבנה, (בעוד שהנאשם מתגורר בכפר טמרה עמוק), ולדוח לו על כך. שלאלבנה הסכים לכך, זאת- בידועו כי אחיו של אמר גרם למוות של תלחת, וכי אמר עצמו אף הוא היה מעורב באירוע, וכי בכוונה הנאשם להרוג את אמר על רקע זה.

ג. במהלך החודשים שקדמו ליום 9.10.09, עמדו הנאשם ושלאלבנה בקשר טלפון בהזדמנויות שונות. ביום 9.10.09 התקשר הנאשם אל שלאלבנה מספר רב של פעמים על מנת שזה ימסור

לו מידע אודות מקום הימצאו של אמיר. במועד האמור, בשעות הערב, נפגש שלאבנה עם אמיר בכפר אכסאל ודיוח על כך לנאים. הנאשם מסר לשלאבנה כי הוא נמצא בכפר אכסאל ביחד עם אנשים נוספים.

ד. בהמשך הערב, נאסף אמיר ממוקם מפגשו עם שלאבנה על ידי המנוח, שנחג ברכב מסווג טנדר טיוויטה מ"ר 14-469-63 (להלן: "הטנדר"). המנוח היה בן משפחה של אמיר, וחויבו.

ה. כאשר עזבו אמיר והמנוח את המקום בו נותר שלאבנה, דיוח שלאבנה לנאים כי אמיר נסע ביחד עם המנוח ברכבו של המנוח מסווג טנדר טיוויטה בצד לבן וכי השניים נסעו לכיוון היציאה מהכפר אכסאל, וזאת ביודען כי בכוונת הנאשם להרוג את אמיר ועל מנת לסייע לו בכך.

ו. בסמוך לשעה 21:00 נסעו אמיר והמנוח בטנדר מכפר אכסאל לכיוון נצרת. הנאשם יחד עם אנשים נוספים, שזהויהם אינה ידועה למאשינה, ארבעו לשנים בסמוך ליציאה מכפר אכסאל, כשהם יושבים ברכב מסווג מיצובייש (להלן: "המיצובייש"), כשהנאשם מצוי באקdash. שהבחנוינו הנאשם ושותפיו בטנדר שחלף בכביש, הם עקבו אחריו כשהם נסעים ברכב המיצובייש.

ז. בסמוך לשעה 21:00, לקראת כיכר פאחים, עקף המיצובייש את הטנדר. בהיות שני כל' הרכב בנסיעה במקביל זה זהה, יירה הנאשם באמצעות האקדח, לעבר הטנدر, במטרה להרוג את אמיר שנסע בטנדר. כתוצאהמן הירוי נפגע המנוח, הטנדר המשיך בנסיעתו עד שנעצר על גבעת חול שבצד ימין של הדרך. אמיר נמלט מן הטנדר וברח רגלית מהמקום. בשלב זה, ירדו הנאשם ונוסף מהמיצובייש והתקרכבו לטנדר. הנאשם שב וירה לעבר המנוח באמצעות האקדח, בכוונה לגרום למותו. מיד לאחר מכן, חזרו הנאשם ושותפו למיצובייש ונמלטו מהמקום בנסיעתו לכיוון נצרת.

ח. כתוצאהמן הירוי, נגרמו למנוח פצעים כנימת קליין בלחיו הימנית, פצע כנימת קליין בלחיו השמאלית, פצע כנימת קליין בבית החזה ימין, פצע כנימת קליין בבית החזה שמאל ופצע כנימת קליין בזרוע שמאל. מותו של המנוח נגרם מנזק חמור למוח בעקבות מעבר קליין דרך בסיס הגולגולת. המנוח פונה על ידי עוברי אורח לבית החולים בנצרת ומתו נקבע במקום.

ט. לאחר האירוע השמידו הנאשם ושלאבנה את כרטיסי הסים שהיו מותקנים במכשירי הטלפון הסלולריים שלהם עבור לאירוע.

בгин מעשים אלו מייחסות לנאים עבירות **רצח** - עבירה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"). **החזקת והובלת נשק** - עבירה לפי סעיף 144(א)(ב) לחוק העונשין ו**שיבוש מהלכי משפט** - עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

האישום השני:

א. בגין הרצח שתואר באישום הראשון נפתחה חקירה قدין על יד משטרת ישראל

(להלן: "החקירה").

ב. מרואן ابو סיאם (להלן: "מרואן"), זומן לחקירה במשטרת ביום 10.1.31. בחקרתו התכוונו החוקרים לברר האם הפלפון שמספרו 057-7873128, עימו קיים מרואן קשר קודם לכן, שיר לבניהם.

ג. מרואן התקשר אל הנائم ביום 10.1.31 בשעה 10:25 ועדכן אותו בדבר זמנו למשטרה.

הנائم ביקש מרואן כי ישוחחו ביניהם מטלפון אחר ומרואן מסר לו מספר פלאפון אחר שהחזיק ברשותו. מיד לאחר מכן, בשעה 10:28, התקשר הנائم למספר שמסר לו מרואן ושוחח עמו. במהלך השיחה הנחה הנائم את מרואן כי אם ישאל בחקרתו במשטרת אודוט מס' המירס של הנائم, הוא יאמר כי הוא אינו יודע פרטים לגבי. כן הנחה הנائم את מרואן למחוק מזיכרנו מכיר הסלולארי שברשותו את מספרו של הנائم וכן את פרטי שיחתם זו. הנائم אף הדריך את מרואן כי אם ישאל לגבי טיב היחסים ביניהם, הוא ישיב כי אין ביניהם כלום. במהלך השיחה הביע מרואן את הסכמתו לפעול על פי הנחיות הנائم.

ד. בעת שנחקר מרואן ביום 10/1/31 במשטרה, הוא מסר גרסה בהתאם להנחיות הנائم.

בгин מעשים אלו יוחסו לנائم עבירות של **шибוש מהלכי משפט** - עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין והדחה בחקירה - עבירה לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין.

השלשלות ההלילים בתיק:

ההלילים בתיק זה התמכו, בין היתר, בשל קשיים בייצוג הנאים, (מסיבות שונות, שאין זה המקום לפרטן), ושל היקף הראיות. לקרהת תום פרשת התביעה, הודה הנائم בביצוע העבירות והתקיימו הלילים מתקדמים לבירור מצבו הנפשי, על רקע רצונו להוכיח כי התקיימו תנאי סעיף 300א לחוק העונשין. בטרם הוכראה סוגיה זו ביקש הנائم לחזור בו מהודאתו. אפרט בקצרה את השתלשלות העוניינים, על מנת להבהיר את גדר המחלוקת.

בראשית ההליך היה הנائم מיוצג על ידי עו"ד יוסף עאמר, אשר בתגובה מפורטת לכתב האישום שהגיע בכתב, (יום 13.5.13), כפר בשמו במרבית עובדות כתוב האישום. הנائم הודה בעובדות

המפורט בסעיף 1 וברישא של סעיף 2 לאישום הראשון, המדברים אודות ההליכים שהתנהלו בעקבות הריגתו של תלחת. כמו כן הוצהר ש"הנאשם לא יעלה טענות מקדמות לרבות טענות אליבי ו/או חוטא".

.7 החל מיום 10.5.16 ועל פני רבע של ישיבות, נשמעו מרבית עדיו התייעשה, ועדותם של עדים אחרים התיירה, לאחר שהוגשו בהסכמה חלק מראיות התייעשה. ביום 16.6.11, כספרשת התייעשה עםדה לקרأت סיום, הצהירו הצדדים כי הגיעו להסכמה ביחס לנואם מס' 1, אשר לפיו יתוקן כתוב האישום, הנואם ייחזר בו מכפירותיו יודעה בעובדות ובUberiorum המוחוסות לו בכתב האישום המתוקן. בעקבות הצהרה זו הוגש כתב אישום מתוקן ביחס לנואם זה בלבד, (ממנו הושמטה האישום השני, ונמחקה עבירה של שיבוש מהלכי משפט מן האישום הראשון).

.8 מティיעוני הצדדים עליה כי ההסכמה לא באה בגדר הסדר טיעון, אלא מתוקן לכך שהנאשם בחר לשנות את קוו הגנתו ולהודיעו בפועל הרצח, ובד בבד לנסות ולהוכיח כי מתקיימים התנאים לעונשה מופחתת לפי סעיף 300א' לחוק העונשין. לשם כך הוסכם כי הנואם יופנה לפסיכיאטר המוחזוי ותשמר לו גם הזכות להגיש חוות דעת פרטית מטעמו, מבלישמי מהצדדים התחייב מראש לקבל את חוות הדעת ומבליהם שהדבר יתרחש כהסכמה מצד המאשימה, לכך שמתקיים במקרה זה החירג הקבוע בסעיף 300א' לחוק העונשין.

.9 באותו מועד, ולאחר שבית המשפט פנה אל הנואם, זה אישר במלותיו כי סגנו הסביר לו את מהות הדברים שהוצאה, וכי הוא הבין ומבקש להודיעו בעבירות המוחוסות לו, והורשע הנואם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן והופנה לבדיקת הפסיכיאטר המוחזוי.

.10 בחוות הדעת של הפסיכיאטר המוחזוי ביום 11.7.17 בקשר למצבו של הנואם, נקבע כי מתקיימים לגבי התנאים לעונשה מופחתת בהתאם לסעיף 300א' לחוק העונשין. המאשימה לא השלים עם קביעה זו וביקשה כי יוקם פאנל מומחים על ידי הפסיכיאטר המוחזוי ובפניו יהיה רשאי הנואם להציג חוות הדעת מטעמו.

.11 במקביל, כפי שתואר לעיל, ביום 19.6.11 הודה הנואם מס' 2, שלאבנה, בכתב אישום מתוקן, שעיקו, עבירה של סיוע לרצח, ודינו נגזר בהתאם להסדר הטיעון שהושג עימנו.

.12 בטרם הסתיים בירור מצבו הנפשי של הנואם, לצורך הדיון לפי סעיף 300א' לחוק העונשין, הוחלף צוגו של הנואם והוא עתר, באמצעות כוחו החדשנות, להתרIOR לו לחזור בו מהודיותו, בטענה כי לא הייתה זו הודיה כנה ואמיתית בנסיבות שביצע. בהחלטה שניתנה ביום 13.1.13 התקבלה בקשה של הנואם, מן הטעמים שפורטו שם, והותר לו לחזור בו מהודיותו, תוך כך שכתב האישום המוקורי הושב על כנו. לבקשת המאשימה, תוקן כתב האישום, כך שנואם מס' 2, שלאבנה צורף עד תביעה. בעקבות

הchlטה זו נמשכה הבאת הראיות מאותה נקודה בה הופסקה עם הودאת הנאשם.

חשיבות הנאשם לאישום וגדיר המחלוקת

.**13** כמפורט לעיל, בתחילת כפר הנאשם באמצעות בא כוחו דאז, עוז'ד יוסף עמר, בעובדות כתוב האישום (למעט מסכת העובדות הנוגעת להליך שהתנהל בעקבות הריגתו של טלחט), ציין כי לא יועל טענות מקדימות, לרבות טענת אליבי או זוטא. יש לציין כי הצהרה זו באה בכתבם, לאחר שבישיבה שהתקיימה ביום 21.4.10 הודיע הסגנור, כי ההגנה שוקלת לטעון טענות זוטא, لكن ניתנה לו ארכה לבש טענותיו ולפרט, אם ימצא לנכון, בכתב, את טענותיו כנגד קבילות ההודאות. לאחר ש核实 את עמדתו, הודיע הסגנור, כאמור, כי אין לו טענות זוטא או אליבי.

.**14** בדין שנערך ביום 14.2.13, לאחר שהותר לנאשם לחזור בו מהודאותו, פרטו באות כוחו הנוכחות את קו הגנתו (בעמ' 182 לפרטוקול). לטענתן, הנאשם טוען כי לא ביצע את הרצח ולא נכח בזירה בשעת הרצח, כי אם שהוא בביתו. עוד נטען כי מוסכם על ההגנה שהטלפון ממנו בוצעו השיחות שייך לנאשם, אך לטענתו, השימוש בטלפון נעשה על ידי אחר. הנאשם הודה כי בחלק מן השעות ביום הרצח הוא היה בכפר אקסאל, אך לטענתו, בשעת הרצח לא היה בזירה, הטלפון שלו לא היה ברשותו ומישהו אחר השתמש בו.

.**15** חילופי הייצוג הביאו, כפי שניתן לראות, לשינוי קו ההגנה. הדברים הבאים לידי ביטוי בצורה מפורשת יותר בסיכון ההגנה, שם נטען כי היותר על טענות האליבי והזוטא הינו בבחינת "כשל בייצוג", אשר באות כוחו הנוכחות של הנאשם מחויבות לפעול לתקןו. ההגנה סבורה כי העלאת טענת האליבי, גם אם בשלב מאוחר, יש בה כדי לתקן את הכשל של עורך הדין הקודם. כאשר לטענות לעניין קבילות ההודאות, אף שעדי התביעה לא נחקרו בהיבט זה ולא הועלתה כל טענה באשר לאופן גביהו ההודאות, נטען כי ההגנה תתייחס בסיכון לקבילות ומשקל הודאותו של הנאשם במטרה להראות, כי הודאותו לא ניתנו באופן חופשי ומרצון, כדרישת החוק והפסיקה.

ראיות הצדדים

.**16** המאשימה סומכת טיעוניה על ראיות התביעה שהוגשו לבית המשפט, והכוללות, בין היתר, את עדותם של של아버지, שהודה כאמור, בסיעע לרצח שבוצע על ידי הנאשם. לטענת המאשימה, לעדות זו של השותף נמצא בריאות חזק מוגבר. עוד נסמכת המאשימה על עדותם של אמר, שזיהה את הנאשם כמו שהיה בזירת הרצח והחזיק באקדח, על עדויות של עדי ראייה ניטרליים, שזיהו את סוג הרכב המעורב בירוי, פלטי תקשורת מן הטלפון של הנאשם, המבוססים את הקשר בין הנאשם לשלאבנה, עובר ליום הרצח ובאופן אינטנסיבי ביום הרצח, ואיICON סולולרי לטלפון הנייד של הנאשם, המלמד על נוכחות הנאשם בזירת הרצח בשעת הרצח.

.**17** המאשימה סבורה כי ראיות אלה, כשלעצמם, מbasות את הרשותו של הנאשם במיוחס לו, כל שכן, כאשר מתווספות להן הודהותיו של הנאשם ברכח, בשלוש הזרמוויות שונות - בפני המדובב, במהלך החקירה ובמסגרת השחזור. המאשימה מבקשת לקבוע כי הודהותיו של הנאשם הן קבילות וש להעניק להן את מלאה המשקל, שכן הן ניתנו באופן חופשי ומרצון, יש בהן פרטים מוכנים רבים שמתישבים עם הממצאים בתיק, והן משתלבות עם יתר הראיות בתיק, שמהות "דבר מה נוספת" וכן מגיעות כדי "סיעע".

.**18** התביעה תומכת טענותיה, בין השאר, על ראיות המצביעות על המנייע למעשה, ומפנה לראיות בנוגע לסכום בין משפחות זועבי לדראואה, על רקע רציחתו של תלחת, אחו הנאם.

.**19** באשר לאישום השני, המיחס לנאם עבירות של שבוש מהלכי משפט והדחה בחקירה, המאשימה מפנה לעדותו של העד מרואן ابو סיאם בבית משפט, במהלך הושמעו לו שיחות 110 ו- 114 מתוך 75 - האזנות סתר. העד זיהה את קולו ואת קול הנאשם כדברים בשיחות אלה. מהשיות הללו עולה כי העד פעל על פי הנחות הנאשם, כשמסר את הודעתו במשטרה (ת/77), במטרה לשבש את הליכי החקירה.

.**20** ההגנה מבקשת לקבוע כי התביעה לא עמדה בנטל המוטל עליה להוכיח את אשמתו של הנאשם, במידת הראייה הנדרשת בהליך פלילי. ההגנה נסמכת על טיעוניה כנגד קבילות ומשקל ראיות התביעה, ועל עדויות עדי ההגנה. מטעם ההגנה העידו, מלבד הנאשם, ابوו של הנאשם, מאزن זועבי, ואחיו - שאדי זועבי, במטרה לתמוך בטענת האליבי, אותה העלה הנאשם לראשונה בתחילת פרשת ההגנה. עוד העיד מומחה מטעם ההגנה, מר ליאור נדיבי, בעל חברה בשם "שירותי זיהוי פלילי מתקדמים", אשר באמצעות עדותו ביקשה ההגנה לסתור את הראיות הפורניזיות שהוצעו על ידי המאשימה ובכך להטיל ספק בנסיבות העדים, קבילות ומשקל הראיות אשר לגישת המאשימה מהוות "חיזוק" / "חיזוק מוגבר" או "דבר מה", וכן לעקע את בסיס הודהות הנאשם, כבלתי מתישבות עם תרחיש האירוע.

דין - ניתוח הראיות

הסכום שקדם לרצת

.**21** אין חולק כי בין משפחות זועבי ודראואה קיים סכום מר. הנאשם הודה בתשובתו לכתב האישום בעובדות המתיחסות לסכום זה. בסיכון חזרת ההגנה ומדגישה כי אין היא חולקת על קיומו של סכום בין המשפחות, אשר נתגלו, לפי הנטען, בעקבות האירוע בו היו עלי ואmir מעורבים בกรรมת מותו של תלחת. ההגנה אף מאשרת קיומו של מניע לנקמה במשפחה דראואה. לטענתה, מאז מותו של

טלחת מבקשת משפטה דראושה להמשיך ולנקום בני משפחת זועבי, על אף שהביאו למאסרם של שנים מבני המשפחה, ומן עברו השני, משפטה זועבי (משפטו של הנאשם), מבקשת לננקום את מותו של בן משפחתה (עמ' 5 - 13 לסייעי הגנה). ההגנה מדגישה עם זאת, כי אין עסקין בסכום אישוי המUID דוקא על רצון הנאשם לפגוע באمير דראושה. יתרה מכך, ההגנה טוענת שחומר הריאות הנוגע לאמיר מלמד כי דוקא לבני משפחת דראושה יש אינטרס להפליל את בני משפחת זועבי בכל מחיר.

יש לומר, כי אין טענה של הנאשם היה מניע לבקש את מותו של המנוח. לעומת זאת, הנאשם תכנן וביקש לפגוע באمير, בשל רצונו לננקום את דם אחיו ובמהלך ניסיון זה, נוראה המנוח, שהיא יחד עם אמריר באותו רכב.

22. המשימה הגישה כרואה, (ת/96), את כתב האישום, הכרעת הדין וגורר הדין בתפ"ח 08/08. מעובדות כתב האישום, בהן הודיע עלי ואмир (והורשו על פי הودאותם), עולה בין היתר, כי בחודש ימים עבר לאירוע כתב האישום בתק פ"ח 08/08, נתגלו סכסוך בין עלי **לבין הנאשם**. ביום 7.3.08 גמר בלילה עלי "לסגור חשבון" עם הנאשם ו"אנשי טמרה" אשר לתפיסתו אינם מתחננים באופן ראוי. עלי שיתף את אמריר בתוכניתו ובהתאם לה קבע להיפגש עם הנאשם. הנאשם הגיע למקום המפגש כשהוא מלאה אמריר טלחאת, שם התפתחה בין הניצים תגרה אלימה, אשר במהלך טלחאת למוות. בגורר הדין הוטלו על עלי 12 שנות מאסר בפועל ועונשים נלוויים, ועל אמריר הוטלו 12 חודשים מאסר בפועל ומאסר על תנאי.

כאמור, אין מחלוקת כי מותו של טלחאת, על ידי בני משפחת דראושה יצר סכסוך קשה בין המשפחות. (מעבר לנדרש אומר כי קיומו של הסכסוך הוכח גם באמצעות עדוי התביעה אמריר דראושה, ומוחמד שלאלבנה).

לטענת ההגנה, לא מדובר בסכסוך אישי בין הנאשם לבין משפחת דראושה, או בין הנאשם לבין אמריר, אלא בסכסוך כללי בין המשפחות. טענה זו אינה מאולצת, אינה מתישבת עם ההיגיון, ואף אינה מתישבת עם טענה נוספת שבפי הנאשם, לפיה לאмир יש מניע להפליל אותו בכל מחיר על אף שהוא גרם לשילוחו ולשליחת אחיו, עלי, לכלא לתקופות ארוכות. כפי שהובהר לעיל, הנאשם הוא שעמד במרכז הסכסוך שהביא לתגרה, בה נזכר טלחאת. אחיו המנוח נלווה אליו לפגישה עם הקבוצה היריבה ומצא את מותו. לא זו בלבד שעלי, אחיו של אמריר גרם למותו של טלחאת, אלא שאмир עצמו היה מעורב באירוע. לאור האמור, לנאים היה מניע ברור לננקום בני משפחת דראושה, ובפרט באمير, אשר ריצה עונש מאסר קצר יחסית בגין חלקו באירוע, בפרט שעלי, האחראי העיקרי למות אחיו, עדין נתן היה אחורי סוג ובריה.

ראיות לגבי תכנון הרצח

23. גרסת התביעה היא כי הנאשם החל לתוכנן את ביצוע הרצח חדשים לפני ביצועו. הנאשם תר אחר הזדמנויות מתאימה לבצע את זמנו, ולשם כך נזעך בשלאבנה, המתגורר בכפר אסאל, מקום מגורי של אמריר, בכך שידוח לו על תנוועותיו. בסופו של דבר, בסיעו של שלאלבנה, קיבל הנאשם מידע בנוגע

למקום הימצאו של אמיר, וכך יצא למשמש את כוונתו. גרסה זו מובסת בעיקרה, על עדות של שלابנה, אשר הודה בסיווע לרצח.

.**24** הודיעתו של שלابנה במשטרה, אשר כללו הודה בסיווע לרצח, הוגשו אמרות נאשם, בטרם הודה בעבירות שיחסו לו בכתב האישום המתוכן, וזאת ללא כל טענה מצד סגנווּרוֹ באשר לאופן גבייתן. בשלב מאוחר יותר, לאחר שעניינו הופרד מזה של הנאשם, דינו נגזר והוא צורף עד תביעה; שלابנה העיד בפניו. המאשימה מבקשת להעדייף את גרסתו של שלابנה בחיקורו במשטרה ולקבלן כקבילותות מכוח סעיף 10א. לפקודת הראיות, התשל"א- 1971 (להלן: "פקודת הראיות").

.**25** ההגנה לעומת זאת, מבקשת לבדוק האם אמרותיו של שלابנה יכולות להיות תוספת ראייתית להודאות הנאים. לטענה, לשם כך יש לבדוק שני תנאים מצטברים. האחד- כי משקלן הפנימי של אמרותיו במשטרה יהיה גבוה מאוד והשני- קיומן של ראיות חייזניות, אשר יסייעו את הספק המובנה שקיים בהשתתר הרשעה על גרסה מפלילה של עד בעית. ההגנה סבורה כי אמרותיו של שלابנה במשטרה, גם שהן בעלות הגיון פנימי, הן אינן עשירות בפרטיהם, אין הכרונולוגיות, רצופות בסתיירות ובחסרים, וכן לא ניתן ליחס להן משקל פנימי גבוה. בנוסף, לעמודת ההגנה, אמרותיו של שלابנה במשטרה מצביעות היומו עד לא מהימן ומיניפולטיבי, שלא ניתן לסמור על דבריו. ההגנה מוסיפה, כי גם אם בית המשפט יטה לקבוע כי יש להעדייף אמרותיו של שלابנה במשטרה על פני עדותו בבית המשפט, הרי יש בהן ראייה אך ורק לביסוס קשר טלפוני בין ובין הנאשם בנסיבות שלפני הרצח. ההגנה סבורה כי בגרסאותיו של שלابנה יש אף ראייה לכך שהנאים לא ביקש לפגוע באמיר, ונitin למצוא בהן גם חיזוק לטענתה הנאים, כי הטלפון שלו לא היה ברשותו בשלב מסויים.

.**26** סעיף 10א לפקודת הראיות, מאפשר, כדיין, לקבל כריאה קבילה במשפט פלילי, אמרה בכתב שנתקעד מחוץ לבית המשפט, אם נתקייםו מספר תנאים:

(1) מתן האמרה הוכח במשפט;

(2) נתן האמרה הוא עד במשפט ונינתה לצדדים הزادנות לחקרו;

(3) העדות שונה, לדעת בית המשפט, מן האמרה בפרט מהותי, או העד מכחיש את תוכן האמרה או טוען כי אינו זוכר את תוכנה.

.**27** על פי סעיף 10א(ג) לפקודת הראיות "בית המשפט רשאי לסמור ממצאיו על אמרה שנתקבלה לפני סעיף זה, או על חילקה, והוא רשאי להעדייף את האמרה על עדותו של העד, והכל אם ראה לעשות כן לנוכח נסיבות העניין, לרבות נסיבות מתן האמרה, הראיות שהובאו במשפט, התנהגות העד במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלך המשפט, והטעמים ירשמו".

.**28** לשם הרשעה על פי אמרה שנתקבלה לפי סעיף 10א נדרש כי יהיה בחומר הראיות דבר לחיזוקה עמוד 9

(סעיף 10א(ד) לפקודת הראיות).

.29. התנאים לקבלת אמרות החוץ הם תנאים מצטברים. במקרה שלפנינו לא יכול להיות חולק כי תנאים אלה התקיימו.

א. הוודעות עד התקבלו כמצג עוד בהיותו נאשם בהליך, ללא הסתייגות מהתוכן ומליל' לחזור את גובי האמרות לגבי אופן גבייתן. בסיום עדותו הראשית עד תביעה, הצהירה המשнима על כוונתה לסמור על הוודעות העד, לצורך הגשתן מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות, וגם בשלב זה לא הועלהה כל טענה באשר לדרכו בה נגבו ההודעות ולא נתקנסה העדת גובי ההודעות. מעבר לכך, ההודעות מתועדות במלואן בתיעוד חזותי. רס"מ אריה שצברג, שגבה את ההודעות, העיד בבית המשפט (עמ' 4 לפרוטוקול ואילך), ולפי עדותו, שלابנה נחקרה תחת זהירותה, מסר את דבריו באופן חופשי ואמורתיו תועדו. סנגרו דאו של שלабנה, עווה"ד ספיר, הצהיר בתגובהה, כי אין מחלוקת לגבי נסיבות גביית ההודעות. מכל האמור, ברי, כי מתן האמרות הוכח.

ב. העד העיד בבית המשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחזקה.

ג. עדותו של שלабנה בבית המשפט שונה באופן מהותי מהדברים שמסר במשטרה.

.30. השאלה העיקרית הינה האם יש להעדי' את אמרות העד שלابנה במשטרה והגרסה המפליליה שמסר בהן, על פניה עדותם בבית המשפט? בטרם אבחן סוגיה זו, אפרט להלן בקצרה את תוכן הוודעות של העד במשטרה ואת עדותו בבית המשפט.

הוודאותיו של שלабנה במשטרה:

.31. שלابנה נחקר במשטרה תחת זהירותה, בהיותו חשוד במעורבות בجرائم מותו של המנוח. נגבו ממנו חמש הוודעות. בתחילת החקירה כי סייע בידי הנאשם, אולם בשלב מוקדם של החקירה ביקש לשתף פעולה ולמסור גרסה מלאה לגבי מה שהתרחש.

.32. תמצית הוודאותיו של שלабנה הינה כדלקמן:

א) **הוודאות הראשונה של שלабנה (ת/35(ב) עד (ו)) נגבתה ביום 1.2.10 בשעה 08:56**
כ- 4 חודשים לאחר האירוע. שלابנה נחשד במעורבות בירוי כלפי המנוח, יחד עם אחרים.

בתגובה הבהיר מעורבות בירי או בהחזקת הנשק, וטען כי בזמן הרצח היה בכפר אכסאל, יחד עם אנשים נוספים. שלאבנה אישר כי היני שלו בקרב חברי הוא "זהיר". שלאבנה אישר כי הוא מכיר את המנוח ואת אמריר ביום האירוע פגש בהם בכפר. לדבריו, אמריר הגיע לאזור הכיכר בכפר אכסאל במכוניתו של המנוח. המנוח נסע בזמן אמריר ישב ושותח עם שלאבנה ברכבו וכעבור כעשור דקוט חזר המנוח ואסף את אמריר ברכבו מסוג טנדר טוויטה. השניים נסעו לכיוון כללי מחוץ לכפר.

שלאבנה אישר כי הוא מכיר את הנאשם, ידע לספר כי אחיו של הנאשם נהרג, ושלל כל קשר עם הנאשם. שלאבנה טען כי אף פעם לא שוחח עם הנאשם בטלפון ולא פגש בנתagit ביום האירוע.

שלאבנה נשאל לגבי מספרי הטלפון בהם עשה שימוש, טען כי היו לו מספר טלפונים ניידים והתקשה לזכור את כל המספרים. בתחילת טען כי המספר 9280125 - 054 (להלן **"מספר הטלפון המסתויים ב- 125"**) אינו מוכר לו, אך בהמשך אמר **"אולי היה אצל"** ותכן שהמשטרה תפסה אותו בחיפוש שנערך בביתו.

ב) הודיעו השניה של שלאבנה (ת/35 (ז) עד (י)) - נגבהה ממנו סמוך לאחר שנסתירימה גביה הודיעו הראונה, בשעה 10:56. אחר שנגבהה ההודעה הראשונה, שלאבנה הובא לפני הקצין הממונה, לשם הארכת מעצרו. בשלב זה, בתגובה להעתת הקצין כי בידי המשטרה חומר חקירה המלמד כי גרטסו איננה נכונה, אמר שלאבנה כי הוא מבקש לספר את האמת, על אף שהנאשם ביקש ממנו להודיע לו מתי אמריר יצא מהכפר והוא אכן הודיע לו. (דו"ח הקצין ת/13) הוגש בהסכמה - עמ' 3 לפרוטוקול).

בפתח החקירה השנייה הודיע שלאבנה כי הוא מבין עברית ואין לו התנגדות שהחקירה תיערך בשפה זו. כמו כן הצהיר כי שיקר בהודיעו הראונה וביקש לספר את האמת. בהודיעו זו פירט לראונה את מערכת היחסים עם הנאשם, בשמונת החודשים (או חצי השנה) שקדמו לאירוע. לדבריו, תאיר פנה אליו לאחר שאחיו נרצח על ידי חבורה מאכסאל וביקש שידוחו לו על תנוועתו של אמריר. שלאבנה מסר כי גענה לבקשתו של הנאשם, מסר לו את מספר הטלפון שלו והסכים לדוחו לו על מעשיו של אמריר, לאחר והנאשם איים עליו כי יהרוג אותו אם יסרב. שלאבנה היה מודע לסכסוך בין השניים, אך לדבריו, הנאשם אמר לו כי אין לו כל כוונה לפגוע באמיר.

לגביו ביום הרצח, סיפר שלאבנה כי באותו יום התקשר אליו הנאשם פעמים רבות ממספר חסום וביקש שידוחו לו על תנוועתו של אמריר, בטענה כי הוא (תאייר) נמצא באכסאל ברכב מיציבושי לבן, יחד עם חברים, וראה את שלאבנה. שלאבנה מסר בהודיעו כי תאיר התקשר אליו לאחר שעלי אסף את אמריר ברכבו ממקום המפגש שלהם בכיכר. על פי בקשתו של תאיר, דיווח לו שלאבנה, שאמריר נסע ברכבו של המנוח לכיוון הייצהה מכפר אכסאל. שלאבנה מסר לו את סוג הרכב וצבעו וכעbor כחץ שעלה נודע לו שעלי נורה.

שלابנה סיפר, בנוסף, כי מכשיר הטלפון, שמננו בוצעו השיחות נתפס על ידי המשטרה. לדבריו, את כרטיס ה"סימן" הרלוונטי שבר חדשניים לאחר האירוע, מחשש שיחחו במעורבותו ברצח. העד שב אישר כי השתמש במספר טלפון מסוימים ב- 125 (עמ' 5 לתרמליל ת/35).

שלابנה, לדבריו, לא סיפר לאיש שתאייר ביקש ממנו לעקוב אחר תנועותיו של אמיר, כיוון שתאייר הזהיר אותו שאם יספר על כך, הוא יפגע בו. הוא גם סירב לבצע עימות עם תאיר, בטענה כי הוא חושש מפניו.

בעודתו בבית המשפט, אליה אתייחס בהמשך, מסר שלابנה כי החליט להפליל את הנאשם, לאחר והחוקרים אמרו לו שהוא צפוי להישפט למאסר עולם. מתוך ת/13 ובהודעתו (המקלatta והמצולמת) ניתן להבין כי חוקרי המשטרה העירו לשלאבנה כי בידיהם חומר קיירה שמלמד על כך שהגرسה שמסר (השוללת כל קשר מוקדם בין הנאים) אינה נכונה. בחקירה נשאל שלאבנה מדוע החליט לספר את האמת בהודעתו השנייה והшиб: "הוא אמר לי **חבל תהיה בכלל הרבה זמן**". החוקר, בתגובה, הבahir לו כי גם לאחר שמסר את הגרסה המפלילה את תאיר, הוא צפוי לעונש חמוץ, ובכונת המשטרה לבקש להאריך את מעצרו.

ג) הودעתו השלישית של שלאבנה נגבהה ממנו ביום 7.2.10 בשעה 11:00 (ת/35 מסמך 46ב - ת/35 יב'). הנسبות שהביאו לגביות הودעה זו מפורטות במסמך של רס"מ אריה שצברג (מסמך ע"ח). לפי המזכיר, בעת שליווה את שלאבנה לטויל בחצר תחנת המשטרה, פנה אליו העד, ובקש להוסיף לעודתו פרטים שהחסיר. שלאבנה נחקר שוב תחת זהירות בחשד למעורבותו ברצח המנוח, החזקת נשק וקשרית קשור לפשע.

בהודעה זו חזר שלאבנה ואישר, כי כל מה שמסר בהודעתו השנייה היהאמת. שלאבנה פירט את השתלשלות העניינים ביום האירוע, והוסיף פרטים. כך למשל מסר כי הנאשם התקשר אליו ביום הרצח, אמר לו כי הוא נמצא באכסאל וראה את שלאבנה. ולראיה ידע לומר שיש חתונה ליד הבית של אמיר. שלאבנה, לדבריו, בדק את הטענה ונוכח בעצמו כי היא נכונה.

שלאבנה חזר ומספר כי דיווח לנאים על נסיעתו של אמיר ברכב של עלי, תוך ציון פרטי הרכב (טויוטה טנדרא בצבע לבן). בהודעתו זו הוסיף כי הנאשם השיב לו כי הוא עומד בכਬיש שירות שנמצא ביציאה מאכסאל, ליד שדה וראה שם את הנעשה. הנאשם בירר איתו האם מדובר בטנדרא טויוטה שחילונוינו שחורים ועל השמה האחראית יש מדבקה בשפה העברית והוא הבין ממנו כי הנאשם וחבירו עקבו קודם לכן אחרי רכבו של עלי והכירו אותו.

לגביו מדבקה זו, מסר שלאבנה כי איןנו יודע לקרוא עברית אך ידע לתארה: כתב בכתב לבן על רקע שחור. לדבריו, הנאשם הקראי לו בטלפון מה כתוב על המדבקה אך הוא לא יכול היה לאשר את הדברים, כיוון שאינו קורא עברית.

שלابנה סיפר בהודעה זו, כי באחת ההזדמנויות בהן שוחח עם הנאשם, ביום האירוע, תair העביר את הטלפון לאחד מחבריו שהוא עמו ברכבת, והחבר שוחח עם שלабנה.

בנוסף, סיפר שלابנה כי בזמן שישב ושותח עם אמיר ברכבו, התקשר אליו הנאשם, אמר לו שהוא יודיע שאmir ישב בספסל האחורי ברכבת וביקש ממנו, באמצעותה שברצונו לקנות בירה, לנסוע לכיוון מוכר בירה שנמצא ליד שדה, בכניסה לכפר, אך שלابנה סירב כי חשש לחיו. בשלב זה, ובניגוד לגרסתה שמסר בתחילת החקירה, הודה שלابנה כי חשב שהנאשם מבקש לפגוע באמיר ופחד שהוא עצמו יהרג אם יפעל כפי שביקש הנאשם, ויסיע את אמר לחנות הבירות. שלابנה הסביר, כי הנאשם חזר ואמר לו כי איןנו מתכוון לפגוע באמיר, لكن לא ידע שהוא מתכוון לפגוע בו אף חשב בקר.

גם בסופה של חקירה זו הסביר החוקר שלابנה כי המשטרה תבקש להאריך את מעצרו וכי הוא צפוי להיענש על חלקו בפרשה.

(ד) **הודעתו של הרביעית של שלابנה מיום 18.2.10 ساعה 11:29:**

בחקירה זו עומת שלابנה עם פרטים שעלו מפלטי התקשרות. בין היתר הוצג בפניו כי שוחח בימים שקדמו לרצח, פעמיים רבות עם הנאשם, אשר מספר הטלפון שלו הוא 0577873128 (להלן: "מספר הטלפון המסתויים ב- 128"). שלابנה אמן מסר כי השיחות מהנאשם היו חסומות, אך אישר כי הנאשם התקשר אליו פעמים רבות, כדי לשאול אותו היכן אמיר והוא היה משיב לו.

שלابנה מסביר שוב כי הנאשם הצהיר בשיחותיו עימו כי איןנו מבקש לפגוע באמיר אף בעת ששותח עימיו כשהיה ברכב עם אמר, כבר חשב שהדברים אינם כן. "**כשאמר לי תביא אותו אני כבר חשתי שתאייר רוצה להרוג את אמר דראואה ولكن פחדתי שהוא ירוג גם אותי**" (עמ' 3 שורה 60).

שלابנה הכחיש בהזדמנות זו כי הכיר את הנאשם בעת שזה סייע לו כשהותקף באום אלפחם ושלל את הטענה שהנאשם הוא שרכש עבורו את מכשיר הטלפון הניד (כפי שטען הנאשם בהודאתו). שלابנה חזר ומספר כי הכיר את הנאשם בעפולה.

(ה) **הודעתו החמישית של שלابנה היא מיום 25.2.10 ساعה 10:09 (ת/5 יח' -כ':)**

שלابנה נחקר בחקירה זו אודות האפשרות שביצע שיחה יוצאת ממיכסир הפלפון של יוסף שלבי, ביום האירוע, בזמן שישבו יחד ברכבת. שלابנה לא זכר בבירור האם השתמש בטלפון (סוג מירס) של שלבי, אך הוסיף כי אולי התקשר לאיזו בחורה.

שלابנה הסביר גם כי לטלפון שהחזיק באותה שעה לא היו שיחות יוצאות.

עדותו של שלابנה בבית המשפט:

.33 עדותו של שלабנה בפנינו שונה מהותית מהgresאות שמסר במשטרה, הוא חזר בו מטענות בהן הפליל את הנאשם ולא ذכר פרטים מהותיים רבים אחרים, שנכללו בהודעותיו, כפי שיפורט להלן.

.34 שלابנה העיד בפנינו עד תביעה לאחר שמשפטו הסתיים. הוא צורף לרשימת עדי התביעה לאחר שהנאשם חזר בו מהודיתו ושמיעת ההוכחות נמשכה. העד, המרצה את עונשו בגין מעורבותו ברצח המנוח, הביע חוסר רצון מופגן להעיד, חזר וטען כי הוא נשפט על חלקו, כי במסגרת ההסדר לא התקייב להעיד במשפט, ואני מועוני להשיב על שאלות התביעה (עמ' 163 לפרטוקול).

.35 נאמן לגישתו זו, סירב שלابנה להשיב על כל שאלה, הכחיש את הדברים שמסר במשטרה וטען כי איןנו מכיר את הנפשות המעורבות בפרשה, כולל הנאשם, אשר נשפט יחד עימו ושב לצידו בתא הנאים, ממשר מספר רב של ישיבות. בתגובה לדברים שמסר על הנאשם בחקירהו אמר העד כי "אולי (מדובר ב) זועבי אחר". (עמ' 166 לפרטוקול שורה 4).

.36 שלابנה התנער באופן כללי מהדברים שמסר בהודעותיו במשטרה ובהודאותו בבית המשפט, באומרו: "את האמת אני לא יודע לקרוא עברית, אני לא יודע לכתוב, אני הוודית, עורך הדין היה פה, אמר לי תודה, יש עסקה סגורה זהה, ואני לא ידעת על מה לסתור, עד עכשיו לא קראתי את כתוב האישום, איןני יודע לקרוא". (עמ' 166 לפרטוקול). מדובר בבירור בגרסה שאינה אמת. בעת שהודה בבית המשפט הצהיר שלابנה מפורשות כי הבין את הסדר הטיעון, הבין את משמעותה היהודית, והוא מודע לעונש המוסכם, כמו גם לכך שבית המשפט לא קשור להסדר הטיעון. שלابנה אישר את הצהרת סנגרו, כי הסביר לו بما הוא מודעה וכן הצהיר כי הבין את הסברי בית המשפט. (עמ' 124 לפרטוקול). אין זה סביר שלابנה מרצה עונש מסור ממושך, מבלתי לדעת بما הודה, כל זאת לאחר שמשפטו התנהל ממשר זמן רב והוא ידע היטב بما הוא מואשם.

.37 לאור התנהלותו, שלابנה נחקר בחקירה הראשית כ"עד עיין", הוצגו לו שאלות בחקירה נגדית, ללא התנגדות הגנה, אף שלא נתבקש הכרזתו עד עיין. למעשה לא הייתה מחלוקת על כך שהעד היה למעשה "עד עיין" (ראה עמ' 172 לפרטוקול).

.38 עדותו של שלابנה הייתה מגמתית ובلتוי מהימנה, והוא ביקש במופגן לחוץ את הנאשם מן הנסיבות, על ידי כך שמנע מהשיב במסגרת העדות הראשית על שאלות שהופנו אליו על ידי באת כוח המאשימה, טען כי איןנו זוכר את מה שקרה ואני מכיר את המעורבים ובמסגרת חקירותו הנגדית, שלכל פרט יכול לסביר את הנאשם ביצוע הרצח.

.39 אף שגם בתשובותיו לשאלות באת כוחו של הנאשם הרבה שלابנה לטען כי איןנו זוכר את פרטי האירועים, הרי בכל הנוגע לשאלות שהשלכתן על בירור אשמתו של הנאשם הייתה גלויה, ידע להשיב ולמסור גרסה שללא תפליל את הנאשם.

40. במהלך החקירה הנגדית על ידי באוט כוח הנאשם, הוצגו בפני העד, מطبع הדברים, גם שאלות מדריכות, והוא אישר את הדברים שהוצגו בפניו:

"ש. באותו יום אתה נחקר שוב. אז אתה בעצם מספר לראשוונה על שיחות טלפון שהוא לך עם תאיר. אני רוצה להגיד לך ולשאול אותו, האם זה נכון שהבנת שם לא תביא איזה שהוא גרסא, כלשהי, תקבל עונש חמור?"

ת. כן."

(עמ' 173 לפרקtocול).

לעתים היסס, ב כדי לשקל מה התשובה הרצiosa:

"ש. אני אגיד לך למה אתה אומר עכשו לא מסתדר לי. במשך כל החקירה שלך חוץ מהראשונה אתה אומר ומוסר איזה שהוא גרסא ולפי הגרסא הזו ראיית את אמריך והמנוח באותו יום ובזמן הזה אתה אומר לחוקר שדיברת עם תאיר בטלפון, זה מה שאתה אומר לחוקר. אמרת לו אמת שאמרת לו את זה?"

ת. כשאני מדבר עם תאיר?

ש. דיברת עם תאיר בטלפון? זה היה תאיר?

ת. לא (לאחר היסוס)

(עמ' 174 לפרקtocול).

אם בתחילת הבדיקות הראשית העיד שלאבנה כי איןנו מכיר את המעורבים בפרשה, לרבות הנאשם ואמיר:

"ש. מי זה אמיר דראושה, מהכפר שלך."

ת. מהכפר, לא יודע. לא מכיר את כולם בפנים.

ש. את אמיר דראושה אתה מכיר בפנים.

ת. לא". (עמ' 165 לפרקtocול).

הרי בחקירותו הנגדית ובתשובותיו לבאות כוח הנאשם אישר פרטיהם שמסר במשפטה אודות אמיר וכן ذכר פרטים

שמסר בהודעתו הראשונה:

"ש. באותה הודעה החל מושא **62**, אתה מוסיף פרט חשוב שלא אמרת במה שהקרהתי, אתה מוסיף שראית באותו ערב את המנוח יחד עם אמיר דראושה, נכון?

ת. כן." (עמ' 172 לפרטוקול).

.41 במהלך עדותו ניכר כי העד מבקש לרצות את הנאשם ולענות תשובות שיעמדו בצדיפותיו. השנים חילפו מבטים בעת מתן העדות, כאשר בהזמנות אחת לפחות הבחן בית המשפט בגין מסמן לעד בתנועות, וזאת נוספת על סימנים אחרים שנכחו באולם המשפט (עמ' 177 לפרטוקול).

.42 כאמור, המאשימה מבקשת להעדיף את אמרתו של העד בחקירהו, על פני עדותו בבית המשפט. לשם כך היא מבקשת לסמן על ההודעות שניגבו מהעד. בסיכוןיה מבקשת ההגנה לדוחות את הטענה כי יש להעדיף את גרסת העד במשפטה על פני עדותו בבית המשפט, מנימוקים שיפורטו בהמשך, וمبיקשת לקבוע כי עדותו בבית המשפט אינה יכולה להיות תוספת ראייתית הנדרשת להודאת הנאשם (עמ' 56 לסיכוןי ההגנה).

האם יש להעדיף את אמרתו של שלבנה במשפטה על פני עדותו בבית המשפט:

.43 מכוח סעיף 10א(ג) לפקודת הראייתרשי, כאמור, בית המשפט, לסמן ממצאו על אמרת החוץ שנטקבה לפי הוראת סעיף 10א', או על חלקה, והוא רשאי להעדיף על פני עדותו של העד בבית המשפט. החוק מפרט רשיימה לא מצאה של שיקולים אפשרים, שאינם מצטברים, להעדיף את אמרת החוץ: אם ראה לעשות כן לנוכח נסיבות העניין, לרבות נסיבות מתן האמרה, הריאות שהובאו במשפט, הtenthnagot העד במשפט ואותות האמת שנטגלו במהלך המשפט.

.44 ההחלטה הכירה בשיקולים נוספים לבחינת השאלה האם יש לאמץ גרסת העד באמרות החוץ על פני עדותו. "עם אלה נמנים, בין היתר, הטעם **שיטיף** העד לשינוי הגרסה בעדותו, והאופן בו משלבת כל אחת מהגרסאות שמסר העד - באמרת החוץ ובעדות - במלול הריאות שהונחו לפני בית-המשפט ..." (ע"פ 9338/08 **אלעוקה נ' מדינת ישראל**).

.45 סעיף 10א' לפקודת הריאות, תכליתו הינה לקבוע חריג נוסף לככל הפורסם עדות מפי השמעה, מכוחו יהיה בית המשפט רשאי להכשיר אמרת-חוץ, שמסר עד מחוץ לכתלי בית המשפט, כראיה לאמתות תוכנה, גם שאמרה זו שונה מהוותה מן העדות שמסר בבית המשפט (ע"פ 6968/09 - **ג'יאאד יונס ב' מדינת ישראל**). בשים לב לכך שמדובר בחraig לככל האoser קבלת עדות מפי השמעה, עדשה ההחלטה על חישובתו של תהליך הבדיקה האם יש להעדיף את אמרת החוץ ולבסס עליה ממצאים,

בקובעה כי אין מדובר בשלב דין פורמלי גרידא, ויש לנוהג ביתר זהירות ובקפדיות בהפעלת שיקול הדעת בעת ישומו של החרג. (**ע"פ 869/81 - מוחמד שניר ואח' נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(4), 169**). הדרישה לבחינה מדויקת זהירה באה לידי בטוי גם בחותם ההנמקה, שלפיה, על בית המשפט לרשום את נימוקי החלטתו להעדיף את אמרת החוז.

46. כששיקולים אלה לנגד עיני, ולאחר בחינת אמרות העד, אל מול עדותו בבית המשפט, וביחס ליתר הריאות שהובאו בפנינו, שוכנעתי ללא ספק כי יש ליתן לגרסאות העד במשטרת משקל ראוי רב ולהעדיף על פני העדות האלקונית והמתחמקת שמסר בבית המשפט, מן הנימוקים הבאים:

א). נסיבות מתן האמרות במשטרת -

אמרות העד במשטרת מוקלטות ומתוודות במלואן, נגבו ממנה תחת זאתה, בהיותו חשוד במעורבות ביצוע הרצח, ואין מחלוקת כי נאמרו מפיו. השאלה היא האם נגבו ממנה הודעות אלה בנסיבות המעידות על היוטן מהימנות.

ראשית, הודעותיו של שלابנה במשטרת (החל מן החקירה השנייה), הן בבחינת הودאה בחלוקת ביצוע העבירה. על סמך גרסה זו הורשע שלابנה, על פי הודאותו בבית המשפט, בסיווע למעשה הרצח. שלابנה לא העלה כל טענה במהלך משפטו כנגד קבילות הודהות או נסיבות גבייתן. על סמך הגרסה שמסר בהודאותו במשטרת ובבית המשפט, הגיע שלابנה להסדר טיעון, שכלל עונש מוסכם, בידיעה כי הודהה זו תביא לשילוחו לריצוי עונש מאסר ממושך של 7.5 שנים. על רקע עובדות אלה, קשה לקבל את טענותיו של שלابנה בעת שהעיד בבית המשפט, מהן משתמש כי הודה במעשים שלא ביצע.

שלابנה מסר בעדותו כי סיפר במשטרת על שייחותו עם הנאשם משום שהחוקרים אמרו לו שייקבל מאסר עולם. כפי שהובא לעיל, שלابנה החליט כבר בשלבים ראשונים של החקירה, מיד לאחר הודיעתו הראשונה, לספר לחוקריו את כל מה שקרה, לאחר שאלה הטicho בו כי בידיהם ראיות, המוכיחות כי הגרסה הראשונה שמסר (המරחיקה אותו מעורבות ברצח), איננה נכונה. גם לאחר שמסר את הגרסה השנייה, הוא המשיך להיות חשוד במעורבות ביצוע הרצח עצמו, הזהר בחשד למעורבותו ברצח, והסביר לו כי אין כל כוונה לשחררו או לפטור אותו מלשלם על חלקו בפרשה. שלابנה התיעץ עם עורך דין, במהלך החקירה, נגבו ממנה מספר הודעות, כך שהיו לו הזדמנויות לחזור בו מהגרסה שהפלילה את עצמו ואת הנאשם, אולם הוא חזר ודבק בה.

יתרה מכך, בתשובתו המפורטת, בתגובה לכתב האישום, בהיותו מיוצג, העלה שלابנה טיעונים המבוססים על הגרסה המפלילה שמסר במשטרת ואישר את עיקר תוכנה. בתשובתו לאישום אישר שלابנה כי הנאשם קיים איתו קשר טלפוני עבור לאיורע ובכמה מהשיחות שניהלו השניים, שאל אותו הנאשם אודות Amir. שלابנה אישר כי היה מודע לסכום בין המשפחה ואף חשב כי הנאשם מעוניין

במותו של אמיר, גם שהנאשם אמר לו כי כל רצונו לשוחח עם אמיר, מטעם זה גם סירב לדרישתו של הנאשם להוביל את אמיר למקום מכפר הבירה. שלאבנה הודה בתשובתו לאישום, כי ביום האירוע, כשעה לפני הרצח, דיווח לנאנש על נסיעתם של אמיר והמנוח ברכבו של המנוח לכיוון הייצאה מן הכנסייה. שלאבנה הוסיף כי לא התקוון לסייע ברצח המנוח וכי فعل, כפי שפועל, מתוך חשש מפני הנאנש.

שלאבנה לא נתן כל הסבר לכך שעדותו אינה מתיחסת עם תשובתו לכתב האישום.

הסבירו, מדוע הודה במשפטה ומדוע הודה לבסוף בבית המשפט בחלוקת ברצח שביצע הנאשם, אינם מהימנים, אינם מתקבלים על הדעת וניתנו בחלוקת, בתשובה לשאלות מוחות של ההגנה ומතוך רצון לרצות את הנאשם.

כך למשל, לאחר שהuide בחקירה הנגדית, כי לא שוחח עם הנאשם ביום הרצח, נשאל העד:

"**ש.** אז למה מסרת את השם שלו. אתה מבין שהדברים שלא יכולים

לשלווח בין אדם למאסר עולם, למה מסרת את השם שלו?

ת. החוקרים אמרו תאייר.

ש. בغالל שהחוקרים אמרו תאייר, אמרת שדיברת איתו?

ת. אני לא ידוע באיזה תאייר מדובר.

....

ש. אז חשבת בغالל שתגידי שזה תאייר כי זה מה שהחוקרים רוצים

לשמעו, ישחררו אותו, זה מה שאתה חושב?

ת. כן, אמרו לי שאקבל מאסר עולם.

ש. מה הם אמרו לך?

ת. אמרו לי שם אני לא אדרבר, אקבל מאסר עולם.

ש. אז סתם מסרת שדיברת עם תאייר, כי זה מה שהחוקרים אמרו?

ת. כן, סתם אמרתי תאייר". (עמ' 175-176 לפורטוקול).

תשובות אלה, בין היתר, ממחישות היטב כיצד ביקש העד לכוון את תשובותיו בהתאם לציפיות הנאשם. בתחילת עדותו הראשית, טען שלאבנה בתוקף כי אינו מכיר את הנאשם או אדם בשם זהה (עמ' 165 לפורטוקול). במהלך חקירתו הנגדית ניכר כי העד אינו יודע האם מצפים ממנו כי יידבק בקשר הריאיון או שיטין גרסה השוללת כל קשר עם הנאשם. כך למשל, בתשובה לשאלת הראשה שצוטטה לעיל, הוא מזכיר מיזמתו את תאייר (הנאשם) אך כאשר בא לתוך הנאשם חזרה על הדברים בשאלת, הוא משנה את תשובתו וחוזר לעמדתו הראשונה, בטענה כי אינו יודע כלל על אישת תאייר מדובר.

תשובתו, כי מסר את שמו של תאייר בغالל שהחוקרים אמרו לו לעשות כן, עומדת בסתריה מוחלטת

לדברים שמסר שניתן קודם לכן:

"ש. הם שאלו אותו על תאיר ואמרו לו שהם מחפשים את תאיר וככדי לו לשתף פעולה איתם על תאיר? ת. לא." (עמ' 173 לפרטוקול שורות 20-21).

חקירותיו של העד במשטרת מתחודשת בתיעוד מלא וחזרתי, ניכר בהן כי לא היה נתון בפחד, דבריו נאמרו באופן קולח ושוטף, מתוך רצון חופשי ומתחור מודעות לכך שהוא עצמו עומד להיענש בחומרה, על סמך הדברים שמסר במשטרת. העד עצמו הסביר בהודעתו השנייה, מודיע החלטת לספר את כל האמת, לאחר שנאמר לו כי יש ראיות המוכיחות כי גרסתו אינה נכון וכי הוא עשוי להישלח למאסר ממושך. נימוק זה הוביל אותו, ככל הנראה, לגנות את כל המידע לו על חלקו של מי שביצע בפועל את הרצח, הנאשם.

בניגוד לגרסה שמסר בעדותו בבית המשפט, הרי בזמן - בעת שנחקר, לא טען כי נאמר לו שהוא צפוי למאסר עולם. בនוסף, שלابנה אישר בהודעתו את התיאזה שהונחה לפניו על ידי הסגניתו, לפיה, הבין כי עליו למסור לחוקרים גרסה כלשהיא, בכך שלא קיבל עונש חמור ("האם זה נכון שהבנת שאמ לא תביא איזה שהיא גרסה, כלשהיא, תקבל עונש חמור?") - עמ' 173 לפרטוקול, שורות 7-8). תAMILL החקירה השנייה (ת/35') מוכיח בברורו, כי ההנחה שהוצעה בפנוי, ותשובה העד אינם מתישבים עם המציאות. חוקרו של שלابנה דרש ממנו כי ימסור גרסת אמת בלבד והקשה עליו, בכך לוודא כי הגרסה החדשה שלו ניתנת מתוך רצונו לפרסום את מלא העובדות שהתרחשו באמת.

לקראת סיום החקירה, ביקש החוקר משלабנה לבצע עימות עם הנאשם, שלابנה סירב לכך בתוקף בגיןוק שהוא חשש מפני הנאשם. בתגובהו הסביר לו החוקר כי יש צורך שיבצע עימות עם הנאשם ויתיחס בפניו את גרסתו "ואם אין אתה משקר? אין לך שתהה לא משקר". מתוך מטרה לברר האם הגרסה החדשה מהימנה, שאל החוקר את שלابנה מודיע מסר בתחילת הגרסה שונה, ועל כך השיב העד שוב, כי הוא חשש מפני הנאשם. החוקר לא הסתפק בכך, והקשה, היכזד ולמה ההחלטה בכל זאת, למרות הפחד, לספר את האמת לקצין (שהאריך את מעצרו), ומתשובותיו של שלابנה עולה כי ההחלטה לספר את האמת, לאחר מכן, כאמור, הבין כי אם לא יספר את כל מה שקרה, עלול הוא לשלם את המחיר לבד. כמפורט לעיל, החוקר הבahir לו מיד כי גם לאחר שמספר את האמת הוא צפוי להיענש בחומרה, והדבר לא מנע משלابנה להמשיך ולדבוק בגרסה זו באותה החקירה ובחקירותיו הבאות.

בחקירתו הנגדית נשאל שלابנה האם הוא יכול לומר באיזה מן ההודעות שלו מסר אמת או מתי שיקר ותשובתו הייתה כי איןנו זוכר. (עמ' 173 לפרטוקול).

הוא לא ידע לומר מי מהחוקרים אמר לו מוחץ לחדר החקירה כי הוא עלול לקבל מאסר עולם (עמ' 173-174 לפרטוקול), אך מתשובותיו עולה כי החוקרים דיברו אליו אף ורק על ראיות המסבירות אותו

בסיוע לרצת, ולא על ראיות ביחס לאחרים ולא כיוונו אותו להפליל את הנאשם ("אמרו לי תודה, יש אנשים אומרים את עזרת וככה" וכן תשובתו בעמ' 173 שורה 20).

המסקנה היא כי שלابנה הודה במשפטה הודה אמרת, כי סיעו לנאם בהתחקיות אחר פעולותיו של אמר, מתוך ידיעה על קיומו של הסכסוך וחסר חשדתו כי הנאשם מבקש לפגוע באמיר. הוא הודה גם בקשר שהוא בין ובין הנאשם ביום הרצח, זמן קצר לפני הירוי, ובכך שמסר לנאם את כל המידע שהוא נחוץ לו בכך לרודוף אחר הרכב שבו נסע אמר, כמו גם, בניסיונו של הנאשם לשדר את שלابנה להוביל את אמר למקום מסוים, ליד שדה בכניסה לכפר. לדרישה זו סירב שלابנה ויזמתו הנתבעת לא יצא אל הפועל. הודהתו של שלابנה בנסיבות שביצע, מסבכת את הנאשם מימי ובה בנסיבות ברצח, אך קודם לכן, היבאה למאstro הממושך של שלابנה. למורת זאת, כל עוד לא נדרש להעיד נגדו, לא העלה שלابנה כל טענה נגד קובלות או אמירות ההודה שמסר.

בעדותו בבית המשפט טען שלابנה כי הודה בבית המשפט רק משום שעורף דין הורה לו לעשות כן. טענה זו מושללת כל יסוד. לאחר הודהתו במשפטה, חזר שלابנה על עיקר הדברים **בתשובתו לאישום**. הוא אמן כפר בכך שיש במודע לרצח, אך לא חלק על מרבית העובדות המפורטות בכתב האישום והמסבכות את אשמו ואת חלקו של הנאשם בכל מה שקדם לביצוע הירוי. בעדותו אין כל הסבר לכך שכבר בפתח המשפט הודה למעשה מרבית העובדות.

לאחר הליך ממושך, שבו נשמעה פרשת התביעה כמעט במלואה, הודה שלابנה בעובדות ובעירות שיויחסו לו בכתב אישום מתוקן. הודהתו באה מיד לאחר שהנאטם הודה בביצוע העירות (הודהתו הראשונה בפנינו, שבוטלה על פי בקשתו). הנאשם הודה בישיבה שהתקיימה ביום 16.6.11. באותו עמד היו חילופי יציג של שלابנה, בשל מחלתו של הסגנו הרקודם. הסגנו החדש, עוזי'ד שלבי הודיע כי בא בדברים עם באט כוח המאשימה לגבי הסדר המתגבש ביניהם ובישיבה שבה לאחר מכן הודיעו הצדדים על ההסדר.

העובדת שלابנה הודה רק לאחר שהנאטם הודה בכתב האישום שהוגש נגדו, רק מחזקת את המסקנה כי שלابנה חשש מפני הנאשם, ולא רצה להודיע בביצוע העירות שיויחסו לו, מחשש שהודאותו תפגע בנאטם, וזאת למרות, כאמור, לא חלק על מרבית עובדות כתב האישום, שהתייחסו למשעו.

שלابנה הבין היטב במה הוא מואשם ובמה הוא מודה, בגיןו לעדותו בבית המשפט. בעת שהציגו הצדדים את הסדר הטיעון, הבהיר בא כוחו של שלابנה כי דבר עם שלابנה עם בני משפחתו וכי הם מבינים את ההסדר ואת משמעות ההודה. שלابנה עצמו הביע (בשפה העברית) את הסכמתו להסדר, כשהוא מציין כי הבין את ההסבירים שקיבלו מסנגורי ומabit המשפט, אשר להודהתו.

טענתו של שלابנה כי איןנו יודע לקרוא או לכתוב בעברית (עמ' 166 לפרוטוקול), איננה רלוונטית, העד מבין היטב את הדברים שנאמרו בעברית, כפי העולה מחקירותיו. גם לאורך משפטו, (בו היה מוצג בתחילת על ידי עורך דין דובר השפה העברית), לא עלתה טענה כי איןנו מבון את השפה. משמעות הودאות הוסבירה לו הן על ידי סנגרו (דובר השפה הערבית) והן על ידי בית המשפט, כך שיש לדוחות מכל וכל את הטענה כאילו לא הבין במה הואשם או הורשע.

שלابנה העיד כי הודה רק כיון שעורך דין אמר לו להודות, מבל' להבין במה מדובר. משמעות הטענה היא כי הצהירתו של שלابנה בבית המשפט כי הבין את משמעות ההודאה וכן הצהרת בא כוחו כי הסביר לו ומרשו הבין במה מדובר, אין נוכנות. שלابנה התפלל על הדוכן, בתשובה לשאלת האם עורך דין אמר דברים לא נכוןים והשיב: "**לא כך אני אומר, אבל אני אומר שהוא אמר לי תודה**" (עמ' 166 לפרוטוקול שורה 20). מתשובה זו, ומם הדברים שמסר בחקירה הנגידית ("העו"ד שלי שלבי אמר לי אין לך ברירה. אין לך מה לעשות, בגלל זה אני הודיתי" - עמ' 176 לפרוטוקול), ניתן ללמוד, כי סנגרו של שלابנה ייעץ להגיע להסדר הטיעון, נוכח הראיות שנאספו כנגדו, המבוססות, בין היתר, על הודהותיו, שהוגשו ללא הстиיגות, ולאחר מכן שהנאשם צורף עד תביעה והוא צפוי אף הוא להheidן כנגדו. שלابנה לא סבר באותה עת כי הוא עלול להיות נגד הנאשם, (שכן זה הודה לפני ביצוע הרצח), ולא חשש עוד להודאות במיוחס לו. אין כל בסיס לטענה כי לא הבין במה מדובר, גם אם פעל על פי עצת עורך דין.

ב) התנהגות העד במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלך המשפט -

שלابנה עשה כל שביכולתו שלא למסור עדות בבית המשפט. הוא **הובא** לבית המשפט, (בהתו אסיר), והצהיר מיד כשעלה על הדוכן על העדר נוכנותו להעיד. כפי שהובא לעיל, שלابנה סירב להשיב על שאלות התובעת או השיב כי איןנו זוכה, על מרבית השאלות שהופנו אליו, וזאת באופן מתמשך, במטרה להראות כי אין דרך לאצנו למסור גרסה. נוכנותו להשיב על שאלות גבריה במהלך החקירה הנגידית של ההגנה, וניכר היה בו כי הוא מנסה לרצות את הנאשם ולא לאצנו או לעורר את רוגזו. הדברים עולים בקנה אחד עם הסבירו של שלابנה במשטרה, מודיע נערר לדרישתו של הנאשם לסייע בידו ומדו נמנע בתחילת מלספר את כל האמת בעית שנחקר במשטרה, הכל מתוך חשש שהוא הנאשם יפגע בו. כפי שהתבטא שלابנה בחקירה השנייה (בສירובו להთעמת עם הנאשם) - **"יבוא היום אני לא אהיה בכלל. אתם לא תהיו".**

כפי שפורט לעיל, עדותו של שלابנה בבית המשפט הייתה בלתי אמינה, מגמתית, מפוחדת, ונوعדה בעיקר לחלץ את עצמו מן הסיכון בפני יעומד, אם ישע בעדותו להרשעתו של הנאשם.

ג) הטעם שסיפק העד לשינוי הגרסה -

שלابנה הסביר בעדותו מדוע לטענתו, מסר גרסה שקרית במשטרה. יחד עם זאת, הוא לא נתן כל

הסביר להחלטתו לשנות את הגרסה ולחזור בו מן הדברים שמסר במשטרה, דווקא בעיתוי זה. ככלומר, מדובר בחר לומר את ה"אמת", לשיטתו, רק בהזדמנויות זו, כשאולץ להעיד בבית המשפט. שלאלבנה היו מספר הזדמנויות לשנות את גרסתו ולחזור בו מן הגרסה המפלילה שמסר במשטרה, לאורך ההליך המשפטי, בעת שנייה כזה עשוי היה להציגו מרצוי מסר ממשות. הוא לא חזר בו מן הגרסה בעת שניתן תשובה לכתב האישום, ובמסגרת ההסדר עימיו אף חזר ואישר אותה. שלאלבנה ידע בעת שהודה בביצוע העבירות כי הוא צפוי להישלח לתקופת מאסר ארוכה גם לאחר שנגזר דין לו לא הגיש ערעור ולא ביקש לחזור בו מהודיה זו. הפעם הראשונה בה מצא לנכון לכפור בנוכנות הגרסה שמסר במשטרה הייתה בעת עדותו בבית המשפט בעניינו של הנאשם. אך לא סיפק שלאלבנה שום הסבר, لكن אין בפנינו הסבר מניח את הדעת לשינוי בגרסתו של העד.

(ד) הראות שנתנו במהלך המשפט והאופן בו משתלבת כל אחת מהगרסאות שמסר העד באמרת החוץ ובעדות - במלול הראות שהונחו לפני בית-המשפט

השיקול העיקרי להעדרת אמרותיו של העד במשטרה על פני עדותם בבית המשפט, נוגע לאופן בו משתלבת הגרסה שמסר במשטרה עם מארג הראות שהובאו בפני בית המשפט. גרסתו של שלאלבנה מתישבת היטב עם הראות שנאספו במהלך החקירה, והמצביעות על הקשר שהוא לו עם הנאשם לפני ביצוע הרצח וביום האירע עצמו ועל מעורבותו של הנאשם בביצוע הירוי ועם ראיות אובייקטיביות נוספות, כמו איICON מניי 128. אתיחס בהמשך לראות אלה תוך בוחנת התאמתן לגרסהו של העד. אכן כך כי הנאשם בעדותו בבית המשפט, אישר כי יצא קשר עם שלאלבנה, מספר חדשים לפני האירוע, וביקשו שיעביר לו מידע אודוט אמיר, אך שגרסת הנאשם, בהזדהה ולאחר שחזר בו ממנה, תומכת ומחזקת את גרסתו של שלאלבנה.

לטענת הגנה, אינטרסים שונים עמדו נגד עינו של שלאלבנה במהלך עדותו במשטרה ובכלל זה רצונו העז לרצות את החוקרים ולמצער את חילקו, דבר המתיל ספק באמונות הودעותיו. לא ניתן לקבל טיעון זה. משהחייב שלאלבנה לומר את האמת ולהשוו את כל מה שארע, הוא לא מזער בכך את חילקו באחריות למוותו של המנוח אלא סביר עצמו בסיווע לרצת.

המסקנה מכל האמור, הינה כי אמרותיו של העד שלאלבנה במשטרה הן קבילות יש להעדיין על פני עדותם בבית המשפט, בשל סימני האמת שנמצאו בהן. בכדי שבית המשפט יוכל לסמן על אמרות אלה, דורש החוק (סעיף 10א(ד) לפקודת הראות), כי נמצא להן תוספת ראייתית "דבר לחיזוקה".

ביחס למשמעות התוספת הראייתית הנדרשת להסתמכו על אמרה שמתقبلת מכוח סעיף 10א' לפקודת הראות נפסק כי:

"המדובר בתוספת ראייתית שאינה בגדר תוספת "מסבכת" אלא "מאמתת" בלבד. וכך
שנקבע בע"פ 691/92 אהרון נ' מ"י, פ"ד נ(3), 675 (1996): "להבדילה מראית"

סיווע, אין ראיית החיזוק חייבת להתייחס לשאלת השניה בחלוקת דזוקא, או לאישום בעבירה עצמה, אלא די בראיה המגבירה את אמינותה של האמרה על-ידי אישור פרט רלוואנטי לעבירה באמרה" (שם, עמ' 678) (ע"פ 6968/09 - ג'יהאד יונס נ' מדינת ישראל).

.50. עוד נפסק כי עדות הטעונה "דבר לחיזוק" או "סיווע" יכולה היא עצמה לשמש תוספת ראייתית לעדות הטעונה דבר לחיזוקה. (ראו (ע"פ 6968/09 - ג'יהאד יונס נ' מדינת ישראל, וע"פ 2264/09 פלוני נ' מדינת ישראל).

.51. קבלת אמרת חוץ של שותף לעבירה מכוח סעיף 10א לפקודת הראות טעונה "חיזוק מוגבר", שטיבו משקלו תלויים במשקללה של האמרה הטעונה חיזוק, כפי שנקבע בע"פ 9338/08 - מוחמד אלעוקה נ' מדינת ישראל:

"... הויל והרשעת המערער מבוססת, בעיקרה, על אותן אמרות חוץ של מי שהוא שותף לעבירה, נדרש כי יימצא לאוותן אמרות חיזוק הן מכוח סעיף 10א והן מכוח סעיף 54א לפקודת הראות. אולם כבר נפסק בעבר, כי טיבו של אותו "חיזוק מוגבר" הנדרש מצירופם של שני הסעיפים הנ"ל, משתנה מקרה למקרה בהתאם לנסיבותו הפרטניות, והוא עומד ביחס הפוך למשקללה של האמרה הטעונה חיזוק. יפים לעניין זה דבריו של השופט א' גולדברג בע"פ 209/87 שחادة נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(4) (1987) (596), 594:

"כשם שמשקל ה"דבר לחיזוק" הדרוש לפי סעיף 10א(ד) אינו ניתן לקביעה, ואין לנו אלא ליתן דעתך לנסיבותו של המקרה (והוא הדין לגבי סעיף 54א(א)), כן הדבר כשתמי הדרישות הן מצטברות. מידתו של החיזוק הנדרש למקרה זהה עומדת ביחס ישיר למידת האמון שרווח בית המשפט לאמרות השותף, שעליה תושתת ההרשעה, ומידת אמון זו נקבעת הן על-פי תוכנה של האמרה וסממני האמת שבה והן מיתר הראות, שהובאו לפני בית המשפט"

.52. לאמירות החוץ של שלابנה נמצא בחומר הראות חיזוק מוגבר, כנדרש, הבא לידי ביטוי בנסיבות מחקר התקשרות, המאשרים את הקשר בין העד לבין הנאשם והמסטים את מקום הימצאו של הנאשם במקום התואם את הודיעתו של שלابנה, בעדויות נוספות המאמתות חלקים מן ההתרחשות עליה סיפר שלابנה או הקשרות את הנאשם לביצוע הרצח ובהזדאותו של הנאשם עצמו. כל אלה יפורטו בהמשך, אך חלקם, לא רק מאמת את גרסת העד באמרות החוץ שלו, אלא אף מסביר את הנאשם במעשים המיוחסים לו.

עדותו של יוסף שלבי

.53. יוסף שלבי הוא אחד מחבריו של שלאבנה, אשר לפי גרסתו של שלאבנה נפגש עימו ביום הרצח, וכן בפגש עם אמיר.

.54. בהודעתו הראשונה של שלאבנה, לפני שמסר את הגרסה המפלילה, טען כי בשעות הרלוונטיות- בין 18:00 עד 22:00, הוא ישב עם שלושה חברים, יוסף חסין שלבי, פואד יאסין יאסין, וחלימי אחמד שלבי, בתחנת דלק "סונול" בכניסה לכפר, עד ששמעו על אירוע הרצח. בהמשך אותה הודעה, סיפר שלאבנה כי באותו יום, בשעות הערב, לפני שנסעו לתחנת הדלק, הוא ישב ברכבו ליד היכר בכפר, יחד עם יוסף שלבי, בעת שאмир הגיע יחד עם המנוח. אמיר ישב ברכבו של שלאבנה עישן ושותח אליו כעשור דקות לפני שהמנוח חזר ואסף אותו ברכבו.

.55. בהודעתו הבאות סיפר שלאבנה, כמפורט לעיל, על שיחותיו עם הנאשם, במהלך יום האירוע, אך הסביר כי יוסף שלבי לא שמע את השיחה שנייה עם הנאשם בזמן שאмир ישב ברכבו, כי הוא יצא לשוחח מחוץ לרכב (הודעתו השנייה, שורות 72-73).

.56. עדותם בבית המשפט אישר יוסף שלבי כי ישב ביום הרצח עם שלאבנה, המוכנה על ידי "זוהר", ברכבו של שלאבנה, ביכר הכפר, כשאמיר הגיע וישב איתם ברכב. יוסף הוסיף כי לאחר שאмир עזב, שלאבנה יצא מן הרכב ושותח עם מאן דהו בטלפון, לאחר מכן היה לחוץ, יוסף הרגיש כי הוא ממהר ו.mapbox להיפטר ממנו. בחקרתו הגדית הוסיף כי שלאבנה שוחח בטלפון לפני שאмир הגיע גם לאחר שעזב (עמ' 58 לפוטוקול). לפי עדותם של יוסף, השניים נפרדו זמן קצר לאחר שאмир נסע ונפגשו רק בבית החולים, מאוחר יותר באותו ערב.

.57. יוסף שלבי העד כי שלאבנה השתמש לעיתים בטלפון שלו, סמסטרו- 0575797769.

ביום 8.10.09 בוצעו 7 שיחות טלפון ממכשיר הטלפון המסתויים ב- 128 (מספר הטלפון של הנאשם), במספר הטלפון של שלבי. כנסיאל שלבי במשטרה מי התקשר אליו, סיפר כי זכור לו שמכשיר הטלפון שלו היה בידי שלאבנה, בשלושה הודשים לפני תאריך החקירה- 31.1.10, ככלומר, הסביר שלמעשהה, שלאבנה היה משתמש במכשיר וקיבל אליו שיחות. שלבי חזר על הדברים שמסר בהודעתו במשטרה, לאחר שרוען זכרונו, לא הסתיג מהם ולא חזר מהם.

.58. עדותו של שלבי הייתה מהימנה, ניכר כי לא שיש להיעיד כנגד חברי, ניסה למנוע את התוצאות של הדברים שמסר במשטרה, (למשל באומרו- כי שלאבנה תמיד לחוץ), אך לא נרתע מלשוב ולספר את שairע. בעדותו הוא מאשר את הדברים שמסר שלאבנה בנוגע להתרחשויות בשעות אחר הצהרים- הערב המוקדמות של יום הרצח ומבסס גם את הקשר בין שלאבנה לבין לביצוע הרצח.

מחיקי התקשרות

.59 השימוש במכשירי טלפון סלולריים מניב על פי רוב מידע משמעותי להערכת מהימנות הגרסאות המבאות מפי העדים ולמד לא רק על הקשר בין המעורבים, אלא גם נותן אינדיקציה למקום הימצאותם, באמצעות דוחות האיכון. כפי שיפורט בהמשך, הן מחקרים התקשורות והן דוחות האיכון, מחזקים ותומכים בגרסת התביעה, ומפריכים את גרסתו המאוחרת של הנאשם, המבקשת להרחקו מזירת האירוע.

.60 פרק זה עוסק במחקרים התקשורות, קרי, חקירות השיחות היוצאות והכנסות במכשירי הטלפון הנידים הרלוונטיים.

.61 מחקרים התקשורות מאשרים, כי עדותם של שלابנה בוגריו לקשר שהוא לו עם הנאשם, עובר לביצוע הרצח, לרבות ביום הרצח, היא עדות אמת. פلت השיחות הנכונות למנוי 125, (המשיר לשלאבנה), אשר הוגש בהסכמה (מהוות חלק מ-79), מלמד על קשר טלפון בין מספר למנוי זה למספר הטלפון המסתויים ב- 128, (המשיר לנԱԺՄ), עובר ליום הרצח וכן על קשר אינטנסיבי בין שני המנוויים ביום הרצח עצמו. החל משעות הצהרים ועד השעה 20:54:56, דקוט ספורות לפני התקחשות הרצח, התקבלו אצל למנוי 125, 19 שיחות נכונות במספר הטלפון הניד המסתויים ב- 128, מרביתן לאחר השעה 18:30. הדבר מתבטא גם בפלט השיחות היוצאות של למנוי - 128 (ת/78).

בשאלה מי החזיק במספרי למנוי אלה לא קיימת מחלוקת של ממש, כפי שיפורט להלן. ההגנה מבקשת, עם זאת, לקבוע, כי הנאשם לא החזיק בטלפון המסתויים ב- 128 בשעות הרלוונטיות לאיום.

זהות המחזיקים במנוי הטלפון:

א. **מספר הטלפון של שלابנה** - שלابנה החזיק, אין חולק, במספר הטלפון המסתויים ב- 125. כך לפי הודיעותיו במשטרה, בנוסף, עוד בתחילת ההליך, הצהירו שני הסגנורים (בא כוחו של שלابנה ובאו כוחו של הנאשם, (בעמ' 10 לפרטוקול), כי מוסכם עליהם שהו היה מספר הטלפון של שלابנה בזמן הרלוונטי לרצח. מעבר לנדרש, אכן כי לעובדה זו קיימת תמכה נוספת בעדויות של העדים מוחמד חיליה (ת/43) ורואד חבשי (ת/44), אשר עדויותיהם הוגשوا בהסכמה, ומהן עולה כי מספר למנוי 125 היה שיר לשלאבנה המכונה "אבי נני" או "זוהר".

מכשיר הטלפון עצמו ("הברזל") נתפס על ידי המשטרה במסגרת חקירה אחרת, בה נחשה שלابנה בהחזקת רכוש החשוד כגנוב, כפי שיפורט גם שלابנה בהודיעותיו. (ראה עדותו של החוקר מחמוד סבאה, בעמ' 24 לפרטוקול ש' 21-24 ומזכר ת/57). מדובר במכשיר נוקיה שנתפס ללא כרטיס "סימ". לפי הראיות, נעשה שימוש בכרטיס ה"סימ" המסתויים ב- 125, רק במכשיר הטלפון שנתפס ברשותו של שלابנה (מספר המქיף עצמו (IMEI) שנתפס ומפורט בת/57 הוא אותו מספר שעלה פי מחקרים התקשורות שימוש את כרטיס ה"סימ" באופן קבוע, עד שהופסק שימושו - ראה מסמך חברת פרטנר תקשורת בעמ' מהוות חלק מ-79).

המסקנה היא כי שלابנה הוא זה שהחזיק במנוי 125, וכי הוא לבדו עשה שימוש במספר הטלפון הנ"ל במועדים הרלוונטיים לביצוע הרצת.

מספר ה"סימ" המסתויים ב- 125 הפסיק להיות בשימוש, זמן מה אחרי הרצת, עובדה התואמת את גרסתו של שלابנה כי שבר אותו (ראה גם הודיעותיהם של מוחמד חיליה (**ת/43**) ורואד חבשי (**ת/44**), לגבי זמני ההתקשרות עם שלابנה באמצעות מספר הטלפון זהה).

ב. מספר הטלפון שהוא בשימוש הנאשם בזמן הרלוונטי. היום אין חולק, לאור שינוי קין ההגנה, לאחר חילופי הסגנורים, כי מני הטלפון המסתויים ב- 128 שיר לנאים. ההגנה הצהירה על כך לפרטוקול הדיון, (עמ' 182 לפרטוקול מיום 13.2.14 ובעמ' 189 לפרטוקול (הסרוק), מיום 13.2.17), הנאשם בעדותו כי מספר זה שיר לו והוא זה שעשה בו את השימוש העיקרי (עמ' 201 לפרטוקול שורות 15-12) , וכן עולה גם מסיכומי ההגנה.

לאור המפורט לעיל, בעניין זה צומצמה ירידת המחלוקת אך ורק לשאלת, האם הנאשם הוא זה שהחזיק, או הוא זה שהחזיק בלבד, במנוי 128 במועד הרצת.

פרט להודיעותיו של שלابנה, הקשורות את הנאשם למספר הטלפון המסתויים ב- 128, זימנה המאשימה, בטרם שינה הנאשם את קין הגנטו, עדים נוספים שעדותם נועדה להוכיח מי החזיק בטלפון. בית המשפט העידו בעניין זה יוסף גולן, מהדי זועבי ועובד אלקאדר זועבי.

יוסף גולן, העובד כיזם בתחום הבניה, מסר במשטרה כי הוא מכיר את תאיר זועבי, כמו שעבד בעבודות טיח יחד עם אחיו - שאדי זועבי. העד התקשה לזכור האם היה לו קשר טלפוני עם הנאשם ביום 09.9.10, אך במקשיר הטלפון שלו נשמר מספר זה תחת השם "טייר". בעדותו בבית המשפט חזר בו גולן מכל מה שמסר במשטרה. הוא אישר כי מספר הטלפון המסתויים ב- 128 היה שומר אצל תחת השם "טייר", אולם טען כי איינו יודע למי מדובר. העד הוכרז כ"עד עיין", והודיעתו במשטרה הוגשה לצורך הgestaה באמצעות סעיף 10א' לפקודת הראיות (ההודעה- **ת/49**). ב"כ המאשימה התייחסה בסיכוןיה לכל התנאים הנדרשים על פי החוק לקבלת אמרתו של העד במשטרה וביקשה להעדייפה על פני עדותו בבית המשפט. כעת, כאשר הנאשם איינו חולק על כך שמדובר במספר הטלפון שלו, ברוי כי ניסיונו של העד להכחיש את הקשר בין מספר הטלפון השומר אצלו תחת שמו של הנאשם (גם עם בшибוש שמו), צריך להידחות. המאשימה הוכיחה את כל התנאים לקבלת הודיעתו של העד במשטרה, הוכחה מתן האמרה, העד העיד בבית המשפט ונחקר בחקירה נגידית, ואין ספק כי יש להעדייף את הודיעתו על פני הגרסה שמסר בבית המשפט. בעת עדותו ניכר בו כי חשש לסבר את הנאשם, لكن עשה כל שביכולתו להרחקו ממספר הטלפון הנדון, התמחק מתן תשיבות, הרבה לומר כי איינו זוכר, והשיב, עוד בטרם נשאל, תשיבות שימושו ממשקל הדברים שמסר בחקירה.

גם העד מהדי זועבי, אשר העיד בבית המשפט ביום 14.2.13, עשה כל מאמץ להסתיג מן הדברים שמסר במשטרת. הודיעתו הוגשו בהסכם, אך בסופו של דבר הוא אישר את תוכן הודיעתו במשטרת מסר העד (ת/101) כי הוא מכיר את הנאשם, שהוא בן משפחתו ונוהג לתקשר אליו מדי פעם. מספר הטלפון של הנאשם לא היה שמור בזיכרון הטלפון של מהדי, אולם הוא ידע לומר כי שיחת הטלפון שקיבל ממספר הטלפון של הנאשם המסתויים ב- 128, ביום 27.8.09, עסקה בבקשתו של הנאשם שישיע לו במציאות דירה להשכלה בתל אביב. העד עשה כל מאמץ שלא לסייע את הנאשם, הרבה לטעון כי איןנו זוכר את תוכן הודיעתו במשטרת, אך העיד כי לחוקרי סיפר את האמת.

סמן לאחר שנגבתה הודיעתו הראשונה ביום 31.01.10, התקשר מהדי לנאשם כדי לדוח לו כי נחקר ולספר לו על תוכן העדות שנגבתה ממנו. שיחה זו הוקלטה בהזנת סתר והייתה נשאה חקירותו השנייה. השיחה התנהלה בעת שהעד שחה במספירה של העד עבד אלקדר, ועל פי עצתו, ביקש מהדי מהנאשם שיתקשר לטלפון אחר, מחשש ששינה האזנה על הקו. מהדי הסביר בחקירותו כי פעל כך מתוך חשש מפני הנאשם, لكن, העדיף לספר לנאשם מיוזמתו על כך שנחקר, על פני האפשרות שהדבר יווודע לו בדרך אחרת.

הספר, עבד אלקדר, הובא למtan עדות, לאחר שלא התייצב לדינום אליהם זמן (עירבון שהפקיד להבטחת התיצבותו אף חולט בחלקו, לאחר שלא התייצב למtan העדות אף לאחר ששוחרר תוך הפקדת ערובה להתייבותו). הודיעתו של העד הוגשה בהסכם - ת/97. גם מעדותיו הוברר כי הנאשם השתמש במספר הטלפון המסתויים ב- 128.

62. לטענת הגנה, עובר לאירוע, הנאשם היה משתמש העיקרי בטלפון שמספרו מסטויים ב- 128, אך לא היחיד. בטלפון השתמשו אנשים נוספים שהסתובבו או עבדו עם הנאשם. עוד נטען כי לנאשם היו טלפונים נוספים, פרט לטלפון זה, لكن, גם אם הנאשם שוחח עם שלабנה ביום הרצח, הרי יש ספק האם הנאשם הוא שוחח עימו בכל אותן שיחות, מה גם שלא נעשה מסדר זהה קול, בכדי לאשר את הסברה כי היה זה הנאשם שוחח עם שלабנה.

בקשר זה טענת הגנה, כי באישום השני מייחסות לנאשם עבריות של שיבוש מהלכי משפט והדחה, בכך שבקש מדוודו מרואן זועבי, למחוק את מספר הטלפון ותיעוד השיחה עימיו, והסביר לכך והוא שהנאשם לא החזיק במוני 128 ביום הרצח ולא ידע איזה שימוש נעשה בו, لكن ביקש מדוודו למחוק את המספר. לחלוין, בפועלו כך, ביקש הנאשם להגן על מי שהיה עם מני 128 בזמן הרצח.

63. טענות אלה דין להידחות.

מתוך העדויות שהובאו בפניינו מספר המני 128 היה בשימושו של הנאשם, ושלו בלבד.

שנית, כמפורט לעיל, ישם טעמים, שמקומם יש להעדי' את גרסתו של העד שלabayna במשטרת על פני עדותו,

שנמסרה בבית המשפט, ומהודעותיו במשטרה ניתן ללמידה כי הוא ידע היטב עם מי הוא משוחח בטלפון ממוני 128, לפני יום האירע ובהלאכו של יום זה.

בחקירותיו במשטרה מוסר שלابנה כי הוא הכיר את הנאשם מעופלה שם לדבריו הם היו נפגשים (**ת/35 יד** עמ' 30). שלابנה מסר כי כחץ שנה עד שמנוה חודשים עובר לרצת יצר עימו הנאשם קשר וביקש ממנו מידע על אמיר (**ת/35 יד** עמ' 3). עוד מסר שלابנה כי ביום הרצח, בשעות הערב, התקשר אליו הנאשם פעמים רבות והוא, שלابנה, מסר לו מידע על תנועותיו של אמיר. (**ת/35 יד** עמ' 7, 15). לדבריו של שלבנה, באחת השיחות ביןו לבין הנאשם ביום הרצח, אמר לו הנאשם כי הוא נמצא באכסאל, עקב אחרי המנוח, וכך שלבנה לשף עימו פעולה אחרת ירוגו אותו. (**ת/35 יב** עמ' 134 ואילך). במהלך שיחה אחרת עם הנאשם ביום הרצח, שוחח שלבנה עם אדם נוסף שהוא ביחסו בלבד עם הנאשם. (**ת/35 יב** עמ' 7, 11 - 13). יצא מכל האמור כי שלבנה היכרות מוקדמת עם הנאשם, הוא זיהה את בן שיחו בטלפון כנאשם, אף ידע לאבחן מתי אדם אחר, ולא הנאשם, משוחח אליו בטלפון, מאותו מספר. בכך יש להסביר, כי הנאשם עצמו הודה כי שוחח עם שלבנה ביום הרצח, בטלפון זה.

64. אל מול גרסה ברורה ועקיבית זו, שהציג שלבנה במשטרה, מאידך, הציגה ההגנה גרסה לא עקבית, מבולבלת, חסраה, שאינה מתישבת עם ההיגיון. ההגנה מבקשת לשכנע, ראשית, כי הנאשם השתמש בזמן הרלוונטי במספר טלפונים, لكن יכול היה לאפשר לאנשים אחרים לעשות שימוש בטלפון הנדון. שנית, טוענת ההגנה שביום האירע, הטלפון לא היה ברשותו, או לפי גרסה אחרת, הטלפון לא היה ברשותו במשך כל שעות היום.

65. את המשקנה הראשונה ש牒קשת ההגנה להסיק מחומר הראיות, היא סומכת, בין היתר, על עדותו של מהדי צועבי. מהדי מסר בהודעתו ת/102, כי התקשר אל הנאשם מספר טלפון אחר (0577805084). לפי עדותו, וכפי העולה מן השיחה המוקלטת, ענה לו אדם בשם דיאב צועבי, (בן דודו של הנאשם), אשר העביר את השיחה לנายนם. העד אישר בעדו כי היה מתקשר לנายนם לפי מספר הטלפון זהה. בעדות זו רואה ההגנה חיזוק לטענה כי הנאשם השתמש ביוטר מטלפון אחד. אלא שהשיחה בין מהדי לנายนם, למספר הטלפון הנ"ל, התקיימה מספר חודשים לאחר הרצח, ביום 31.01.10, ואני ממלמדת על כך שהנאשם השתמש במניי זה בעת הרצח. לעומת זאת, לפי הודעתו של מהדי ת/101, עובר ליום האירע, נагה הנאשם להתקשר אל העד מספר הטלפון המופיע ב-128. מעודתו בכללותה ניתן להסיק כי עד יום הרצח השתמש הנאשם במספר הטלפון 128, ולאחר הרצח החליף את מספרו. עדות זו לא רק שאיננה מסויימת לנายนם בהוכחת טענתו, אלא מחזקת את הראיות נגדו, בהיותה עדות נוספת נוספת לכך שהנאשם השתמש עד ליום האירע במניי 128 ולאחר מכן זה שינה את מספר המניי.

66. גם יתר העדויות שהובאו במטרה להוכיח את השימוש שעשה הנאשם במניי הטלפון 128, הלו, כי עובר לרצח, הנאשם השתמש במניי 128, זה היה מספר הטלפון שנשמר בזיכרון הטלפון של מכרו והם ידעו לזהות כי זהו מספרו.

67. מעבר לכך, מהתבטאות הנאשם בעדותו ניתן למוד בבירור כי הגרסה לפיה היו לו מספר טלפונים בזמן האירוע, איננה נכונה. העד נשאל בעדותו הראשית (עמ' 201):

"ש. ביום שהייתה פה מأدיה ונתן הودעה לחברתי השמיעה את השיחה שלו, לא אתה עניית לפלאפון אלא מישחו אחר?"

ת. כן".

בחקירתו הנגדית (עמ' 219) אישר הנאשם כי השיחה התקיימה חודשים אחרי הרצח וכבר היה לו טלפון אחר:

"ש. שאלו אותו על הפלאפון לגבי מהדי, אמרת שבשיחה הזאת שאתה לא עניית, אתה זוכר שמייכל שאלת שמהדי התקשר ולא ענית ואמרת כן. למה זה חשוב לספר את זה."

ת. לא יודע.

ש. אני אומרת לך שבשיחה הזאת שמהדי מתקשר אליו זה כמו חודשים אחדים אחרי הרצח והוא לך פלאפון אחרומי שמייה איתך זה בן דוד שלך דיאב שענה לשיחה, אתה מסכים איתני."

ת. כן".

68. לנאם, אם כך, היה טלפון אחד, בו השתמש בזמן הרצח. ההגנה מבקשת לקבוע כי מני זה לא היה בשימושו כלל ביום הרצח, או לפחות לאחר, שהוא לא הוא עשה בו שימוש בשעות הרלוונטיות ביום הרצח, אולם גם טענה זו איננה מתyiשבת עם הראיות שהובאו בפנינו.

69. בעדותו הראשית העיד הנאשם כי מני הטלפון 128 היה בעיקר בשימושו, גם אחרים השתמשו בו לעיתים (עמ' 201 לפרטוקול). הוא אישר גם כי ביום הרצח שוחח עם שלабנה ממספר המני 128.

"ש. יש לך באותו יום של הרצח הרבה שיחות עם שלабנה והשיחות האלה הם גם מהמספר ששיך לך 128, דיברת עם שלабנה באותו יום?"
ת. כן". (עמ' 200 לפרטוקול ש' 32-30).

70. כאמור, לפי עדותו של הנאשם, הוא החזיק בטלפון ביום הרצח, ולפחות חלק מן השיחות שיצאו ממכשיר הטלפון זהה לטלפון של שלабנה בוצעו על ידו. הנאשם לא מצא לנכון לפרט איזה מן השיחות לשלאבנה בוצעו על ידו ואלו על ידי גורם אחר, שזהותו, והנסיבות בהן קיבל את הטלפון, לא הובילו.

71. תשובה חיליקת לתמיהות אלה ניתן למצוא בתשובות שהשיב הנאשם לשאלות באט כוחו, במהלך העדות הראשית, מהן עולה כי לטענותו, מני 128 לא היה ברשותו בחלק השני של היום, ולא חזר אליו בסוף אותו היום:

"ש. בטלפון שלך, 128 נעשו שיחות רבות יותר באותו היום, האם הטלפון היה כל היום אצלך?"

ת. לא.

ש. האם קיבלת את הטלפון בסוף היום אליו?

ת. לא". (עמ' 202 לפרטוקול ש' 6-3).

.72 בהמשך עדותו מפרט הנאשם כי ביום האירוע הוא עבד בתל עדשים עד שעות הערב ובדרך חזרה הביתה שוחח בטלפון עם ידידו הספר, (עבד אלקדר), והם הגיעו ליצאת לבנות, יחד עם חברותיהם. אם כך, ברשות הנאשם היה מכשיר טלפון בדרכו חזרה הביתה, ואם מדובר במניי אחר, יכול היה להוכיח כי דבר ממספר שונה, אך הדבר לא נעשה. עבד אלקדר גם לא עומת עם גרסה זו.

.73 בחקירתו הנגדית נשאל הנאשם מפורשות מי החזיק בטלפון שלו, המאוכן בזירת הרצח, והשיב כי איןנו יודע. בנגדו לגרסתה שמסר בעדות הראשית, בה אישר כי חלק מן השיחות לשלאבנה ביום הרצח נעשו על ידו, בחקירה הנגדית ביקש להרחיק עצמו משימוש טלפון הנדון ביום הרצח לחלווטין:

"... ידעת שמהחמד שלאבנה מסר שדייר איתך ביום הרצח וכן היום סיפרת סייפור שצץ רק היום שהוא פלאפון שלא רק אתה משתמש בו ודוקא ביום המקרה לא השתמש בו, מי השתמש בו?
ת. לא יודע.

ש. מי התקשר לשלאבנה 20 פעם ביום המקרה?
ת. לא יודע. תשאלו את שלאבנה" (עמ' 214 לפרטוקול).

בחקירה החוזרת (עמ' 219 לפרטוקול), התבקש הנאשם להבהיר את הבלבול ביחס לגרסה שמסר אודוט השימוש במכשיר הטלפון, אך תשוביתו רק הבהירו עד כמה גרסתו הינה מופרcta:

"ש. התובעת שאלתא אותך כל הזמן על עניין הפלאפון, אני רוצה להבין כי אולי זה לא היה ברור מהחקירה הראשית שלך, כמה פלאפונים יש לך.
ת. אחד.

ש. וביום של האירוע כמה פלאפונים היו לך.

ת. אחת אירוע.

ש. אירוע הרצח.

ת. לא יודע.

ש. הפלאפון הזה של ה 128 היה איתך באותו יום האירוע?
ת. היה איתמי בשעות הבוקר.

ש. עד מתי.

ת. עד שעות הערב. כshallכתי וישנתי כשהתעוררתי משנה לא היה ולא חזר אליו".
(עמ' 129 לפרטוקול, שורות 21 עד 30).

בתשובות אלה הבהיר הנאשם כי אין ממש בענותו-caillo החזיק מספר טלפונים ביום הרצח וככיוול מכשיר הטלפון הרלוונטי לא היה ברשותו באותו יום.

74. כאמור, הנאשם, בגרסאותיו השונות, לא מספק כל הסבר מתי ובאיזה נסיבות יצא מרשותו הטלפון, הנמצא בשימושו העיקרי,ומי השתמש בו, לפי טעنته, בזמן הרצח. לנאשם אין גם הסבר מדוע ניתן את הדעת, מדוע הוא אינו מציג גרסה ברורה למי נתן את מכשיר הטלפון, בפרט שבעדותו חזר וטען כי אינו יודע מי רצח את המנוח ואינו מכחפה על איש (ביסודו טענתה ההגנה כי הנאשם לא ידע מה עלה בגורלו של הטלפון ואיזה שימוש נעשה בו, (עמ' 71 לסייעים), אך טענה זו אינה נסמכת על גרסה שהובאה בפנינו בראייה כלשהיא, כל שכן אין הסבר כיצד הנאשם אינו יודע מה עלה בגורל הטלפון וכי צד אבד באופן מקרי, דוקא ביום הרצח).

75. עדותו של הנאשם בכללותה הייתה רצופה סתריות, תשובות מתחממות ומבולבלות, ולא הייתה ראיה לaimon, כפי שיפורט בהמשך.

76. המשקנה היא שהتبיעה הוכיחה מעלה לכל ספק, כי הנאשם הוא שהשתמש במנוי 128 ביום הרצח והוא זה ששוחח עם שלабנה, במהלך אותו היום, עד הדקות הסמכות מחד לביצוע הרצח, כפי שתיאר שלאבנה בהודעותיו. הتبיעה מוצאת חיזוק לעדותו של שלאבנה בעניין זה, גם בהתנגדות הנאשם לאחר הרצח, כאשר דאג לניטוק הסוללה ושבירת כרטיס הסים, ובניסינו להשפיע על עדים, שלא למסור בחקירותם כי הוא זה שהשתמש במנוי 128 ולמחוק תיעוד יכול להוביל למסקנה בדבר השימוש שעשה בטלפון זה, טענות בהן אדון בהמשך.

ראיות מזירת הרצח

77. הتبיעה מבקשת לקבוע כי נסיבות ביצוע הרצח, כפי שהן מתוארות בכתב האישום, הוכחו באמצעות עדויות שנאספו מудוי ראייה וממצאי היזרה. פרט לעדותו של אמיר, שנסע, כאמור, עם המנוח ברכב זיהוה את הנאשם כאחד מנושעי הרכב שמננו יצאו היורים, הובאו עדויותיהם של תושבים המתגוררים בסמוך למקום האירוע, (כיכר פאחים'ורה - בעלייה מכיוון אכסאל לנצרת), אשר הבחינו באירוע כמעט מתחילה.

עדוי ראייה

78. א. **נאסר עיiad**, מתגורר למרחק של כ- 30 מ' מכיכר פאחים'ורה, ביתו משקיף על

זירת האירוע (כפי שניתן לראות מת/48). ביום האירוע ישב עם בני משפחתו במרפסת ביתו, כששמע ריות בכיבש העולה מכיוון אכסאל לכיכר פאחים'ורה והתקשר לדוחה למשטרה על האירוע. נאסר העיד כי שמע ריות ואז התבונן לכיוון הירי, וראה שתי מכוניות, מכונית פרטית בצבע לבן ומכונית מסווג טנדרא. שתי

המכוניות היו צמודות זו לזו. הטנדר סטה מן הדרכ, עלה על ההר, בצד ימין של הכביש, (כפי הנראה בת/48), והרכב הפרטி עצר אחריו. העד סיפר כי הוא הבין בשני אנשים צעירים שירדו מהרכב הפרטி הלבן והלכו לכיוון הטנדר, שמע יריות פעם נוספת, ולאחר מספר דקות חזרו האנשים למכונית הפרטית ונסעו בחזרה לכיוון נצרת.

עד התקשר למשטרת בשעה 21:01, דיווח על שרה (דיסק ותמליל השיחה למשל"ט הוגש כראיה **ת/46 ו-ת/47**), ולאחר מכן מביתו לכיוון הטנדר. שם ראה התקהלות של אנשים שהוציאו אדם מן הטנדר ולקחו אותו לבית החולים, ובמהמשך שמע אותו אדם נפטר.

עד הסביר בחקירה הנגדית כי המקום היה חשוב, (למרות שיש תאורה היא לא עובדת באופן רצוף) והוא לא יכול למסור פרטים אודוטה המראה החיצוני של שני האנשים שירדו מן הרכב הפרטי.

ההגנה מפנה בסיכון להודיעתו של העד במשטרת, בטענה כי זו הוגשה וסומנה **ת/47**, וזאת למרות שהודיעתו במשטרת לא הוגשה כראיה. (**ת/47** הוא דיווח למשל"ט). אין זה המקירה היחיד בו ביקש ההגנה לסמור על ראיות, שלא הונחו בפנינו, ואין מקום להיזקק להן בהכרעת הדיון.

ההגנה טוענת בסיכון, כי גרטטו של נאסר איננה מתישבת עם העובדה, שדבריו המקום היה חשוב ולא תאורה, ותוהה כיצד שמע יריות לפני שהבחן ברכבים.

לא מצאתי כל סתייה או תמייה בගרסה שמסר העד. לדבריו העד תוארה הרחוב לא عبدالה באופן רציף ("המנורה בכיכר הייתה נכפית ונדלקת" - עמ' 17 לפרוטוקול וכן בעמ' 19 לפרוטוקול, ש' 2-1). במצב זה הצליח להבחן רק בתיאור הכללי של כלי הרכב: טנדר ורכב פרטி לבן, ולא יכול היה למסור פרטים טובים יותר, לגבי דגמי המכוניות ותיאור האנשים שייצאו מהרכב הפרטי. גם עדותו של נאסר, כי הסתכל לכיוון כלי הרכב רק לאחר ששמע את היריות, היא הגיונית, ולא מצאתי בה כל קושי.

יש לציין כי עדותו של העד בנוגע למצב התאורה קיבלת תמייה וחיזוק מעודתו של איש המז"פ, מר עמי הוד לייפר, אשר הגיע לזרה כ- 4 שעות לאחר האירוע. עדותו בבית המשפט נשאל מר לייפר, בחקירה הנגדית, מה היה מצב התאורה במקום והשיב: "**היה אפשר לראות, היה פנס אחד שכבה ונדלך**" (עמ' 48 לפרוטוקול).

עדותו של נאסר הייתה מהימנה, הוא מסר את מלא הפרטים בהם הבין מיד לאחר ששמע את היריות, כפי שגם דיווח למשטרת, בהיותו נרגש ונסער ממה שראה. עדותו מתישבת היטב עם יתר העדויות שהובאו לעניין זה.

ב. העד ג'יהאד חרב מתגורר אף הוא סמוך לכיכר. לפי עדותו, הוא שמע יריות וכאשר הבית לכוכו

הירי ראה עשן והתקלות של אנשים, אז התקשר למשטרה. חרב התקשר למועד המשטרה פעמיים (**ת/88 וDISTIK ההקלטה ת/51א**). השיחה הראשונה התקיימה בשעה 21:03, אז דיווח כי שמע יריות מכיוון כרכר פאחים'ורה, וכי הוא רואה עשן והתקלות של אנשים. בעבר מספר דקות, בשעה 21:07 התקשר שוב ומסר כי בעת שהיה במרפסת ביתו, לאחר ששמע את הירי, ראה שני בחורים רצים לעבר רכב מיצוביshi לבן, שחנה בתחנת אוטובוס סמוכה וחיכה להם שם. השניים נכנסו למיצוביshi ונסעו לכיוון נצרת. העד לא ידע לתאר מה לבשו השניים, אך הוסיף כי נהג המיצוביshi חשב כובע על ראשו.

כבר בבדיקה למשטרה הביע העד חשש שהזוהו תיוודע וביקש שלא לחשוף את פרטיו. בפתח עדותו הביע חשש למסור את העדות באולם פתוח, ובהסכמה הצדדים התקיימים הדין בדלים סגורות. עדותו חזר חרב על הפרטים שמסר בהודעתו למשטרה (הודעתו הוגשה ת/90). לפי עדותו, שמע יריות ולאחר מכן רعش חזק, הוא הבחן בעשן, אך בשל מבנה השטח לא יכול היה להבחין מאין מגיע העשן. הוא ראה שני בחורים רצים לעבר רכב מיצוביshi לבן שחנה בתחנת האוטובוס סמוך לכיכר. עדותו בבית המשפט מסר העד כי איןנו בטוח לגבי סוג הרכב. לדבריו, אף אחד מן השניים לא נכנס לרכב מדלת הנהג (כלומר, אף אחד מהשניים הגיעו מן הרכב לא היה נהג הרכב). הנהג שישב ברכב חבש כובע, אם כי גם בעובדה זו איןנו בטוח.

העד סימן על גבי ת/89 את מקום הרכב שחנה בתחנת האוטובוס, לא רחוק ממקום הימצאו של הרכב הטנדר.

בחקירה הנגדית, אישר העד כי אין לו שדה ראייה מביתו אל המקום בו התרחש האירוע. מהסבירו של העד ומתווך ת/89 ניתן ללמוד כי ביתו משקיף על האזור, אך לא ניתן לראות ממנו את המקום בו עצר הרכב הטנדר (העד ראה אותו מאוחר יותר כSIDE ז'ורה), לעומת זאת, את המקום בו חנה הרכב הפרטី, יכול היה העד לראות מביתו.

בהודעתו למשטרה מסר העד כי הבחן בשני האנשים כשהם רצים לכיוון הרכב הפרטី שהמתין להם. בחקירה הנגדית השיב, לעומת זאת, כי לא הבחן במשהו לא רגיל בתהנחותם, אולם בחקירה חוזרת שב ואישר את שמסר למשטרה, **כלומר שהשניים רntsו** כיון הרכב שהמתין להם שם.

התביעה מסבירה את הסתייגיותו של העד לדברים שנאמרו על ידו קודם לכן בזואות, כמו בעניין לגבי סוג הרכב, בחשש שהביע העד כבר מן הרגע הראשון, להיות מעורב בחקירה. יש לציין כי כבר בשיחת הטלפון השנייה למועד המשטרה, ביקש העד שלא להזכיר את שמו, וחזר על כך בהודעה שמסר במשטרה, בציינו כי הוא דיווח למשטרה כאזרח טוב אך אינו מעוניין להיות מעורב. חשו לא פג גם כאשר הגיע לבית המשפט, כאמור, בשל כך שהתקשה לחזור על הדברים באולם פתוח, ובהסכמה הצדדים, העיד בדלים סגורות. לא יכול להיות ספק, לפיכך, אשר לחשוו של העד מלஸור פרטיהם מפלילים אודות מבצעי הרצח. על כל פנים, העד לא חזר בו לדברים שמסר במשטרה, סמוך לאחר

הairoו. בין אם הסטייג מרמת הودאות שלהם בשל הזמן שחלף עד הגיעו להheid ובין אם ביקש להפחית ממשמעותם, יש ליתן לדבריו במשפטה את מלאו התוקף, כמשמעותו את שראא ביום האiroו.

ההגנה מצביעה בסיכוןיה על סתיירות לכוארה, בין עדותו של חרב לו של עייאד. כך למשל נטען כי חרב, בניגוד לעייאד, לא סיפר על "סבב נוסף" של יריות. לא שוכנעתי כי מדובר בסתיירה. ראשית, ברור כי תחילת האiroו, כפי שמתוארת על ידי חרב, אינה מאוחרת יותר מזו שתיאר עייאד וכן גם זוויות הראייה שלו אינה שונה. כלומר עייאד הבחן במה שהתרחש כבר לאחר הירוי הראשון, לעומת חרב כי הירוי "נכنس לתמונה" שנית ספורות מאוחר יותר, והוא מתאר כבר את תהליך הבריחה מן המקום על ידי שני הירויים. מעבר לכך, כבר בדיוח הראשון ומאותר יותר גם בהודעתו במשפטה, מסר כי לאחר הירוי שמע רעש גדול.

למעשה, למרות טענות ההגנה לגבי קיומן של סתיירות כביכול בין עדויות עדי הראייה, ההגנה מדגישה כי היא אינה חולקת על כך שעדים אלה תארו בעדותם את המציאות, כפי שהתרחשה.

ההגנה מבקשת לקבוע כי עדים אלו אינם מצביעים על הנאשם כמי שנכח בזירה, שכן עדותם אינה יכולה להיות תוספת ראייתית לאשmeno. מעבר לכך, גם העובדה שהנאשם מסר בהודעתו בפני המדווח, פרטים דומים באשר לאופן ההתרחשויות, אינה אומרת בהכרח שהוא נכון בזירה, שכן הודהתו ניתנה 4 חודשים לאחר הרצח, כשהסביר נפוצו שמועות בנוגע לדרכו בה בוצע הרצח. אדון בטענות אלה בהמשך, אך יאמר כבר עתה, כי ישנה חשיבות רבה לכך שהודאתו של הנאשם עולה בקנה אחד עם עדויות אובייקטיביות, בנוגע לאופן הרצח וזהו אחד המדים לקביעת אמינותה וכוכנותה.

עוד טענת ההגנה כי שני העדים לא זיהו את האנשים שיצאו מהሚוביי הלבנה, והפרט המזהה היחיד שנמסר על ידי ג'יהאד - שנග המיזוביי חשב כובע לראשו - אינו עולה בקנה אחד עם עדותם של אמר דראואה אשר מסר בהודעתו (**ג/4 ש' 35**), כי הנאשם הוא זה שחשב לראשו כובע מצחיה והוא ירד מהמושב הקדמי ליד הנהגה. לכן, אם מבקשת המאשימה לסתור על עדותם של העד האובייקטיבי, הרי שיש בנסיבות זו כדי לפגום במהימנות עדותם של אמר. לעדותו של אמר, ולקשיים הטמונה בה, ATIICHIS בהמשך, יחד עם זאת, בנסיבות זו, לא ברור האם אכן יש סתיירה. יתרון כי גם האדם שרדף אחריו אמר חשב כובע, כמו שנג הרכב חשב כובע. הדברים אף מוכיחים זאת זו, שכן הם מגדימים שיטת הסואאה דומה, בה נקטו המעורבים בירוי, שעלייה דיווחו שני עדים שונים, ללא קשר האחד לשני, ולא כל תיאום ביניהם.

ג. מוחמד מגארבה היה בדרךו מכיוון נऋת לדבורייה, (הכוון הנגדי לנסיית המנוח), כאשר הבחן בצד הדרך בטנדר העומד על תלולית, כשהוא מונע, ועצר להגיש עזרה, מתוך הנחה שמדובר בתאונת דרכים. הוא ניגש לטנדר וגילה את המנוח במושב הנהג שעניינו פתוחות אך הוא לא מגיב ורגלו **לוחצת על דושת הגז**. העד כיבת מנווע הטנדר, ניסה להנשים את המנוח, ובעזרתם של אנשים נוספים, הגיעו לזרעה מיד לאחר מכן, הוציאו את המנוח מהטנדר, רק אז הבחן כי המנוח מdead מאוחר החזה. המנוח הועלה על רכב פרטיו שהסיעו לבית החולים. עדותו

של מגארבה הוגשה בהסכמה (ת/87). מדובר אםvr אמvr בודד שלא היה נוכח בעת הירוי והגיע למקום שניות ספורות לאחר שרכב היורים עזב את המקום. עדותו מוסיפה ומחזקת את תיאור עדי הראייה האחרים, באשר לאופן התרחשויות האירוע ועולה בקנה אחד עם הפרטים שמסר מאוחר יותר הנאשם בהודאותיו.

. ד.

עדותו של אמיר דראושה

העד המהותי ביותר מזרת הרצח הוא אמיר, אשר הצליח להימלט מן הרכב, והיחיד אשר זיהה בעדותו את הנאשם, כאחד מן המבצעים. אמיר מסר ארבע הודעות במשטרת: שתיים מהן בליל הרצח, בזמן שהותו בבית החולים האנגלי בנצרת (נ-ג/3), ושתיים נוספות מספר ימים מאוחר יותר (ג/4, ג/5). הודעותיו הוגשו על ידי הגנה במסגרת חקירתו הנגדית בכדי להציג על סבירות בין הגרסה שמסר בשתי ההודעות הראשונות לבין אמרותיו המאוחרות יותר, העולות בקנה אחד עם הגרסה אותה השמיע בפניינו.

הגנה בסיכוןיה מבקשת לקבוע כי הסבירו של העד לשינוי הגרסה, בדבר היותו מפוחד, מבולבל או מטוושטש אינם הגיוניים ואני מתישבים עם ההודעות המפורטות והארוכות שנמסרו על ידו בבית החולים. לסבירת הגנה, יש לבחיר את ההודעות הראשונה והשנייה של אמיר, שכן הן נמסרו באופן ספונטני בבית החולים סמוך לאחר אירוע הרצח, ולפיכך הן האמינות ביותר. כל עדות נוספת מאוחרת יותר הינה, לעומת זאת, מזוומה וمحושבת ויש לתת לה משקל אפסי. הגנה מבקשת לקבוע כי אמיר דראושה לא ראה את הנאשם בזרת האירוע ביום הרצח, ורק שיער כי הירוי בוצע על ידי משפחתו וזובי, זאת על רקע הסכסוך הקיים בין משפחת דראושה לבין משפחת זובי מטמרה. לעומת זאת, עצם קיומו של הסכסוך בין המשפחות, וכן העובדה כי הנאשם העיד במשפטם של אמיר ושל אחיו והביא למאסרם, מהווים עבורי תמרץ ומונע להפליל את הנאשם באופן אישי.

הנאשמה מכירה בשינוי הגרסאות של העד, טוענת כי גרסתו של אמיר אינה עומדת לבדה אלא היא משתלבת עם יתר הראיות בתיק, ומבקשת להעדיף את הגרסה המאוחרת, כפי שנמסרה בעדותו בבית המשפט על פני הגרסה הראשונית שמסר, הכל כפי שיפורט להלן.

תמצית עדותו של אמיר בבית המשפט הינה כדלקמן:

אמיר אישר בעדותו כי הורשע בביצוע עבירות אלימות, במסגרת כתוב האישום, בו הואשם יחד עם אחיו, באחריות למוות של תלחת. בעקבות הרשעתו הוא ריצה שנות מאסר בפועל, ממנו השחרר בספטמבר 2009. הנאשם היה אחד מудוי התביעה בתיק.

אמיר תיאר בעדותו את מה שהתרחש ביום הרצח, לפני שהצטרכף לנסעה ברכבו של המנוח, כפי שתיאר זאת שלابנה בעדותו. אמיר סיפר על המפגש עם שלабנה, (המכונה "חמודי" "נינה"), יוסף שלבי במרכז הכפר, ברכבו של שלابנה, שם ישבו השלושה ושותחו עד שהמנוח, שהוא בן דודו של אמיר,

הגיע ואסף אותו ברכב מסוג טנדר טויטה. אמיר והמנוח נסעו לבתו של חازם אסעד, אצלו ישבו לשותות קפה, ושם המשיכו בנסיעה לכיוון העליות של נצרת דרך פאחים'ורה. במהלך נסיעת זו הפסיק אמיר במנוח כי יוריד אותו בבתו מאחר והוא עליון נקמת דם" אך המנוח המשיך בנסיעתו. לפני הגעת לכיכר פאחים'ורה, רכב פרטיו לבן אשר נסע אחריהם, הבהיר לעברם באורות הנסעה שלו. המנוח האט את נסיעתו והחל לרדת לשולי הדרכ, בכך לאפשר לרכב שהබב לעבור. הרכב עבר בסמוך לטנדר ונרו ממנה 4 יריות לכיוון הטנדר. המנוח, שניגג ברכב, נפגע מהיר, איבד את השליטה ברכב. בעקבות זאת, הרכב סטה, עליה על גבעה לצד הכביש, התחרף עד שנעצר והמנוח כבاه. אמיר, לדבריו, הבחן בשלושה אנשים שהיו ברכב הפרטוי, ולאחר מכן שני הנוסעים ירדו מתוכו. אמיר זיהה את הנאשם כמי שירד מהמושב הקדמי הסמוך לנגה, כשהוא אוחז באקדח.

אמיר, לדבריו, לא זיהה את האדם הנוסף, אשר ירד מהמושב האחורי, אך טען כי אדם זה רדף אחריו, בעת שנמלט מהרכב והחל לירות לכיוון אכסאל, ואף הכה אותו בפניו באמצעות חפץ שהחזיק בידו. הרודף השליך עליו אבני וצעק כי הוא רוצה להרוגו. תוך כדי כך השליך הבוחר סכין לכיוונו של אמיר, זו פגעה בראשו והפילה אותו. כשניות אמיר להרים את הסכין, הכה בו הרודף באמצעות אבן בגבו התיכון, אמיר המשיך לירות לכיוון המערה ונפל לוואדי. בשלב זה חזר הרודף חזרה אל הרכב. אמיר התקשר מהטלפון הניד ששהה ברשותו והזעיק עזרה. הוא נאסף על ידי ידידו, שלקח אותו לבית החולים. בדרךם עברו בזירת האירוע, אבל המנוח כבר פונה לבית החולים.

גרסה זו שונה בפרטים מהותיים מן הגרסה הראשונה שמסר העד, סמוך לאחר הרצח. אין ספק כי יש קושי רב לסמוך על גרסתו המאוחרת של אמיר, ולהשתתת עליה את הרשותו של הנאשם בביצוע הרצח. אף שאмир היה נסער, מבולבל ומודאג בנוגע למצבו של המנוח, בעת שנחקר לראשונה, הסבר זה אינו מניח את הדעת ואין בו די, בכך לקבוע כי הגרסה המאוחרת, בה זיהה את הנאשם כמי שארח באקדח, הינה נכונה ועדיפה על הגרסה הראשונה.

הודעתו הראשונה של אמיר נגבהה ממנו בשעה 23.00, שעתים לאחר הרצח. גב'ת ההודעה נמסכה עד השעה 00.10 (למרות שאורךה כ-3 וחצי עמודים בלבד), במסגרתה מסר אמיר תיאור ברור ומסודר של האירועים. לפי הودעתו, בשלב שבו הרכב הפרטוי (צבע לבן), נסע לצד הטנדר ובצד אלוי, הוא הבחן בשלושה אנשים שישבו בו, אחד מהם במושב האחורי, שמע קרייאות בערבית "**תעצרו, תעצרו**" מיד לאחר מכן שמע יריות של אקדח וחש פגיעות ברכב וניסיונות חלונות. אמיר ידע לספר כי שמע כ- 10 יריות ברכף. בזמן זה המנוח נפגע והרכב סטה ונעצר על גבעה או עירימת פסולת. בהתאם להודעתו זו, כאשר אמיר ברוח מן הרכב, הוא שמע עוד יריות שנרו, ככל הנראה לעברו, ובוחר גבוה, כ- 1.70 ס"מ חובש כובע מצחיה, צבע פnio שחרחר, רדף אחריו, זרק לעברו אבנים, איים עליו וניסה לדקור אותו בסכין, אותה השליך לעברו. אמיר מסר לחוקר, כי הבוחר שרדף אחריו דומה לנאשם:

"אני רוצה לצין בפניך כי הבוחר שרך אחרי ואמר לי "אתה אמיר, אני עוד אגמור אותך" נראה לי דומה לתאייר זועבי תושב טמרה, אני לא בטוח במאחוז, שהוא תאיר זועבי, אך הוא נראה לי דומה לו מאוד לפוי המראה החיצוני"

שלו ואני זוכר את המראה של תאיר זועבי מאז שהיעיד נגדי בבית משפט המחויז בנצחת לפני שנה לעורך ... אני חושד בתאיר זועבי כי רק הוא יכול היה לפגוע בי בגלל הרצח של תלחת ...". (עמ' 2 שורות 22 - עמ' 3 שורה 5 בn/2).

במה שקדם הודיע שב אמר וחזר על כך שרק לתאיר זועבי ובני משפחתו יש אינטראס לפגוע בו, בغالל הרצח של תלחת.

אמיר לא היה מסוגל לתאר את השניים האחרים שהגיעו ברכב, ולא ידע לומר מי מנוסעי הרכב ירה לעבר הטנדר. הוא גם לא ידע לתאר את דגם הרכב הפרטி הלבן.

גבית ההודעה הראשונה הופסקה סמוך לאחר חצות לפי בקשתו של אמר, שלא חש טוב. כעבור זמן קצר, ב-00.40 חודשה החקירה.

גם מהודעתו השנייה (נ/3) עולה כי אמר איננו יודע מי מנוסעי הרכב ירה לעברם. אמר שב והתבטא כי האדם שרדף אחריו היה דומה לנואם. לדבריו:

"אני חושד רק בתאיר זועבי ובכל משפחת זועבי מטמרה, כי רק אתם אני מסוכסך עקב רצח תלחת זועבי ושוב אני אומר לך שאין לי בטוח שתאיר זועבי הוא זה שרדף אחרי ופצע בי, כי היה חושך, אך בכל זאת אני חושד בו ובבני משפחת זועבי מטמרה".

משתי הודעות עולה בבירור, כי אמר איננו מזהה ואיננו יכול למסור כל פרט לגבי תיאורם של האנשים הנוספים, שישבו ברכב, וכי הוא חושד כי הנואם, הוא האדם שרדף אחריו. חד זיה מובס בעיקר על כך שלנואם היה מניע ברור לפגוע בו, ובנוסף, על כך שתיאורו החיצוני הכללי של הנואם דומה לאדם שרדף אחריו.

אמיר לא הזכיר כי מי מהאנשים בהם הבחן, אחז אקדח בזמן שירד מן הרכב, או כי האדם שרדף אחריו ניסה לירות לעברו.

כעבור שלושה ימים, ב-09/10/12 נחקר אמר בפעם השלישי (נ/4+נ/4א), הפעם ידע לומר כי מי שירה מתוך הרכב היה הנושא, שি�שב מקדימה, ליד הנהג, אותו זיהה כתאיר זועבי. לדבריו:

"כשהסתכלתי על השניים שירדו מהרכב הפרטி הראייתי (צ"ל - ראייתי - א.ה.), מול העיניים שלי את תאיר זועבי תושב טמרה עמוק ... ואני מכיר את תאיר

מלפני כן ... תאיר ירד מליד נהג הרכב הלבן, עם פנים חשופות, אך הוא חשב כובע מצחיה רגיל על ראשו ... תאיר החזיק אקדח בידו והוא זה שירה לעבר הרכב שלנו מאותו רכב לבן. בשלב זהה ירד בחור נוסף נסף מהמושב האחורי ובא לכיוון שלי והכה אותו על הפה שלי בדבר מה שהחזיק בידו...". (נ/4 שרות 32 ואילך).

אמיר התבקש כבר באותה הזדמנות, על ידי החקיר, להסביר מה גרם לשינוי גרסתו, והשיב כי בעת שנחקר לראשונה בבית החולים היה מטושטש ומבולבל, ומזה שעניין אותו זה רק מה עלה בגורלו של המנוח, لكن לא דייק. אמיר הוסיף כי הוא בטוח במאה אחוז,שמי שירה עליו היה הנאשם.

בנושא לבחור שרדק אחריו, ואשר לפי הودעתו הראשונה ענה לתיאור של הנאשם ונחשד כתאייר, סיפר אמיר בהודעה זו, כי גם הוא חשב כובע והוא דומה לבני משפחתי זועבי. בניגוד למה שמסר בהודעה הראשונה, העיד אמיר בהודעתו השלישית, כי הרודף היה גבוה מтайיר (תמליל ההודעה בעמ' 14).

בעדותו בבית המשפט חזר אמיר על ההסבר שניתן לחוקר מודיע שינה את גרסתו, אך כאמור, הסביריו אינם משכנעים. אכן, אמיר נחקר זמן קצר לאחר האירוע. הוא היה עדין נסער ומבוהל. הוא גם לא ידע מה מצבו של המנוח ודאג מאוד לשלומו, מה גם שהוא עצמו נזקק לטיפול רפואי. למורת האמור, כבר בהודעתו הראשונה אמר גרסה סדרורה ובHIRA ביחס לאיורים שהתרחשו באותו יום, עד לירוי ולאחריו. בעדותו המאוחרת הוא לא רק הוסיף פרטים, שלא מסר קודם לכן, אלא שינה באופן מהותי וחויזמי את גרסתו, בכל הנוגע למעורבותו של הנאשם בירוי. אם בתחילת הביע **חשד** שהנאשם הוא מי שרדק אחריו וגם הסביר מודיע הוא חושד בו, בהודעתו המאוחרות יותר הפר חד זיהוי וודאי של הנאשם, כמו שישב לצד הנהג וירה לעבר הרכב, (ולא האדם שרדק אחריו).

פרט לסתירות לא מוסברות בגרסאות שמסר במשטרה, גם עדותו של אמיר בבית המשפט הייתה מגמתית ובלתי מהימנה. במסגרת החקירה הנגדית סתר את עצמו בעניינים מהותיים ושינה את גרסתו פעמיinus.

בתחילת החקירה הנגדית השיב אמיר לשאלות הסגנור, כי הנאשם הוא שירה במנוח, וטען כי ראה אותו מבצע את הירוי בפעם הראשונה, תוך כדי נסיעה ומתחן חלון הרכב.

"ש. אני שואל אותך מי יירה בעלי?"

ת. תאיר.

ש. כמה יריאות אתה ראות?

ת. בהתחלה רأיתי אחד, כאשר ירדתי מהאוטו.

ש. באיזה יד תאייר החזק באקדח?

ת. לא זכר.

ש. מה היה צבע האקדח.

ת. לא זכר, לא יודע.

(עמ' 94 שורה 27 עד עמ' 95 שורה 6).

ובהמשך:

"ש. תספר לבית המשפט מה הנאשם 1 עשה כאשר ירד מהרכב.

ת. מה מה עשה? אני לא רأיתי את הפעם השנייה שהוא ירה, אני ברוחתי כבר.

ש. אם כן, היו שני אירועים של ירי, פעמיים, ירו פעמיים האם נכון.

ת. כן. אחרי שברחתתי היו עוד יריות.

ש. אתה יכול לספר לבית המשפט איך בוצע הירי באירוע הראשון לפני שברחת.

ת. הוא ירה מהחלון. זה היה על ידינו, הכוונה לרכב שננתנו לו לעברו, תוך כדי נסיעה.

ש. תתן אוטו אם אני טועה, אתה ישבת ליד עלי המנוח, רכב לבן פרטיא נסע מאחוריכם בעליות של פחרורה, הבhab לכם, אתם זוזתם הצידה. הרכב הפרטיא עקף אתכם, אתה דיבת את תאיר נאשם 1 מוציא יד מהחלון.

ת. לא, אני דיברתי אותו כאשר ירד מהאוטו. בהתחלה לא ידעתי מי הוא.

ש. כאשר האוטו עקף אתכם, זה שנסע מאחוריכם, בוצע ירי כך אמרת. כן.

ש. האם ראתת את תאיר נאשם 1 יורה לכיוון של עלי לפני שברחת.

ת. לא, אני רأיתי אותו מתי שהוא ירד.

ש. תגיד מאייה צד תאיר ירד.

ת. מהצד ליד הנהג". (עמ' 95 לפרטוקול שורות 13 עד 28).

אם מתחילת הדברים ניתן היה להבין כי אמיר טוען שהוא הבחין בירוי הראשון, מתוך הרכיב, הירוי בהמשך החקירה הוא משנה את גרסתו, וטען כי הוא הבחין בנאשם יורה רק לאחר שהלה ירד מן הרכיב.

"ש. אתה העדת כי לא רأית את הנאשם 1 יורה לכיוון הטנדר בעקביפה.

ת. נכון, לא ראיתי. מתי שירד ראייתי.

...

ש. אם אני מבין נכון, למעשה הירוי בוצע מתוך המכוניות הפרטית אתה לא דיבית את נאשם 1 יורה לתוך הטנدر.
ת. נכון, לא דיביתי". (עמ' 96 לפוטו).

ולבסוף, חוזר בו אמיר מדבריו ומודה כי כלל לא ראה את הנאשם יורה; לפי גרסה זו הוא רק ראה אותו אווח באקדח.

"ש. האם רأית את תאיר יורה.

ת. לא ראיתי אותו יורה.

ש. בשום שלב לא רأית את תאיר יורה.

ת. ראיתי אותו עם אקדח, הבחור השני רדף אחריו.

ש. רأית את נאשם 1 מחזיק באקדח בידו.

ת. כן.

ש. אבל בשום שלב לא רأית את תאיר זעובי יורה.

ת. נכון. (עמ' 97 לפוטו).

גרסה זו עומדת בסתרה, לא רק להודעותיו הראשונות של אמיר, אלא גם לדבריו בהודעותיו המאוחרות.

במסגרת החקירה החזרת ניסתה ב"כ המשימה לברר עם אמיר את הסתרה בנסיבות השונות שנתקי בעניין זה. לאחר שעניימתה אותו עם הדברים שמסר, וביקשה כי יבהיר באיזה שלב ראה את הנאשם יורה, השיב אמיר:

"ת. אני גמרתי את המשפט, אין לי יותר כות."

עמוד 40

ש. אני שואלת את השאלה שוב.

ת. בהתחלה ירו, עצר האוטו ירד עם האקדח.

ש. בשלב של הנסעה רأית מי ביצע את הירוי.

ת. לא.

ש. בהמשך.

ת. תאיר ירד עם האקדח מקדימה.

ש. ומה רأית.

ת. אני ברוחתי אח"כ

ש. כלומר לא רأית, רק שמעת יריות.

ת. כן". (עמ' 99 לפרטוקול).

עדותם של אמיר, בכל הנוגע לזהותו של הנאשם כמי שירה או אחז באקדח במהלך האירוע, הינה, לפיקנ' בלתי מהימנה. גרסתו המאוחרת, להבדיל מהגרסה הראשונה והספונטאנית, הינה רווית סתרות בנסיבות המשמעותיות והמהותיות ביותר שליה, ואין לקבללה. יחד עם זאת, כפי שמאשרת גם הגנה בסיכוןיה, הגרסה שמסר אמיר בתחילת החקירה, בה פירט את השתלשלות העניינים מיד לאחר האירוע, היא מהימנה, והיא עולה בקנה אחד עם תיאור הדברים שמסרו עדי הראה האובייקטיביים.

לפי עדות זו, נרו על הרכב בו נסעו אמיר והמנוח, יריות מכל רכב פרטי בצדע לבן שנסע מאחוריהם, הבhab וקרא להם לעזרה. בזמן שהאטו, נרו יריות לעבר הטנדרא, מהן נפגע המנוח ואיבד שליטה על הרכב. אמיר נמלט רגלית מהמקום, כשאחד מן היושבים ברכב דולק אחריו ומנסה לפגוע בו, באמצעות ידו אבנים ובונסף, זרק לעברו סכין. אמיר הצליח להימלט, פונה לבית החולים על ידי אחיו ואחד מחבריו (ראה עדותם של אחמד ג'מאל דראושא בעמ' 80 לפרטוקול ואילך), ושוחרר למחרת היום.

. **יעמאל בסינוי- העד שלא היה**

בסיכוןיה מרჩיבה ההגנה ומתייחסת לעדותו של אדם בשם יעמאל בסינוי, בטענה כי הודיעתו הוגשה בהסכמה, חלק ממסמכים שערך החוקר עטף חאג'. למעשה, אין בכךנו כל ראייה או עדות מפני אדם זה.

בישיבה שהתקיימה ביום 16.10.2010 הצהירו הסגנורים כי הם מזוטרים על חוקירתם של מספר עדי

تبיעה, ביניהם רס"ב חאג' עאטף, ומסכימים כי כל החומר הנוגע להם יוגש לבית המשפט. בעקבות הסכמה זו הוגשו ונתקלבו שני מוצגים, **שתי אורות מפורט בפרוטוקול**. המדבר בז'ק"ד ובמזכיר שנערכו על ידי רס"ב חאג' עאטף (ת/8 ות/9). לא זו בלבד שברור מן הפרוטוקול כי אלה הם המסמכים היחידים שהוגשו בהתאם להסכמה, אלא שמליא, אם גבה מר חאג' הודעות מוחקרים כלשהם לא ניתן היה להגיש את הודעתיהם באמצעותו, ולכן לא הייתה כל סיבה להניח כי הודעתו של מר בסיוני נתקללה בדרך זו. יתרה מכך, מר בסיוני איננו רשום כלל כעד תביעה. **אם סבירה ההגנה כי עדותו חשובה להגנת הנאשם, כפי שהדברים מוצגים בסכומיה, הייתה פתוחה בפניה הדרך לזמן לעדות, אך הדבר לא נעשה.**

בתגובה להחלטת בית המשפט, המבקשת מבאות כוח הנאשם להפנות ל證明 הרלוונטי או להבהיר את הסתמכותן על הودעת העד, הן הגיעו הודהה ביום 21.12.13. בהודעתן מבקשות באות כוחו של הנאשם לבחון את הנאמר בסכומיהן, ביחס להודעתו של בסיוני ולתת להם את המשקל המתאים, גם אם הודעתו לא הוגשה בבית המשפט. אין צורך לומר כי הדבר מנוגד לסדרי הדין וככליל הראיות. ההגנה מבקשת כי נקבע ממצאים על סמך טענות שהובילו בסכומיה, מבלי שהובאה בפניהם כל ראייה נכון, כל שכן, מבלי שהעדות נבחנה ונמצאה מהימנה.

ברור מالיו, כי יש להתעלם מכל ניסיון להסתמך על ראיות שלא הובאו בפני בית המשפט.

דו"ח האיקון

79. דו"ח האיקון של מכשיר הטלפון המסתויים ב- 128, שהוא בשימוש הנאשם, מצביע על נוכחותו של הנאשם בזירת האירוע בזמן הרלוונטי. מעבר לכך, תנועותיו של המחזיק במנוי זה, כפי שהן נלמדות מדו"ח האיקון, מתישבות עם עדותו של של아버지 ועם הדברים שמוסר הנאשם בהודאותיו. מדובר בראיה

אובייקטיבית בעלת חשיבות רבה במאրג הראייתי, הקשור את הנאשם לביצוע העבירות. למרות זאת, ההגנה איננה מתמודדת עימה בסיכוןה, פרט לגרסה, עליה עמדתי לעיל, לפיו מקשר הטלפון לא היה ברשות הנאשם ביום הרצח או החל משעה כלשהיא באותו יום, לאחר שהוצאה/הובר לאדם אחר לא ידוע ובנסיבות שלא פורטו.

.80 המאשימה מבססת את טענתה לגבי נוכחות הנאשם בזירה, תוך שהיא נשענת לא רק על עדותם של אמריר, (שכאמור, יש קושי רב לקבללה), כי אם גם על איICONו של מקשר הטלפון הנידי של הנאשם - מנוי 128- באחור אקסאל סמוך לרצח, כפי שעולה מוחות דעת מומחה מטעם חברת מירס, המהנדס אייל וולבק. (**ח/78**). חוות הדעת התקבלה ללא כל הסתייגות לעניין קבילותה.

המומחה, מר וולבק, הוא מהנדס טכנולוגיות בחברת מירס תקשורת בע"מ בעברו, והוא מנהל פעילות איזורית בחברת מוטורולה, בעת שנותן את עדותנו. המומחה התבהקה אחר מיקומו הגיאוגרפי ותנועת מקשר הטלפון אליו הוכנס כרטיס ה"סימ" של המני החל מהשעה 18:00 ביום הרצח ועד להפסקת הפעולות של המני בשעה 21:06 (**נספח ז' בת/78**). חוות דעתו מבוססת על פלטי התקשרות של המני ביום הרצח ועל מפות האתרים, מעודכנות למועד קרובה ככל הנימן לתאריך האICON, לאחר שוויידא כי הן נכונות ליום האICON. כמו כן וידא המומחה שלא היו תקלות במערכת ביום האICON וכי האתרים הסלולריים תפקדו כהכלמה.

.81 האICONים הדגימו התקדמות סלולרית, שתامة את גרסת עדי התביעה. במהלך עדותנו הסביר העד כי על בסיס רצף האICONים ובהתחשב בהפרש הזמן בין שיחה לשיחה, בזמן ובמקומות שלוקח למחזיק המקשר להဏיד מנוקודה לנוקודה בשטח, ניתן לצמצם את האפשרויות לגבי מיקומו המדוייק של המני. כמו כן שלל העד אפשרות שלמנוי אחד יהיה כרטיס "סימ" כפול, מבלתי שהדבר יקבל ביטוי נפרד במערכת האICON).

.82 על פי חוות הדעת, בשעה בה החולת הבדיקה, 12:18, היה מנוי 128 בתנועה מכיוון תל יוסף- רמת

צבי. נאורה לעבר כביש 65, משם המשיך לכיוון דבורה ומשם לכיוון נצרת עילית ושזה דרומית לנצרת עילית באיזור אכסאל החל מהשעה 18:40 לערך ועד 20:12. בין 20:17 - 20:39 נעשו מספר ניסיונות לחיג אל המנו, אך הוא לא היה זמין, ולא ניתן לקבוע היכן היה מיקומו בפרק הזמן זהה. השיחות שנערכו בין השעות 20:39 עד 20:55 הדגימו כי המנו עדין באכסאל. בשעה 21:00 בוצעו שיחות יוצאות מהmeno שהדגימו תנועה שלו צפונה לכיוון נצרת. השיחות האחרונות אוכנו באזורי נצרת, עד השעה 21:06, השעה בו הסתיימה השיחה האخונה מנוי 128. אחרי שעה זו, (דקות ספורות לאחר הרצת), המנו לא היה זמין ונעשו עשרות ניסיונות להציג את בעל המנו, שלא נענו.

.83. כפי שהובא לעיל, הקשר היוטר אינטנסיבי בין מנו 128 (השיר לנאם), לבין מנו 125 (השיר לשלאבנה), החל בהשעה 18:30 לערך ואילך, בעת שמנוי 128 מאוכן בדרכו לאכסאל. בהמשך, מרבית השיחות הן כאשר הטלפון מאוכן באכסאל, בהתאם מלאה למה שמסר שלאבנה בהודעותיו, (ראה גם נספח א' לחווות הדעת ת/78 המפרט את השיחות היוצאות של מנו 128 בשעות הרלוונטיות וסתוך הכספי של האתרים).

.84. העד הסביר באופן מקטיע, כיצד ערך את חוות הדעת, הדגים את ממצאיו תוך הפניה למפות (המצורפות לחווות הדעת), וניכר מעדותו כי פעל במקצועיות ובהגינות. בחקירתו הנגדית הסביר כיצד קבע את מקום המנו ומסלול התקדמותו על פי המפות, ועמד על כך שהmeno היה באכסאל, במשר השעות שפורטו לעיל. לפי הסבירו, הקווים המפרידים בין הצבעים במפה אינם חדים, יש סטייה של מספר מטרים, יחד עם זאת, כאשר בדק את רצף האיקונים, בהתחשב בפרק הזמן בין שיחה לשיחה, במרחקים ובזמן שלוקח למצור להתנייד מנקודה לנקודה, הוא יכול לצמצם את האפשרויות לגבי מיקומו המדוקדק של המנו. העד הדגיש כי לא היו תקלות באותו יום ולכן לא הייתה זliga מأتיר לאותר.

.85. מטעם ההגנה לא הוגשה חוות דעת נגדית, שתஸטור או תערער את האמור בחוות הדעת

מטעם התביעה וגם בסיכון אין ההגנה חולקת למעשה, על קבילותה או על האמור בחוות הדעת.

.86. ראיות האיכון הסלולארי מחייבות את הנאם, לכל הפחות להסביר את נוכחותו באזורי האיכון, או להסביר את העובדה שהmeno המוחזק בדרך כלל על ידו, ונמצא בשימושו העיקרי, אוכן במועד רלוונטי במקום הקשור את מחזקו לביצוע העבירה. הדברים נכונים בפרט, שעה שנותנו זו"חות האיכון תואמים ועליהם בקנה אחד עם עדויות, כמו עדותו של שלאבנה, ואין ראיות נסיבתיות העומדות בפני עצמן. ככל שאין בפי הנאם הסבר כאמור, יש לדוח האיכון משקל ממשי התומך בגרסת המאשימה. (ראה בעניין זה ע"פ 4656/03 - אנטולי מירופולסקי ואח' נ' מדינת ישראל).

.87. מדובר בראייה נסיבתית, בעלת משקל ממשי, הקוסרת את הנאם לזרת האירוע, תואמת את מסלול ביצוע המעשים בדקות בהן בוצעו העבירות, ומתיישבת עם עדויות נוספות הקוסרת את הנאם לביצוע העבירות.

קבעת מותו של המנוח וממצאים פורנזיים

.88. מותו של המנוח נקבע על ידי ד"ר מנאר קעואר, עם הגיעו לבית החולים האנגלי בנצרת, סמוך לשעה 15:09, ללא סימני חיים. בבדיקות הרפואיות נמצא, כעולה מהודעתה (ת/98), והדו"ח שרשמה (ת/99), כי המנוח התקבל ללא נשימה, ללא דופק או פעילות לבבית. בגוףו של המנוח נמצא מספר פגיעות חרודניות, כמפורט במסמכים הרפואיים ובהודעתה של הד"ר קעואר, שכללו, בין היתר, פצע בחזה שמאל, קדמי ואחוריו, ופצע בקרקפת.

.89. בחומר דעתו של פרופסור היס (ת/92-ת/93), שהוגשו בהסכמה, נקבע כי מותו של המנוח "נגרם מנזק חמור למוח בעקבות מעבר קליע בסיס הגולגולת (פצע כניסה קליע בלחץ הימנית). בנוסף נמצא נזק חמור לב (קטלני בפני עצמו) מעבר קליע שפצע כניסה כויסתו בבית החזה שמאל. בנוסף נמצא נזק חמור לריאה הימנית (קטלני בפני עצמו) מעבר קליע שפצע כניסה כויסתו בית החזה מימין". בנוסף נמצא פצע מעבר קליע בפנים (לח' שמאל) ובכתפיים.

.90. ההגנה ויתרה על העדתו של פרופ' היס, ובהסכמה הצדדים, הוגשה חווות דעת משילמה (ת/94), בה התייחס פרופ' היס בכתב לשאלות שהופנו אליו על ידי ב"כ המאשימים. בחומר הדעת המשילמה התייחס פרופ' היס לכיוון ממנו בוצע הירי כלפי המנוח וציין כי לא ניתן לקבוע על סמך פצעי הכניסה והיציאה בגופתו של המנוח את מיקום קדחת הקינה ממנו נורה הקליע. עוד נקבע כי "על סמך תוצאות הנטיחה קיימת אפשרות שהמנוח יהיה עלי נורה בהיותו בטנדור מרכיב פרטי (בשלב הראשון של האירוע) ומתוקף שהגיע בסמוך לרכב (בשלב שני של האירוע)"

.91. חוות הדעת הוגשו כאמור, בהסכמה, ללא חקירתו של פרופ' היס, ولكن ניתן לקבוע על בסיסו, כי מותו של המנוח נגרם מפגיעות הירוי בגופו, שלוש פגיעות קטלניות שכיל אחת מהן יכולה להיות לגרום למוות.

ממצאים מזירת הירוי

.92. לזרת הירוי הגיעו אנשיizia הפלילי, שערכו דו"ח ביקורת עיריה (ת/81), המתעד את הממצאים שנתפסו והועברו לבדיקה וכן דו"חות ביחס לבדיקת הרכב (ת/83 - 84). ממצאי הזרה סוכמו בחוות דעתם של מומחה מז"פ, רפ"ק עמי ל"פר, ומומחה הבליסטיקה, רפ"ק אבי קופמן.

.93. ממצאו של רפ"ק ל"פר גובשו בחוות הדעת שהוגשה וסומנה **ת/85**. רפ"ק ל"פר ביקר בזירת האירוע ואסף את הממצאים הבאים:

- א.** תרמילי תחמושת 9 מ"מ פארבלום נקור, על הכביש כ- 13 מ' דרום-מזרחה לתחילת המדרכה הצפונית.
- ב.** ארבעה תרמילי 9 מ"מ פארבלום נקורים על הכביש כ- 7 מ' דרום-מזרחה לתחילת המדרכה הצפונית.
- ג.** שברי זכוכית, על הכביש סמור לאربعת תרמילי התחמושת המפורטים בסעיף ג'.
- ד.** רכב מסוג טויטה XUTIH צבע לבן ל.ר 63-469-13, במעלה שטח פתוח, צפונית לתחילת המדרכה הצפונית. חזית הרכב פונה לכיוון צפון, צמיגים האחוריים קרוועים ומוחפרים בקרקע ודלת הנהג פתוחה.

94. רכב הטויטה נבדק בדיקה ראשונה בזירה ולאחר שנגרר לתחנת המשטרה הגיעו בו בדיקות נוספת שהעלו את הממצאים הבאים המפורטים בסעיף 5 לחוות הדעת, כדלקמן:

- א.** שמשת חלון דלת הנהג מנופצת וחסורה.
- ב.** בחלק האחורי של מסגרת החלון בדלת הנהג יש חור הנראת כחור כניסה קליע, עם פגיעה הנראית כפגיעה המשך, במוחזה האחורי של פתח הנהג.
- ג.** בפינה האחורי-תחתונה של שמשת חלון דלת הנהג חלק משלוי פגעה הנראית כפגיעה קליע.
- ד.** שמשת חלון דלת שמאלית-אחוריית מנופצת, חלקה חסר וחלקה צמוד ליריעת פלסטיק הדבקה אליה מצידה הפנימי. בחלון חור הנראת כחור מעבר קליע, בשמשה, שני חורים ביריעת הפלסטיק הצמודה לצידה הפנימי של השמשה.
- ה.** חור הנראת כחור יציאת קליע, בדלת הנושא קדמי.
- ו.** שמשת חלון דלת ימנית - אחוריית מנופצת וצמודה ליריעת פלסטיק הדבקה אליה מצידה הפנימי.
- ז.** 3 פגימות הנראות כפיגיות קליע על גבי לוח המכשירים; האחת סמור לפיצוץ בורר טמפרטורה, השנייה פגעה בפינת תא הcupboards והשלישית פגעה הנראית כחור כניסה קליע בדלת תא הcupboards. כל הפגיעה הגיבו לנוכחות עופרת ונוחשת בבדיקה חרויiri (BTK).
- ח.** נמצא קליע בחלק העליון של תכולת תא הcupboards. (ת/84)

. ט. נמצא קליע בין משענת ומושב הפסל האחורי, מאחורי רמקול שהוא מונח על הפסל.

לצורך הערכת מרחקי הירי נדגמו שלושה גילונות טפט דבוקים מהאזורים המפורטים בסעיפים ב, ג, ד לעיל.

. 95. בສירה מאוחרת יותר, נמצאו לצד הכביש, שני תרמילים נוספים במרחק של כ- 30- 40 מ' ממרכז התרמילים הקודם (ת/5).

. 96. הקליעים והתרמילים שנפתחו בזירה וברכב המנוח נשלחו למעבדת נשק, כמו גם מוצגים נוספים אשר התקבלו מהמכון לרפואה משפטית, ורפ"ק אבי קופמן הגיע חוות דעת מומחה לגבים (ת/86).

. 97. מחוות דעתו של רפ"ק קופמן עולה מסקנה ברורה, לפיה, גם שנמצאו בזירה תרמילים השיכים לכלי נשק שונים, מותו של המנוח נגרם כתוצאה מירי בכלי נשק אחד, זאת נוכח הקביעה כי **כל הקליעים שנפתחו ברכבו של המנוח ובגופו של המנוח**, (שלגביהם קיימת הייתה אפשרות לעורוך השוואה), נורו מאותו כלי הנשק. (ראה סעיפים 5- 6 לחוות דעתו).

. 98. בעדותו בבית המשפט הסביר מר קופמן כי לא ניתן לעורוך השוואה בין התרמילים שנאספו בזירה לבין הקליעים, מאחר אין בדיקה צו מוסמכת ומקובלת. לטעنته, אם ימצא כלי הנשק, ניתן יהיה לבדוק האם הקליעים ואילו מן התרמילים נורו מאותו כל. בחקירות הנגדית, אישר המומחה, את שנאמר בחוות דעתו, (סעיף 4 בעמ' 4), כי התרמילים, שהועברו לבדיקה, (סה"כ 7 תרמילים), הם משלוша כל נשק שונים. יחד עם זאת, 6 הקליעים שהועברו לבדיקתו, (חלקים נאספו ברכב וחלקם הועברו מהמכון לרפואה משפטית, וכן פיסת מעטפת קליע, כולם נורו מכל נשק אחד.

המסקנה מחוות דעתו של המומחה ומתווך עדותו היא, כי, גם אם באירוע נטלו חלק יותר מאדם אחד, הירי בוצע מכל נשק אחד בלבד.

. 99. מטעם ההגנה הוגשה חוות דעתו של המומחה ליאור נדייבי (להלן: "נדיבי"), אשר סומנה נ/6- 7/נ, והמתיחסות לניטוח ממצאי הזרה, במטרה להראות כי הירי כלפי רכבו של המנוח לא התרחש בדרך המפורטת בכתב האישום.

. 100. בסיכומה, פרטה המאשימה בהרחבה את טיעוניה כלפי "מומחיותם" של העד והשגותיה

על קביעותיו, כמו גם הרלוונטיות שיש לחוות דעתו על גדר המחלוקת. להלן אדון בטיעוני הצדדים ביחס לסוגיות אלה, בטרם אתיחס לקביעותיו של המומחה ולממצאי חוות דעתו לגוף של דברם.

.101 המאשימה טוענת בסיכוןיה כי חווות דעתו של נדיби התרפשה על פני נושאים רבים, ברובם נושאים החורגים מתחום מומחיותו ולא ברור כלל מה הרלוונטיות שלה, לאור התנהלות ההגנה לאורך ההליך. בתחילת ההליך, לא ניתנה תשובה מפורטת לכתב האישום, למעט הצהרת ההגנה כי אין בכוונתה לטען טענות "זוטא" או אלibi. בהמשך, הנאשם הודה בעובדות כתוב אישום מתוקן והורשע על סמך הודהתו. לאחר מכן, ולאחר חילופי "צוג", הותר לו לחזור בו מהודהתו. בכל שלביים אלה נמנעה ההגנה להציג קו הגנה ברור. בפתח פרשת ההגנה, העיד הנאשם לראשוונה, ובניגוד להצהרות קודמות, טען כי לא היה בזירה. המאשימה תוהה מה יכולה להועיל לו חוות דעתו של נדיби, אם לפיה קו הגנה זהה הוא לא היה כלל במקום האירוע בשעת התרחשותו.

.102 באשר לתחום מומחיותו של העד, טוענת המאשימה כי מחוות דעתו של נדיби עולה כי הוא בעל תואר בהנדסה אווירונאוטית והתחמות בבליטיקה, וכי עבר קורסים שונים במסגרת המשטרה. הוא שירת במשטרה כקצין מעבדת נשק, לאחר מכן כראש מחלקת ציורי פלילי במרחב ציון ומאז שנת 2005 הוא משמש מומחה עצמאי. עדותתו בבית המשפט אישר נדיби כי הפקיד היחיד בו שימש כמומחה, במסגרת שירותו במשטרה היה במעבדת נשק. נדיби גם הסכים כי את תחום הבליטיקה מקובל לחלק לשולשו תתי תחומים כאשר כל תחום מצוי באחריותה של מעבדה אחרת:

בליטיקה פנימית נוגעת להשוואה של כלי - נשק, בדיקת תקינותם ועוד. בתחום זה עוסקת מעבדת נשק.

בליטיקה חיונית נוגעת לשלב בו עוזב הקלייע את הקינה עד לשלב בו הוא פוגע במטרה, לרבות שידי ומרחקי ירי. בתחום זה עוסקים מומחי מעבדת סימנים העוסקים, בין היתר, ב佗וחי הירוי ומומחי זירה עוסקים, בין היתר, בכיווני הירוי.

בליטיקה סופית נוגעת לשלב פגיעה הקלייע בגוף האדם ועל כך אמורים המומחים בתחום הרפואה המשפטית.

.103 המאשימה מפנה לעדותו של נדיби (עמ' 237 לפרטוקול), בה אישר כי לא עבד במעבדת סימנים, לא עבר הכשרתו כזוקרי זירה, ולא כתב חוות דעת בתחום של זוקרי זירה, ו邏ically asked כי בתחום היחיד שבו הוא מומחה הוא בתחום הבליטיקה הפנימית. כל שאר הנושאים בהם עוסקת חוות דעתו אינם מצויים בתחום מומחיותו ויש לדחות את מסקנותיו בעניינים אלה, מטעם זה.

.104 עוד טוענת המאשימה כי חוות הדעת של נדיבי איננה רואיה להתייחסות כלל גם בשל העובדה שהיא מבוססת על תשתיית חסרה. נדיבי עיין רק בשלוש הבדיקות שסביר שהן רלבנטיות והתעלם מחומר ראיות רב רלבנטי וחשוב. זאת ועוד, כשנסאל נדיби בבית המשפט מה גרסת הנאשם השיב: "שהוא היה לבד בזירה" (עמ' 244 שורה 13), משמע, לנדיבי נמסרה אرك ורקע גרסתו של הנאשם במשטרה והוא לא עודכן לגבי קו ההגנה החדש שלפיו, הנאשם לא היה בזירה כלל. הדבר מלמד, גם על Amitot Gershten החדש של הנאשם ומועד המצאתה.

.105. בתגובה לטענות אלה, טענת ההגנה, כי לאור פסיקת בית המשפט העליון, נדייבי הינו עד מומחה, וכי הוא העיד בנושאים בהם בתחום מומחיותו, גם אם אין לו תועדה פורמלית באשר למומחיות זו, שכן די בנסיבותיו המקצועית במשטרה בתחוםים בהם חייוו דעתו.

.106. באשר לטענה כי חווות דעתו של נדייבי איננה רלוונטית וה הפרשה ברובה על נושאים החורגים מתחום מומחיותו, טענת ההגנה כי חווות הדעת הובאה על מנת לסתור את הראיות הפורניזיות ובכך להטיל ספק בנסיבות העדים, קובלות ומשקל הראיות, אשר לגישת המאשימה מהוות "חיזוק", "חיזוק מוגבר" או "דבר מה". באמצעות חווות דעתו של נדייבי מבקשת ההגנה, לטענתה, לסתור או לפחות במאמנות מומחה מעז'פ, שהגיע חווות דעת בוגר לראיות פורניזיות בשטח, אמיר דראושא שעיד יגיד הירי שבוצע לפניו והנאם שמסר הודאות שווא, כך לטענתה, בפני המדובב וחוקר המשטרה. כל זאת, על מנת לצור ספק סביר באשר לאשמת הנאם, אם יקבע כי הוא אכן נכון בזירה, בעודו לגרסה שמסר בפנינו.

.107. ההגנה מדגישה כי לנדייבי הועברו לצורך עriticת חווות הדעת, ראיות ומסמכים שהיו רלוונטיים לגישת ההגנה. אמנם, לצורך חווות דעת מקצועית לא היה צריך להעביר לנדייבי עדויות עדים, אך ההגנה בחרה לעשות כן, כדי לבדוק האם קיימות סתיות בין העדויות לממצאים הפורניזים בשטח. לפיכך, לעומת זאת, תעשיית חסרה, הינה טענה לא רלוונטית.

.108. ההגנה מוסיפה וטענת כי חווות דעתו של נדייבי, ועודה גם על מנת לבחון האם הודהתו של הנאם בעבודות כתב האישום בבית המשפט, (טרם חזרתו מההודאה), מתישבת עם הממצאים בזירה. ההגנה מבקשת להוכיח באמצעות חווות דעתו, כי הודהת הנאם עומדת בסתייה לעובדות כתב האישום ולכן היא אינה אמיתי.

.109. מתוך טיעוני ההגנה עולה כי חווות דעתו של מר נדייבי נועדה לשתי מטרות:

א) מאחר וישנן סתיות בין העדויות של עדי הראייה, נתקבש המומחה לבחון את ממצאי הזירה אל מול הגרסאות הסותרות של עדים אלה.

ב) להראות כי הודהתו של הנאם איננה מתישבת עם הממצאים בזירה, כך שאיננה הודהת אמת.

.110. בנוגע למטרת הראונה, פירט מר נדייבי בחווות דעתו, כי הונחו בפניו הודעותיהם של שלושה עדי ראייה, (אחד מהם הוא מר בסיוני), ומהן עולות שתי גרסאות שאין מתישבות זו עם זו. בסיכון ההגנה נתען כי עדותו של מר בסיוני (שכאמור, לא העיד בפניינו כלל וגרסתו איננה חלק מחומר הראיות), שונה משל שני העדים האחרים, שהיעדו כudy תביעה. כלומר, מר נדייבי בוחן בחווות דעתו את השוני בין עדויות

קבילות, שאר הן יכולות להוות בסיס להכרעת הדיון, בין ראיות לא קבילות. לפיכך, המטרה הראשונה של חוות הדעת איננה רלוונטית, וכל שנוטר לבחון הוא מה השלתת חוות דעתו על סוגית בדיקת Amitotan של הודהות הנאשם.

באשר למטרה השנייה, אומר כבר כתע, כי קיים ספק האם אכן זו הייתה מטרת הכנת חוות הדעת, ועל כל פנים לגבי השאלה איזה משקל יש ליחס לה בהקשר זה.

ראשית, כמפורט לעיל, נדיבי נשאל מה מטרת חוות דעתו (עמ' 241 לפרטוקול), והתייחס בתשובהו, רק לשאלת הראשמה, שאיננה רלוונטית. שנית, לפי עדותו של מר נדיבי הוא לא קיבל לידי כלל את הודהות הנאשם, לפני שערך את חוות דעתו העיקרית נ/6, בו בזמן שהומצאו לעיניו הודהות עדיה הראייה (כולל עדותו של מר בסינוי שאיננה חלק מן הראיות בתיק), כדי שיבחן את התאמת הגרסאות שלהם עם מצאי הזירה. רק לצורך הכנת חוות דעתו המשלימה של העד (נ/7 מיום 13.5.20), הועבר למומחה תיעוד הנגע להודאה, וגם הוא חלקו בלבד. ההגנה בחרה להציג בפני המומחה מטעמה, אך ורק את דיסק השחזר שערך הנאשם, כאשר לפי חוות דעתו ועדותו, הדברים נאמרו שם בערבית, הוא אכן דובר את השפה וכן לא יכול היה להבין את המלל המלאו את השחזר. על כל פנים, מסקנת חוות דעתו המשלימה היא כי השחזר אכן יכול להפריך או לאשש את גרסתו - כל זאת, למרות שגרסת הנאשם בהודאותו כלל לא הונחה בפני המומחה.

111. על פי חוות דעתו של מר נדיבי, הוא בעל השכלה בהנדסה אווירונוטית בטכניון. בין השנים 1991 - 1997 שימש כקצין במעבדת נשק, במחלקה לזיהוי פלילי במשטרת. במהלך תקופה זו עבר מספר קורסים במסגרת המשטרת, ונתן חוות דעת בתחוםים של זיהוי כלי נשק, זיהוי מקור של תרמילים וклиעים, השוואת תרמילים וклиעים לכלי נשק וחישובי מסלולים בליסטיים. בשנים 2000 עד 2005 כיהן כראש מחלק זיהוי פלילי במרחב ציון, מחוז ירושלים במשטרת וחקר מאות זירות. משנה 2005 הוא משמש כמומחה עצמאי בתחום הזיהוי הפלילי.

112. אין חולק כי עד מומחה יכול לרכוש את מומחוותו, לאו דווקא באמצעות הכשרה פורמלית, אלא גם מתוך ניסיון מעשי ולימוד עצמי. (**ע"פ 436/88 רביביץ' נ. מדינת ישראל**).

113. ההגנה טוענת, כי די בניסיונו המקצועי ורב השנים של מר נדיבי במשטרת, בכל התחומים בהם חייה דעתו, ב כדי לראות בו מומחה בנושאים אלה. אלא שבעדותו אישר המומחה כי אין לו ניסיון מעשי, בכל התחומים בהם עוסקת חוות דעתו.

114. במהלך חקירתו הנגדית אישר העד, כי לא עבד במעבדת סימנים ולא עבר הכשרה של חוקרי זירה, אם כי לטענותו, הוא פיקד על חוקרי זירה. העד אישר כי מעולם לא נתן חוות דעתו בתחום של חוקיות זירה בעת היותו במשטרת. בתגובה לדברים שנקבעו בת.פ.ח. **10/8 מדינת ישראל נ. סלאם** (של בית משפט זה), ביחס להיקף מומחוותו ולהעדר מומחוותו בתחום של מעבדת סימנים, השיב נדיבי כי "כשהייתי ראש מחלק זיהוי בציון, הייתי אוסף מוגדים עבור מעבדת סימנים, אם זה שrido ירי"

מחשודים בירי ואם זה שרידי ירי מסביבות של פגיעות כליה, כך שאנו מכיר את התחום (עמ' 238 שורות 13-14). העד הבין היטב כי למרות ניסיונו לשנות לעצמו בקיות בתחום זה, הרוי אישוף המדגימים איננו הופך אותו למומחה בנושאים בהם עוסקת מעבדת הסימנים, והודה במפורש: "אני לא אמרתי שאני מומחה אבל יש לי מספיק ידע בשבייל לקרוא את חווות הדעת, לקרוא את הבדיקות ולדעת ולהבין מסקנות". (עמ' 238 שורות 17-19). עם כל הכאב, יכולת להבין את הבדיקות ואת מסקנות המומחין, איננה הופכת את העד למומחה, כפי שהודה בעצמו.

.**115** לגישתו של העד, אין הבדל גדול בין מומחה מעבדת נשק לבין מומחה מעבדת סימנים, לאחר ומומחה מעבדת נשק היה מבצע את הניסוי לצורך קביעת מרחקו ירי, ומומחה מעבדת סימנים היה מסיק את המסקנות לאחר עriticת בדיוקן. דומה כי הפרדה זו בין מומחיותם של מי שאמונם על הבליטזיקה הפנימית לבין מומחי מעבדת הסימנים, איננה טכנית גרידא, אלא היא מתבססת על תחומי המומחיות הספציפיים בכל אחד מן התחומיים, אך גם אם נקבע את הערכתו של מר נדיבי, כי יתרון ומדובר בעניין היסטורי של פיצול לא ענייני, עדין, לפי עדותו הוא מעולם לא צבר ניסיון בתחום של מעבדת הסימנים ולא ניתן לראות בו מומחה, אלא בנושאים בהם עסוק וצבר ניסיון מעשי, בעת ששימש בתפקידו במשטרה.

בפסיכומיה הוסיפה ההגנה פרטים אודות ניסיונו של מר נדיבי, כשירותו ופועלו, שלא הובאו בפניינו בראשיה או תוך הסתמכות על ראיות שצורפו לפסיכומים, וכלל אלה לא יוכל לתמם משקל בהכרעת הדיון. כך בהתייחס לקורסים שונים בעבר, שלא פורטו בחוות הדעת שהגיש, שותפות במחקריהם, שחזרוים רבים שהובילו, המקנים לו ידע לבקר את השחזר שבוצע באמצעות הנאשם.

ממצאי חוות דעתו של מר נדיבי:

.**116** על רקע האמור, אפרט להלן את ממצאיו של מר נדיבי:

פרק המסקנות ב/6 כולל מספר רב של סעיפים, שחילקם בבירור איננו נוגע לתחום מומחיותו, כמו למשל המסקנה כי שלושת העדים שהודיעו להם הוצגו בפניו (אחד מהם - עמד בסינוי, כלל לא העיד בבית המשפט והודיעו לא הוגשה לנו), מסרו גרסאות סותרות, לגבי שני תרחישים ولكن יש חשיבות לממצאים הפורנזיים בזירה.

מסקנותיו של המומחה ב/6 במתמית, הימן כי חלק מן הקליעים נורו מכיוון אחורה לכיוון קדימה של הרכב, אחרים נורו מקדימה לכיוון האחורי, אחד הקליעים נורה מכיוון ניצב לצד השמאלי של הרכב, לא ניתן לקבוע בוודאות האם היריות נורו במצב של נסיעה או עמידה, אך מהעובדת שהרכב של המנוח סטה מנתיבו ועלה על גבעה, ניתן להסיק כי הוא היה במצב נסיעה. באירוע נטו חלק שלושה כלי נשק שונים ונitin להניח כי לפחות שני בני אדם ביצעו את הירוי. מאוחר והו פגיעות חרודות שנכננסו מצד אחד של הרכב יצאו מהד השני, והקליעים לא נמצאו, והיות והיה ירי לעבר הרכב משני כיוונים שונים לפחות, לא ניתן לקבוע שהרי היה מאקדח אחד, ולא

ניתן לקבוע מי מהמעורבים ביצע את הירוי.

117. בחוות דעתו, תחת הcotרתת העורות חשובות: מלין המומחה נדייב על כך שרפ"ק ליפר לא קבע קווין בתוכ הרכב ולא קבע כיווני ירי לעבר הרכב. יש לומר בעניין זה, כי מר ליפר לא נשאל כלל בחקירהתו הנגדית אודות קווין הירוי או כיווני הירוי.

118. עוד העיר המומחה (בסעיף 10 ב' ו' לחוות דעתו נ/6) כי המומחה המשטרתי לא זיהה את היצרן של כל הנסח שירה שניים מהתרמילים שנתפסו בזירה, וכן לא קבע איזה יצרן ומאייה דגמ נרו שבעת הקליעים וחלקי הקליעים שנתפסו בזירה. בחקירהתו הנגדית נשאל נדייב האם לדעתו ניתן היה לקבוע את סוג הנסח. תשובהו של העד הייתה מתפתלת ולא הייתה החלטית. הוא השיב כי הוא סבור שהתשובה חיובית, בהמשך תיקן ושיעור שהדבר אפשרי מדבריו מודיע שהוא עצמו לא ערך את הבדיקה, אם ישנה דרך לקבוע את סוג הנסח, ניתן להבין כי אין להתייחס ברצינות רבה לתשובהו של עד.

בתחילת הסביר כי לא היו לו הקליעים לצורך בדיקה. כשהשאל מודיע לא בקש את הקליעים, השיב: "**לא ראייתי בזה חשיבות. מה שענין אותו זה לראות אם הם נרו מכל נשק אחד או יותר.**" לשאלתו זו יש תשובה בחוות דעתו של מר קאופמן, גם מבלי לקבוע את סוג הנסח. אם כך, לצורך מה העיר המומחה את שהעיר?

119. בהמשך העדות נתן העד הסביר אחר, מודיע לא ערך את הבדיקה בעצמו, ולפיו, לא עומדים לרשותו האמצעים שיש למעבדת נשק. (עמ' 245 ש' 10 - 13). העד הוסיף כי אם המומחה הצליח לקבוע כי שני תרמילים הם מאותו כלי נשק, אז לפי דעתו, יכול היה לעשות צעד נוספת, ולזהות את כל הנסח, לשם כך צריך לבקש גישה למיקרוסקופ של המז"פ. אם כך, לשיטתו של העד, מודיע בנטנו בעל חשיבות, שככל מה שמנע ממנו לקבועו בעצמו היה העדר גישה למכוור המתאים. לא ברור אם כך, מודיע מר נדייב לא מצא לנכון לפנות בבקשת מתאימה כדי לקבל גישה אל המכשור, למראות שלפי עדותו ידוע לו שבמקרים אחרים ניתנה גישה לזה.

120. לאחר כל התשובות הללו, אישר והודה המומחה שב, כי הסיבה האמיתית שבגינה לא טרח לבצע את הבדיקה, (שלטענותו אפשרית מבחינה טכנית), היא שתוצאותה של בדיקה זה אין לשיטתו כל חשיבות. "במקרה זה לא הייתה חשיבות מבחינתי **לקבוע מאיזה כלי נשק זה נורה**" (עמ' 245 שורה 23-24).

תשבות דומות נתן העד לגבי זיהוי הנסח ממנה נרו שני התרמילים, לגבים העיר בחוות דעתו.

התוצאה היא שככל הדין בשאלת זו, כמו הערטתו של המומחה בחוות דעתו, היו מיותרים, ולא תרמו דבר לדין.

121. הנตอน החשוב הוא, כי הקליעים נרו כולם מכל נשק אחד. נדייב לא חלק על קביעת זה ואישר אותה גם

בעודתו. למרות האמור, בפרק המסקנות בחווות דעתו (עמ' 7 פסקה ט'), קובע נדיבי כי "בairoע הירי נטלו חלק 3 כל' ירי שונים". נדיבי הסביר בחקירותו הנגדית כי קביעה זו נעשית על בסיס העובדה כי בזירה נמצאו תרמילים משלושה כל' נשק שונים, ו"כל עוד אין הסבר אחר להימצאות של מוצג בזירה, צריך להתייחס אליו כאילו הוא קשור לזרה" (עמ' 248 ש-3). למסקנה לפיה ניתן להניח שמי שלפחתות שני אנשים ביצעו את הירי, הגיעו נדיבי על סמך ניסיונו כי בין אדם אחד מתבקש להפעיל שני כל' נשק, ועודאי איננו יכול להפעיל שלושה כל' נשק בעצמו. שתי המסקנות האחרונות מבוססות על הגיונו של העד ואין מתחום מומחיותו. עצם העובדה שבאזור הזרה, במרחק של בין 7 עד 13 מטרים ממוקם עציירתו של הרכב, (כפי שמודגם בתמונות 2 ו-3 בחווות דעתו של רפ"ק לייפר), ועוד יותר רחוק ממש, במרחק של עוד כ- 40 מ', נמצאו תרמילים של כל' נשק נוספים, איננה מחייבת את המסקנה כי מדובר בתרמילים מכל' נשק שהוא מעורבים בירוי הנדון. דוקא, הנטען, שלו לא ניתן כל משקל בחווות הדעת של מר נדיבי, לפיו על חלק מן התרמילים היו סימני מעיכה, ככל הנראה מכל' רכב חולפים (סעיף טו' למסקנות), מטייל ספק רב בהנחת המוצא של המומחה. יתרון כי מדובר בתרמילים שהיו מונחים על הכביש ובקרבתו, עוד לפני האירוע, ולא קשור אליו.

מתשובותיו של העד בחקירה הנגדית, ניתן להבין, כי הוא סבור שגרסת הנאשם, אותה היה עליו לבחון, היא כי הוא נכח בזירה בלבד, ולכן מסקנה שלפיה היו מעורבים בירוי מספר אנשים, מפריכה את גרסת הנאשם ומראה כי איננה אמת. בהקשר זה יש לומר, כי אחת מגרסאות הנאשם הינה כי פועל לבדו. המשימה לא מבקשת לאמץ גרסה זו, וכפי המפורט בכתב האישום, היא סבורה ומבקשת לקבוע כי הנאשם פעל יחד עם אחרים, שזהותם איננה ידועה, וכי בהודאותו נמנע הנאשם מלפרט זאת, בכך לא לסייע אנשים נוספים.

איןני מקבלת את חוות דעתו של מר נדיבי לגבי מספר כל' הנשקי שהיו מעורבים בירוי, לאור המפורט לעיל. אך גם אם הייתה מתקבלת עמדה זו, ספק אם יש לה השלכה על בחינת מהימנות הודאותו של הנאשם, בשים לב לעמודת המשימה ולהודאותו הנאשם בהן הוא מודה כי היה יחד עם אחרים בזירה. (גרסאות שלא הונחו בפני העד וכן גם לא היה מודיעו להן).

.122. הצדדים ייחדו זמן ומאז רבו לבחינת מסקנותיו של העד, בכל הנוגע ל��וי הירי, אם כי לא ברור כלל לאייה צורך נעשה הדבר.

.123. ראשית, כאמור, לא מדובר בנושא המציג בתחום מומחיותו של העד. שנית, מתוך חוות דעתו עולה בבירור כי העד סבר שהחומר שיש לשאלת היא אכן בקשר לקביעה, מי מעדי הראייה מוסר גרסה קרובבה יותר למציאות. המומחה הגדר את הבעיה שעמדת לכואורה בפנוי (בעמ' 6 חוות דעתו): לאחר שקרה את עדויות העדים (שהאחד מהם הוא בסיווי, וגרסתו איננה ראייה בהליך זה), מצא כי הם חילוקים ביניהם לגבי מספר עניינים. הכוונה, כפי העולה מיסכומי ההגנה, כי אין התامة בין מה שמסר בסיווי (בחקירותו במשטרת שאיננה בפנינו), לבין העדים האחרים. הויל ועדותם של בסיווי לא הובאה בפנינו, מטעמים קשורים בניהול ההגנה, אין כל משמעות לבחינת הסתיירות כביכול בין העדויות הללו.

.124. יחד עם זאת, כדי להבהיר את התמונה, אומר כי העדים חילוקים ביניהם, על פי פרשנותו של המומחה

בשני עניינים: מה היה המצב היחסי בין כלי הרכב בזמן הירוי - האם נסעו במקביל זה לזה, אחד אחרי השני או אחד מול השני, ומה הייתה סדר היישבה של שלושת האנשים הרכב המি�וצובי.

.125. לשאלה השנייה ודאי אין כל גישה לחוות הדעת של המומחה, שכן חוות דעתו עוסקת בשאלת הראשונה, באיזה מצב היו כלי הרכב, זה ביחס לזה, בעת שנרו היריות. בפנינו אין כל ראייה או טענה כי כלי הרכב נסעו זה מול זה. אין גם כל סתרה בין עדויות עדי הראייה, הנוגעת לשאלת האם כלי הרכב נסעו במקביל אם לאו. לגופו של עניין,

.126. קביעותו של המומחה לעניין קווי הירוי, אין יכולות התקבל, ולא ברור מה ממשועות לגבי אמינותות ה Hodotot שמסר הנאשם. העד אישר כי קביעת קווי ירי מבוססת על הכלל שלפיו דרך שתי נקודות עבר קו ישר אחד. כמו כן, אישר כי יש משמעות לגודל החור, כדי לקבוע קו ירי מדויק.

.127. בעדותו הבahir כי מה שפירם בشرطוט ב- 6/6 כשמי קווי ירי, מתארים "כיוון כללי". לטענתו, לא תיאר "קו וداعי". מדובר בהערכתה בלבד של כיווני הירוי באופן כללי, שאינה מבוססת על מדידה או בדיקה מדוקقة. העד הוסיף בעדותו כי חור היציאה מהדלת הימנית- קדמית, מצבע, על פי מאפייניו, על ירי מאחוריה לכיוון קדימה ומשמאלוليمין. כשהשאיל מדוע אין לכך ביטוי בחוות הדעת, השיב "**לא התייחסתי לכל פרט, ولكن גם צירפתיشرطוט**" (עמ' 252 לפרטוקול, שורות 27-28).

המומחה הוסיף כי, לפי חוות דעתו, "**חלק מן הקליעים חדרו את הרכב מצד לצד ולא נמצאו**" אך לדבריו, הוא אינו מתיימר לקבוע איזה מהקליעים.

.128. במהלך חקירתו הנגדית התברר כי העד מתקשה להסביר את קביעותו בחוות הדעת בנוגע לכיווני הירוי. למורת האמרה בחוות דעתו, כביכול הירוי עבר הרכב בוצע בשני כיוונים שונים, לפחות. אין בכך העד הסבר ממש כיצד הגיע למסקנה זו. אך גם בנוגע לכיוון הירוי, הסביר העד, כי מדובר בקרים כללים, ויתכן גם הסברים אחרים לגבי קווי הירוי (עמ' 254 לפרטוקול). תשובה זו מחזקת את המסקנה כי אין עד זה מומחיות בתחום, בו התיימר לחוות דעתו, תשובה זו אינה מקצועית, ואין מבוססות על בדיקות או ממצאים שמצוין בעקבות לימוד הנושא.

.129. למעשה, עקב מצב שימוש הרכב, לא ניתן היה לקבוע קווי ירי. מומחה המז"פ, כאמור, לא נשאל כלל מדוע לא קבע את קווי היריות, אף מר נדיבי אישר במהלך חקירתו המאומצת, ולא בנקל, כי אין למעשה דרך לקבוע את קווי הירוי:

"כפי שתאת אמרת, בירוי דרך שטח גדול כמו חלון, יכול להיות למעשה אין סוף קווי ירי מדויקים, כולל מה שהציג בפני עצה. אילו רצינו לעשות מדויק מדויק..." (עמ' 254 לפרטוקול, שורות 14-15)

ובהמשך: "קבועתי רק כיווני ירי. לגבי קו ב', תשיימו לב שיש קווי ראשי חז' לשני הכוונים, קבועתי שיתכן שהיה ירי או משמאלי לימין, ומאחרה קדימה, או מהכיוון ההפוך. כי מן הנתונים של המعبدת אי אפשר לדעת." (עמ' 254 לפרטוקול, ש' 17-18).

.**130.** בנוספ', בניגוד לאמור בחווות דעתו של מר נדיבי, נקבעו בחווות דעת מומחה המז"פ כיווני הירি, ביחס לחורים שבhem ניתן היה לקבוע זאת. כך צוין בסעיף 5(ב) לחווות הדעת ת/85, כי נמצא חור הנראה כחור **כניסת קליע** בדלת הנגging, בדלת הנושא נמצאו חור שנראה כחור **יציאת קליע** (סעיף 5(ה) לחווות הדעת). ככלומר, הממצאים היחידים המאפשרים קביעת כיווני הירি, מלבדים על כך שהירי בוצע מצד שמאל לيمין (קרי, מכיוון צד הנגging לכיוון הנגging), מה שמסביר גם את הפגיעה במונוח, בזמן שהנושא לצדיו הצליח להימלט מהרכב ללא פגע).

.**131.** לאור המפורט לעיל, לא ניתן לסמוך על חוות דעתו של מר נדיבי לחקר זירת האירוע, ואין בנסיבות דבר המקעקע את העדויות של עדיו הרואה, והודהת הנאשם.

.**132.** כאמור, ביחס לגרסת הנאשם, לא הגיעו לפניו מר נדיבי הודהותיו של הנאשם, פרט לדיסק שחזור, שהוא הודה כי הואיל והשפה הערבית איננה שגוראה בפיו, לא הבין דבר מה שנאמר בו (ראה חוות דעתו, וכן בעמ' 259 לפרטוקול). המומחה לא ראה לנכון לבקש תרגום של הדברים, מה שלא מנע ממנה להגיש חוות דעת אודות השחזר (נ/7), בה קבע כי השחזר איננו מוסיף דבר היכול לאישן או להפריך את גרסתו (איזו גרסה לא ברור!! - שהרי המומחה לא קיבל לידי גרסה אחרת של הנאשם).

.**133.** סיכומו של דבר, לא ניתן לסמוך על חוות דעתו של מר נדיבי. חוות דעתם של מומחי המז"פ עדיפות בעיני, הן משבוגר מתשבות העד כי למעשה חוות דעתם של מומחי התביעה היו מקצועיות יותר, והן מאוחר ולא הוציאו בפניהם כלל שאלות בחלוקת מן התוחמים בהם ביקש מר נדיבי לחלק עליהם, או להוסיף חוות דעתם, בטענה כי התרשלו כביכול במידע המסקנות.

גרסאות הנאשם

.**134.** כאמור לעיל, בפתח המשפט, בתשובה לכתב האישום, הוגש מטעם הנאשם תשובה בכתב לכתב האישום. בתשובהו הוא הודה בעובדות מס' 1 ו-2 רישא לכתב האישום (שענין תיאור הריגתו של אחיו, תלחתה, וההילכים המשפטיים שהתנהלו בעקבות זאת), וכפף ביתר העובדות והאישומים. בנוספ', הנאשם הצהיר כי אין בפיו טענות זוטא ואין בכונתו להעלות טענות אלו.

.**135.** במהלך חקירתו במשטרת, נגבו מה הנאשם מספר הודעות כחודות בביצוע הרצח - החל מיום 01/02/2010 (הודעתו הראשונה (ת/62, ת/63, ת/63א), במהלך החקירה בתחילת הרצח כל קשר לאירוע, שלל קשר למספר המני 128, טען כי אינו מכיר את שלабנה, ובהיר בזכותו השתייקה בתגובה לשאלות רבות

שהופנו אליו. כך בחקירה מיום 05/02/10 (ת/35-ת/35כז), מיום 03/02/10 (ת/35כג-ת/35כז), והודיעתו הרביעית מיום 06/02/10 (ת/35כט-ת/35לו).

.**136** הנאשם שמר על זכות השתקה גם כשהוtré בפני ראיות הקשורות אותו לזרה, כמו הודיעתו של אמר, המזהה אותו כאחד מנושאי הרכב שמננו נורו היריות, וממצאי האיכון של מכשיר הטלפון שלו.

.**137** במקביל הוכנס לתאו של הנאשם מדובר (המדובר הראשון המכונה "אג'ור"). ביום 10/02/04 הוכנס לתאו של הנאשם מדובר שני (המכונה "חמודי"). בהודיעתו החמישית מיום 06/02/10 (ת/67-ת/68א וקן ת/76), הודה הנאשם בביצוע הרצח. הנאשם הודה גם בפני המדברים שהוכנסו לתאו, כפי שיפורט בהמשך.

.**138** עדותו בבית המשפט הסביר הנאשם מודיע הודה בביצוע העבירות, בפני המדווח, בחקירה ובבית המשפט, ומאין ידע לספר את הפרטים שמסר להודאותיו. להסבירו אתיחס בהמשך בדיון בקבילותות ובמשקל הودאותיו. עדותם העלה הנאשם לראשוונה (ובניגוד להצהרות קודמות לאורך ההליך), טענת אליבי, לפיה ביום האירוע חזר מעבודתו בתל עדשים, ישירות לבתו, והלך לישון, למטרות שקבעו לצאת עם חברים לבילוי.

הודאות הנאשם

.**139** הנאשם הודה במספר הزادניות. הנאשם הודה בפני המדווח שהוא שוטפו לתא המעצר, כן הודה ביום 10.6.2.10 חקירה בפני החקוקר מחמוד סבאח, ובמסגרת השחזר, שביצע סמור לאחר גביהו ההודאה.

.**140** ביום 7.2.10 פנה הנאשם אל החקוקר מחמוד סבאח והתעניין האם יתר העצורים בפרשא שוחררו, כששמע כי החקירה עדין מתנהלת, דבריו נבדקים והחשודים האחרים לא שוחררו, הודיע הנאשם כי הוא חוזר בו מן ההודאה (ת/72).

.**141** בחקירה שנערכה לו ביום 16.2.10 (ת/72), טען הנאשם שוב, כי ההודאה שמסר אינה נכונה ונמסרה רק כיוון שיעבירו אותו מבית המעצר. הוא עומר עם חומר החקירה שנאסף כנגדו, לרבות גרסתו של שלאלבנה והעובדת שהוזדאותו בפני המדברים הוקלטה (קטעים ממנו הושמעו לו), אך הנאשם שמר לאורך כל החקירה על זכות השתקה ולא השיב לשאלות החקוקר.

.**142** פרט להודאותו במשטרה, הנאשם גם הודה בבית המשפט בביצוע הרצח. לאחר שנשמעו מרבית עדי התביעה, הנאשם ביקש לחזור בו מן החקירה הודה בעובדות שייחסו לו באישום הראשוני, כפי שיפורט לעיל, והורשע בכתב אישום מתוקן, אך מאוחר יותר ביקש להתייר לו לחזור מהודאותו ובקשו נתקבלת.

.143 להלן אדון בהודאות הנאשם, בהזדמנויות השונות שבהן ניתנו, נוכח טענת ההגנה כי הודהותיו של הנאשם ניתנו שלא באופן חופשי ומרצון, ומשכך יש לחת להן משקל אפסי.

הودאת הנאשם בפני המדובב

.144 שני מדובבים הוכנסו לתאו של הנאשם. האחד המכונה "איגור", החזק בתאו של הנאשם מיום 10.4.2.10 ועד יום 10.4.2.10, אז הוכנס המדובב השני, המכונה "חמודי". הודהת הנאשם בפני המדובב מתיחסת אר לתקופה שלאחר כניסה של "חמודי".

.145 בהסכמה הסנגור הוגש דיסק המתעד את השיחות שנערכו בתא בו החזק הנאשם, לאחר התאריך 10.4.2.10 (מ"ט 84/10), ומילוי הדיסק (ת/74 ות/74א), יחד עם דוחות המ"ט (גם בוגר להקלטה שנערכה עד ליום 10.4.2.10 - מ"ט 68/10). כל אלה הוגש כאמור, בהסכמה, (עמ' 26 לפרוטוקול), מבלי שהסנגור חלק על הקבילות הטכנית. חמודי, (להלן גם: "**הmadobbe**"), נחקר בבית המשפט ביום 17.10.10 (הדיון התקיים בדילטיים סגורות).

כפי העולה מתמלילי הקלטה, הודהת הנאשם בפני המדובב נפרשה על פני מקטעים שונים לאורך השיחות שנערכו ביניהם, על פני מאות עמודי תמליל. הנאשם שיתף את המדובב בפרטם שונים המגבשים ייחדיו הודהה מפורטת במעשים המיוחסים לו.

.146 שיחותיו של הנאשם עם המדובב, עוד לפני פירט את חלקו בביצוע העבירות, כוללות אמירות שיש בהן ראשית הודהה. (עמ' 371 בדיסק 4 - "אני אגיד לך איך קשו, אחד בן שרמותה הלשין עלי. נתן עדות אחד מהאזור שלנו". בעמ' 404 בדיסק 5 - "אני נאשם ברצח ויש עדויות כנגדי... התיק שלי גמור").

.147 בהמשך במהלך השיחה עם המדובב, אשר למידת מעורבותו בהודהה אתייחס בהמשך, החל הנאשם לפרט את הגרסה שברצונו להביא בפני בית המשפט:

"אני אספר לשופט כך, שאחמי נרצח בין הידים שלי, אני מטה מעצב אחרים. אבי התחנן ואני גר בלבד מאז. אני הבטחתי לאחמי כשגס בין ידיי לנוקם את דמו. כשהיאיתי בלבד איתו. אז מצאתי את רכבי בבית ועשיתי סיבוב. ראיתי אותם אלה שרצחו את אחמי, אמרו לי تعالז או יריתי באחד מהם". (דיסק 5 בעמ' 414).

.148 הנאשם מוסיף כי יספר שלא היה אליו אף אחד בזמן המעשה וכי את האקדח הוא זרק לפח האשפה.

לשאלת המדובב لأن הLR אחורי הירי השיב הנאשם:

"חזרתי הביתה. ואף אחד לא ידע מה עשית. אני לא יודע מה לעשות בחיים שלי אחורי מות אחי. זה שדיבר איתי בטלפון אומר שלא יודע מי היה ברכב אבל הוא דיבר איתי. אני שכולם בחוץ יחו טוב. במיוחד אחי ואבי".

.**149.** המדובב, בمعنى סימולציה של החקירה, שואל את הנאשם מדוע לא סיפר את הדברים כבר מן ההתחלתה.

"הmadobeb: תגיד אני מודה שעשית את זה. וזה כל הסיפור. ולמה לא דיברת מהתחלתה? הנאשם: "אני במחשבה שנייה החלטתי להודיע. ישאלו אותי למה רצחת את הנג לא את הנושא שלו. הנג הוא בן דוד של רוצח אחי.ומי שרצחתי זה בן דודו שנרג ברכב.

הmadobeb: ולמה לא הרגת את הרוצח של אחיך? הנאשם: מרוב פחד התבבלתי. וידעתי שהוא קרוב משפחה שלו. ואני הבטחתי לאחיו לנוקם את דמו באחד משפחת הרוצח שלו" ...
הmadobeb: אל תוסיף מזומה על מה שאמר עד התביעה.
הנאשם: אני אגיד שאתה אספן את האמת לפחות ולא יותר.
הmadobeb: אל תוסיף דבר.

הנאשם: אולי ישאלו אותי שהמנוחים אחיך ואיימר, אתה התכוונת לנושא שלו הנג, למה לא כיוונת לעבר הנג. הוא אמר לי אמר ברכב, וסגר את הטלפון אני היית בכפר אצלם. במרחק קצר. ותיאר לי את הרכב. אני התכוונתי לאמר.

הmadobeb: ישאלו אותו למה לא יritten באמיר?
הנאשם: כי פתח את הדלת וברוח אז יritten בגין דודו שהוא מהמשפחה". (עמ' 414 בדיסק 5).

אחר הדברים האלה, הנאשם סיפר למדובב כי ביקש סכום של 55,000 ₪ (בכדי לבצע את הרצח), והסביר מדוע הוא חייב היה לבצע את הרצח בעצמו:

"אני חולה, אני פתרתי את הבעיה שלי. ולא רוצה כלום מעבר לזה. מאז שנפטר אחוי אף אחד לא רוצה לחטן אותו עם ביתו, כי לא גאלתי את דם אחוי. אני מתביש ללכת ברחוב". (עמ' 416 בדיסק 5).

.**150.** לאחר שהתוודה בפני המדובב, קרא הנאשם לסתור וBIISK לשוחח עם החוקר, בפניו כאמור, הודה בפירוט בביצוע הרצח ושהזר אותו.

.151 לאחר השחזר פירט הנאשם בפני המדובב את הوذאות במשטרה והוסיף עליה פרטים שלא סיפר לחוקר. הנאשם סיפר אודות פעולות ההכנה והתקנון של הרצח, כיצד גיס ששלבנה לטייע לו באוים. בין היתר סיפר שם:

"שאלו אותי למה הבוחר מצלם מהכפר זהה עזע לך? אמרתי להם אני אספן לך את האמת. הבוחר הזה רב עם אנשים מאום-אל-פאחים... לך חתמי אותו, אמרתי לו תסתכל עלי, את(ה) מזחה אותו. אמר לי לא. אמרתי לו זוכר לפני כמה זמן רצחו מצלם מישהו מטמיה זועבה? אמר לי כן. אמרתי לו זה אח שלי שנרצח. אז הוא נשבע באמא שלו שאין קשור זהה. אמרתי לו שאני יודע שאין לו קשר זהה. הוא שאל אותי מה אתה קשור לכך... אני לא רוצה מנקח חוץ מדבר אחד. אני רוצה את מספר הטלפון שלך. אני אשאל אותך הרבה שאלות בדרך..."
התחלתי להתקשר אליו, אני שואל אותו איפה אתה, עונה במקום בכפר, הייתי אומר לו תלך למקום מסוים, אם אני רואה שיש מישהו לידך אני אפוץ לך ולך את הראש. אני קניתי לו טלפון, ... אמרתי לו כל פעם שאתה רואה מישהו מהחמשה אתה מתקשר אליו ואומר אחת שתים שלוש... אני התחלתי לדבר איתו, יומם יומיים, שלוש ארבע חמיש שבוע... אמרתי לו שמע כבר עברו 6 ימים. אם יעברו 6 ימים נוספים אמרתי לו אני פוגש אותך בעפולה. אני לא רוצה ל(ה)חזיר אותך הביתה בשחוור, אבל אני אחזר אותך שבור... אמר לי מה אתה רוצה, אמרתי לו אני רוצה שתעבד איתי... הבוחר התחיל לעבוד. אני מת לנוקם את מות אחי". (תמלול דיסק 5
קטע 9 עמודים 3-4).

.152 הנאשם היה尉 בפני המדובב, כי ביום האירוע הוא היה בקשר עם אותו אדם שדיוח לו על תנועותיו של אמיר. המתין סמוך לכפר אכסאל, ובקיש מהמשיע לו (שלבנה), שייקח את אמיר לchnoot משקאות בנצרת. הנאשם הסביר כי שלבנה חשש לנסוע עם אמיר, מחשש שהוא עצמו יפגע, גם אמיר לא הסכים לנסוע עם שלבנה לנצרת, لكن תוכנית זו לא יצאה אל הפועל.

.153 הנאשם סיפר כי שלבנה דיווח לו שאmir עלה לרכב טנדר טויטא לבן של בן דודו. לבקשתו של הנאשם, שלבנה נתן לו תיאור של הרכב (חלונות אחוריים מושחרים, מגן לבן על החלון עם כתוב בעברית) והנאים איתר את הרכב ונסע אחריו. הנאשם הסביר מודיע לא ניסה לפגוע באמיר בתוך הכפר. לדבריו, לו ניסה "להוריד" אותו בתוך הכפר, היו התושבים חוסמים את דרכו. (עמ' 5 בדיסק 5
קטע 9).

.154 בהמשך (בעמ' 5 - 6 בדיסק 5 קטע 9) היהיר הנאשם כיצד בוצע הרצח:

"הוא לא ידע מי אחורי בכלל. הוא היה שמח יש להם מסיבה והם היו צוחקים ומתבדרחים. הם לא יודעים שלי כאב והبني זונות. בסביבה הראשונית הוא יצא ויצאה

אחריו מרצדס, אני הימי הרכב השלישי לא השני. אחרי הייתה המרצדס. בסיבובים ראייתי שהוא ממהר, יש לו טנדר טווטא 2010 חדש, ואני יש לי הונדה 92 משופרת בת זונה, נתתי גז ועקבתי את המרצדס בסיבוב השלישי או הרביעי (לא ברור)... עברנו את הסיבוב, נצמדתי לטנדר והבהירתי באורות, מה הוא חשב? שזה משטרה. אז הוא אותן ימינה ועוצר. ... איך שפתחתי את דלת הרכב הוא נתן פול גז ואז הרגשתי שהדלת נפתחה ונסגרה לא שמתה לב מי ירד. . זה הבוחר שרציתי הוא זה שירד, היה איתו... הוא נשאר ברכב ונתן פול גז... ביום ביום אני לא מתלוצץ, אז הוא עצר, וזה הכנסתי לו עוד איזה ארבע חמיש... עצר. הוא קיבל כמה נקיות. הוא קיבל כמה "זיגי" מהחלון האחורי שפגעו בו. וזה הטנדר נסע עוד פעמי. נראה לי שזה היה בכוחותיו האחוריים הוא נתן גז והטנדר התנגש בהר ונשאר לחפר עד שהגיע השוטר והוריד את הרגל של הנהג מדושת הגז".

.155. הנאם הסביר כי הרכב המרצדס שנסע מאחורי המשיך להלא - "הוריד את הראש שלו והמשיר" והוסיף כי לו היה נהג המרצדס עוצר והוא היה יורה גם בו (שם, בעמ' 6).

.156. לדבריו, אחרי הירוי נסע הנאם חזרה לביתו: "התנעתי את הרכב שלי והלכתי הביתה... התקלחתי כמו מלך... הלכתי לקבר של אח שלי ואמא שלי ואמרתי לו את החוב הראשוני פרעתי לך נשאר החוב השני". (שם בעמ' 6).

.157. הנאם המשיך ומספר על מהלך החקירה: "שאל אותי איפה הפלאפון, אמרתי לו את ה"סימ" (ה"סימ") שברתי, הסוללה פירקטן וברתית.לקחתי את האקדח שהיה לי שמתि אותו בשקייה, ניקיתי אותו במים שטפתי אותו סגרתי בשקייה, ושיצאתי לבקר את הקבר של אמא שלי ואח שלי עברתי דרך פח הזבל וזרקתי אותו" (שם בעמ' 7).

.158. עם זאת, מהמשך הדברים ניתן להבין כי מידע זה שמסר לחוקר לא היהאמת. הנאם מספר כי נתן את האקדח, שוויו 15,000 ₪ לבני הדודים שלו. - "אתה יודע כמה שלמדו לי עליהם? 15,00 ₪. אמרתי להם אף בן זונה לא יגע בו זה. זה ישאר טמון (קבור), אני רוצה אותו לא רוצה שאף אחד יגע בו.... אמרתי להם תקחו את הדיסק ותחתכו אותו 6 10 חתיכות".

.159. הנאם סיפר ל מדובר כי אביו לא ידע על תוכניותיו - "אפילו שחוורתה שאל אותי איפה הייתה אמרתי שהסתובבת, אמר לי אל תצא מהבית. שאלתי למה, אמר לי כי יש מישחו שנורה... אמר לי שיש מישחו מבחן שגורצח בצומת נזרת. תישאר בבית לפני שייאשמו אותך..." (שם בעמ' 9).

.160. במהלך שיחה על בריחתו של אמיר מן הרכב, סיפר הנאשם למדובב:

"... אני הסתובבתי מאחורי המכונית שהוא ברוח, אבל לא ראיתי היה חושך, אם רק
הו. נכנסתי לרכב..."

.161. הנאשם מסביר מדוע המשיך בנסעה ישר לכיוון נצרת ולא חזר מהכיוון שמןנו הגיע:

"דרך עפולה מלא מצלמות ורמזורים... איפה שהמחייב אש והעליות של בי"ח... אני
יודע כי הימ"ר ירד ואני עלה. אף אחד לא יודע אני. בפלאלפון לא הייתה סוללה.
הנידות עלות ואני יורד. ירדתי לרינה, כפר כנא, צומת המוביל ימינה, טמרה
שמאליה זהה. צומת אל שיבלי לפני שאתה צריך... אני הורדתי אותו בצומת
של מעלה בפachable... יש שם מצלמה שצילה את הרכב ואני לא ידעתי עד
שהרاؤ לי אותה. אבל בצלמה שלהם הם לא יכולים לזהות את הרכב כמו שצריך"
(שם בעמ' 10).

.162. לגבי הרכב ששימש אותו לביצוע העבירה, מספר הנאשם למדובב כי בידי המשטרה יש חומר מודיעיני
שמוכיח כי הוא היה ברכבת מצובישי ולא ברכבת הונדה, כפי שמספר להם:

"אז שאלו אותו איפה רכב היה איתך? אמרתי אתם יודעים איפה רכב היה לי. הם
בעבודה המודיעינית ידעו איפה רכב היה לי. הם יודעים שלא ההונדה הייתה איתני.
זה באמת שלא ההונדה הייתה איתני. אין להם כלום על הרכב שהיא איתני, לא מספר
ולא כלום... הם יודעים, הם טוענים הייתה לי מצובישי. היה איתני.... ירדתי במשיכי
בושי... לא היה לה כלום, גיר רגיל. סופר לאנسر מלאה" (שם בעמ' 10).

בהמשך הסביר הנאשם כי השתמש ברכבת גנוב, ולבש כפפות מן הרגע הראשון.

.163. הנאשם הסביר למדובב כי הוא מוכן לקבל את העונש על המעשה שביצע, רק מבקש שיתחשבו בכך
שביבקש לנקיום את דם אחיו, אינו עברין והוא מצפה לקבל עונש כפי שקיבלו הורגי אחיו:

"... הגיע קצת חקירות... הקצתו שליהם זה שהוכיח את התיק של אח שלי, הוא
אמר לי אני יודע שהוא על תקיפת דם... אמרתי לו למה אתם לא יכולים לכתוב את
זה לפתקליות וככה תוכלו לעזור... אני לא סתם רצחתי בן אדם, אני לא מתעורר
כל יום בבוקר ואני אחפש מישחו לרצוח, אני בעבודה שלי. אני לא כל שבוע מגיע
לבקר אתכם, אני לא איזה רוצח או בלגניסט, אני סר הכל בן אדם שעבוד בתיא

ורציתי לחזור את הכבוד שלי והכבוד של המשפחה שלי, אני לא מוכן שהדם של אחיילך ככה סתום. באמת אני מודה למדינה ואני קיבלתី העונש שהם קיבלו מהמדינה ואני מוכן לקבל את העונש שלי מהמדינה" (שם בעמ' 15).

.**164** הנאשם מתיחס לסיכויו שלא להיתפס, מסביר למדובב כי שקל "להוריד" גם את מי שיש לו (שלابנה), אך יעצzo לו לא לעשות את זה. יחד עם זאת, הוא חושב כי גם במקרה זה הדבר לא היה עוזר לו כי יש למשטרה הוכחות שמספר הטלפון (שאוכן בזרה), הוא מספר הטלפון שלו, ولو הרג גם את שלابנה היה עומד לדין על רצח של שניים (שם בעמ' 16).

.**165** הנאשם מספר כי ל谋שה לא היה בלבד, למרות שלקח על עצמו את כל האשמה. הוא גם מתכוון להעביר את הידעתו ליתר העצורים כדי שלא ישבכו את עצמו בדבר. על המעורבים האחרים מספר הנאשם (שם בעמ' 17):

"**ביום המקרה שאירע ה"אקסיט"** שהייתי התחלeo למכות ברכב. הנגשה **שהיא איתי** עצרנו ברמזור והחלפתינו אותו... לא ידע להחליף הילוקים והפסיק לתפקיד... אמרתי **להם תשתקטו תעשו מה שאתם רוצים, אני אנגאג... אמרו לי אין לך** תחששות אתה לא **בן אדם, והם צועקים וקופצים".**

.**166** מדבריו ניתן להבין כי ברכב היו יחד עימם יותר מאדם אחד, כולל מבוגרים ממנו, אחד מהם נהג ברכב, אך הוא החליף אותו בזמן שנמלטו מהמקום לאחר הירוי ונסע מהמקום במהירות גבוהה.

.**167** להגנה טענות קשות נגד התנהלות המדובב, אותן אבחן בהמשך. בא כוח המשימה אינה מתעלמת מהקשה, אך טעונה כי התנהגות המדובב לא הייתה בוטה ולא שללה את רצונו החופשי של הנאשם, אשר מסר הودאת אמת בפניו.

הודאת הנאשם בפני החוקר מחמוד סבאת:

.**168** לאחר ארבע חקירות, בהן הכחיש הנאשם כל קשר לביצוע הרצח, סירב לשתף פעולה עם חוקריו, ושרם ברובן על זכות השתקה, ביום 6.2.10 בשעה 21:27 פנה הנאשם לחוקר מחמוד סבאת וביקש להוסיף דברים בחקרתו. לבקשתו נגבה מהמו הודהה נוספת - ההודעה החמישית. תמצית הדברים תועדו על ידי החוקר, מחמוד סבאת, במסמך (**ת/67**). ההודעה כוללה תועדה בתיעוד חזותי (**ת/68** - 786א). במהלך חקירה זו מסר הנאשם הודהה מפורטת, המגוללת את פרטי המעשים, אשר קדמו לרצח ואת השתלשות העניינים עד לביצועו. כך למשל מסר הנאשם כי הבטיח לאחיו שיחזיר את כבודו וינקום את דמו אך גם הבטיח הנאשם, לדבריו, לאימנו, שנפטרה חדש וחצי לאחר מות אחיו.

.**169.** הנאם מפרט בהודאותו, כיצד יצר קשר עם מחמד שלאלבנה (המכונה "אבי אלני" ו "חמודי") וביקש ממנו לעקוב אחר אמיר דראושה. לפני הودאותו, נפגש עם שלאלבנה בעופולה, ביקש ממנו את מספר הטלפון שלו ושיעקב אחר אמר (כפי שמסר שלאלבנה בהודעותיו).

.**170.** עוד סיפר הנאם כי ביום האירוע, התקשר לשלאבנה לאחר שחזר מעבודתו. שלאלבנה סיפר לו כי בכפר איכסאל נערכת באותו יום חתונה וגם דיווח לו כי ראה את אמיר. בעקבות זאת, יצא הנאם מביתו בטרמה, כשהוא נוהג ברכב מסווג הונדה בצבע לבן השיר לאחיו, שאדיה, לכוון איכסאל. הנאם התקשר לשלאבנה כשהיא בכניסה לכפר. בשלב זה דיווח לו שלאלבנה כי אמיר נסע בטנדר טוייטה לבן, ביחד עם עלי (המנוח), המוכר לנאם כבן משפחתו של אמיר. לשאלת החוקר הסביר הנאם כי שלאלבנה לא ידע לומר לאן נסעו אמיר והמנוח אלא מסר לו רק שהם יצאו מן הכפר. הנאם זיהה, בהתאם לדיווח שקיבל משלאבנה, את הטנדר בו נסעו אמיר והמנוח ונסע אחרים בדרךים המפותלות לכוון נצרת. לפניו פאחים הרא הנאם אותן רכב באמצעות הבוהוב באורות רכבו, והטנדר עצר לצד המערה בצד הדרך. הנאם פתח את דלת הרכב, ירד מהרכב וירה על הטנדר, בעוד אמיר ועלי ישובים ברכב. במהלך הירוי הבחן הנאם בנוסע לצד הנהג בורה מהטנדר לכוון ההר. הנאם סיפר שכתוכה מהיר נפצע נהג הרכב (המנוח).

.**171.** לדבריו, אחרי הירוי, המשיך הנאם בנסעה לבתו דרך צומת גולני (המשיך ישר לכפר ריינה, כפר כנא וטמרה). כיבס את בגדי במקונית הכביסה, התקלח, וזרק את האקדח בפח האשפה, לצד ביתו.

.**172.** לשאלת החוקר, כיצד הוא מסביר את העובדה שהרכב לא עצר לצד הכביש, הסביר הנאם כי בתחילת עצר הנהג לצד הכביש, אך לאחר הירוי, המשיך בנסעה, ונעצר בפסגת הר.

.**173.** הנאם סיפר כי האקדח בו עשה שימוש שיר היה לאחיו המנוח. פרט לצבע הנשך- שחור, הוא לא ידע לומר מה סוג הנשך או קוטר ה כדורים, שכן לטענותו, איןנו מבין בנשך. הנאם שב וטען כי השילר את הנשך בפח האשפה, יחד עם מכשיר הפלפון בו שבאמצעותו שוחח עם שלאלבנה, וזאת לאחר שבר את המכשיר ואת כרטיס ה"סימ" שבתוכו.

.**174.** הנאם השיב בחקירה כי ירה בנאג הרכב בידיעה כי מדובר בעלי, המנוח. לדבריו, איןנו מכיר את מי שישב ליד הנהג, אך שלאלבנה סיפר לו שהוא אמיר. לשאלת החוקר מדוע ירה במנוח, השיב הנאם כי **"העיקר שנירה במישחו מצלם משפחתם קרוב לו... לא משנה מי העיקר שימוש מישחו משפחתם ולנקום לדמו של אחיו, שימוש מישחו משפחתם."** (עמ' 8- 9 לتمיליל ת/68).

רכב ההונדה נמצא לדברי הנאם במוסך באום אלפקם.

.**175.** במהלך החקירה עימת החוקר את הנאם עם הגרסה שמסר אמיר במשטרה והציג בפניו כי אמר

זהה אותו כמו שרדף אחריו וירה לעברו. בתגובה, הכחיש הנאשם כי ירה לעבר אמר או רדף אחריו ועמד על כך שהוא היה בלבד, ולא היו מעורבים אנשים נוספים בירי.

.**176** לחקירה סוף החקירה הסביר הנאשם: "אני נשבע לך שאני חושב על אמי המנוחה ואחי המנוח, שישה חדשים אני חי בלבד, כל פעם שאני רוצה לבקש את ידה של מישיה להיות כתמי אני לא יכול. אני לא יכול להתחנן, אני רוצה להתקדם בחיים אני לא יכול להתקדם בחיים שלי... אני יודע שטעיתי, אני אשא באחריות של העונש שלי...". והואוסיף כי הוא מצפה שתעורר עכשו סולחה.

.**177** לשאלת החוקר מדוע לא סיפר את הדברים מן היום הראשון של החקירה, השיב הנאשם כי פחד "פחדתי מהבית, מהמשפחה מהמשטרה. אין אף אחד לצידי, בעיות במשפחה אין אף אחד לצידי".

.**178** כפי שניתן לראות, להבדיל ממה שמסר למדובב, לחוקר מסר הנאשם כי השתמש ברכב מסווג הונדה לביצוע העבירה. בנוסף, בהודאה שמסר בחקירה עמד הנאשם על כך שהוא فعل בלבד. גם כשעומת על ידי החוקר כי מהראיות כנגדו עולה כי מישחו אחר נג恨 ברכב והוא, הנאשם, ישב בכסא הנוסע הסמור לנג恨, דבק הנאשם בגרסה לפיה הוא فعل ומתכנן את הרצח בלבד.

הודאת הנאשם במהלך הרצח או ביצוע הובלה והצבעה

.**179** מיד לאחר שהודה בחקירה (הודיעתו החמישית), בשעת לילה מאוחרת, יצא הנאשם יחד עם החוקרים להובלה והצבעה. הנאשם הסכים להוביל את החוקרים למקוםות הרלוונטיים ולהציג בפניהם, היכן התרחשו. במהלך ההובלה תיאר ופירט את האירועים אך סירב לצאת מן הרכב, כדי לשחזר את רגעים היררי. תיעוד פעולות החקירה והודאת הנאשם במסגרת זו, (ת/70-ת/69), הוגש ללא התנגדות ההגנה (עמ' 26 לפרטוקול). למעשה לא מדובר בשחזר ממש, אלא יותר בפעולות הובלה ובצבעה, שבמהלכה, כאמור, חזר הנאשם לפני הודאותו בפני החוקר, כשהוא מצביע על המקומות הרלוונטיים, ומתאר את מעשייו.

.**180** הנאשם הוביל את החוקרים אל המקום בו המתין הרכב ביום האירוע, בפאתי הכפר אקסאל, סמוך לשדה, (בקרבת תחנת הדלק). לדבריו עצר את רכבו כשבינו לכיוון היツיה מן הכפר. באותו מקום שוחח עם שלабנה, המתין עד שהבחן בטנדור הטויזה, בו נסעו המנוח ואמר, כשהוא מצביע על אקסאל, והחל בנסיעה אחריו.

.**181** הנאשם ידע לומר לחוקריו, כי המקום בו המתין הרכב לא נראה בזמן האירוע, כפי שהוא נראה בזמן ההצבעה. לדבריו, בעבר היה שם כביש גישה לשדות, בו המתין לדיווח שלשלבנה, וכעת לאחר שבוצעו שם חפירות כבר אין דרך גישה.

.**182.** הנאשם תיאר כי במהלך הנסיעה אחר רכבו של המנוח הוא היה איתו בקשר עין, ראה אותו פונה ביציאה מן הcpfר ימינה, והמשיך בנסיעה אחריו לכיוון נצרת. הנאשם סימן לחוקריו את המקום, קרוב לכיכר פאחים'ורה, בו הבהיר לנ.imgur הטנדר ולאחר שהטנדר עצר לצד הדרך, עצר הנאשם אחריו, ירד מן הרכב וניגש לרכב מצד הנהג.

.**183.** הנאשם סירב להיענות לבקשת החוקרים לצאת מהרכב ולשזר את פועלותיו, בטענה כי הוא מפחד. בעודו ישב ברכב, המשיך הנאשם לתאר כיצד יצא מתחוץ רכבו והתקדם לעבר הטנדר כשהוא אוחז באקדח טעון. לדבריו, לא הספיק להתקדם שני מטרים כשהבחיןשמי שישב ליד הנהג בטנדר (אמיר), פתח את הדלת וברח. בתחילתה ציין הנאשם כי אמר ברוח לכיוון המישור, אולם לשאלת החוקר: "לכיוון ההר אתה מתכוון, לא המישור" אישר הנאשם כי אמר ברוח לכיוון ההר. הנאשם תיאר כיצד ירה על עלי המנוח שהוא נהג הרכב, ומסר כי כשזר לרכבו הבхиון שהרכב של המנוח התקדם בנסיעה ונעצר על תלולית סמוכה (ועליה הצביע בפני החוקרים).

בנוספ', הנאשם תיאר כיצד נמלט מן המקום, בנסיעה לכיוון נצרת, ובהמשך לצומת גולני, דרך כפר כנא, כפי שתיאר בהודעתו.

.**184.** במהלך השחוור ציין הנאשם כי האזר הסמוך למקום העצירה של הטנדר השתנה מאז האירוע, נוסף מעקה חדש, הפחים המוצבים לאורך הכביש, לא היו בעת האירוע, והגישה לוואדי הייתה פתוחה.

קבילותן ומשקלן של הودאות הנאשם

נאשם המבקש להתנגד לקבילות הودאות חז' שמסר, צריך להביע התנגדותו עד בטרם הגשתן. כאמור לעיל, בתשובתו של הנאשם לכתב האישום, אשר הוגשה בכתב על ידי ב"כ דאז, צוין מפורשות כי אין בכך טענת זוטא. במועד בו הוגשו אמירות החוז' שלו בפני המדובב או בחקירה לא נשמעה כל התנגדות או הסתייגות כלפי קבילותן. הטענות הוועלן לראשונה עם חילופי הייצוג, בשלב מאוחר מאד של ההליך, ולכן ספק האם יש מקום להידרש להן בכלל.

.**185.** למען זההירות, ובהתחשב בחומרת האישומים ATI'חס לטענות ההגנה, במלואן, ביחס לקבילות הודאות שמסר הנאשם בשלוש הזדמנויות שונות, בפני המדובב ובפני חוקרי, ולמשקלן. תחילת אביא את עיקר הטענות שבפי ההגנה ביחס לאין קבילותן של הודאות הנאשם כעולה מסיקומה:

א. הודאות הנאשם בפני המדובב ובפני החוקר מחמוד סאבח הן הודאות שווא, שנמסרו שלא מרצן חופשי וכתוצאה משידול אסור ולהז מצד המדובב, כאשר כל כוונתו של הנאשם הייתה להביא לשחרור בני משפחתו שנעצרו בפרשה, لكن בחר הנאשם "לקחת את התקיק עליו" והודה בדבר שלא עשה. דבר זה מסביר גם את התנהגותו לאורך כל החקירה ובפני המדובב ואף לאחר מכן בבית המשפט כאשר לא רצה למסור את זהות מבצע הרצח. מכאן, שקיים ספק כי

אכן הנאשם הוא זה אשר ביצע את עבירות הרצח, ולא למשל מישחו ממשפחתו.

ב. ההודאה בפני המדובב: על הנאשם הופעל "אמצעי פסול" בדמות התנהלותו הפסולה של המדובב, אשר בתחבולותיו ייעץ לנימוקים להוודאות בדבר שלא עשה. לעומת ההגנה, התנהלותו הייתה רצופה בתחבולות בלתי סבירות ופעולות פסולות עדי כדי המלצות משפטיות, שידול אסור ומאסיבי של הנאשם לקחת על עצמו את התקיק, בין היתר כדי "לצאת גיבור". המדובב فعل בנגד להסכם עימו עת פגע בשם של עוזה"ד, אשר יציג את הנאשם, בהיותו עדין בגדר חשוד וכן מסר לו מידע משפטי שגוי - שלפיו העונש עבור המתה על רקע נקמת דם, הוא 7-8 שנים, ולא מסר עולם.

המדובר בתנהלות מדובב החורגת באופן ברור מגבולות המותר עד כדי ביטול הוודאותו של הנאשם בפני המדובב וכן ביטול הוודאותו בפני החקור, שניתנה אך כתוצאה של חצי המדובב, היא איננה אמיתית ורצופה בפרטים, שאינם מתישבים עם הריאות להן טענת המאשימה לביסוס תרחיש אירוע הרצח.

למדובב הייתה השפעה עצומה על הנאשם בשל גילו הצער של הנאשם ומצבו הנפשי הרעוע.

ההגנה מפנה להסכם הפעלו של המדובב, טענת כי פועל בנגד להנחות ולא ניתן לדעת, לאור תשובותיו, מה המידע שנמסר לו בטרם נכנס לתא, אודות הנאשם והמייחס לו.

ה הנאשם ניסה להתרברב בפני המדובב וכן הודה בפניו ברא痴ת כלי הנשק והסתרכתו. הנאשם מסר למדובב פרטים שנסתרו על ידי העד שלאלבנה: כמו למשל הגרסה שמסר הנאשם לגבי אופן היכרתו עם שלאלבנה ובהתיחס לשאלת מי רכש את מכשיר הטלפון, שהוא בשימושו של שלאלבנה. כל אלה הם חלק מאותה התרבות, אשר אין לה אחיזה ראייתית בחומר הריאות.

לאור המפורט לעיל, טענת ההגנה כי יש לפסל את הוודאותו של הנאשם בפני המדובב בשל פגיעה משמעותית וחמורה, שהיא בה לשמש את כושר בחירתו של הנאשם בהואיתו, לאחר שהמדובר בתנהלותו של מה הנאשם את יכולתו הנפשית לבחור אם לעשות שימוש בזכותו לחיסין מפני הפללה עצמית. המדובב נקט בתחום רבות וכן בלבו של הנאשם את ההבנה באשר לעונש שיוות עליון אם יודה, ושכנעו כי כדאי לו להודיע בצדיו לזכות בענישה מוקלה. המדובב שכנע את הנאשם שלא לשמור על זכות השתיקה, הסביר לו מודיע אסור לו לסרוך על עורך דין ויעץ לו לעשות הסדר בטרם הגשת כתב אישום. כדי לשכנע את הנאשם לקבל את עצותיו, המדובב בדה מעשיות משפטיות ומספר על מקרים בהם זכו נאים שביצעו רצח על רקע נקמת דם בעונשים מקלים. בסופו של דבר מסר הנאשם למדובב את כל הפרטים שהיו ידועים לו מתוך הריאות שהוטחו בו ע"י החוקרים בחקירותו, מן העיתונות והশמונות בתקופה עבר למעצרו.

ג. הודהת הנאשם במשטרה בפני החוקר סבאת ניתנה במטרה לכנות על בני משפחה אחרים של הנאשם שהינם נשואים ובעלי משפחות בעוד שהוא צער ורוכך, ומסקן החלטת הנאשם לחתול על עצמו את התקין בכך להביא לשחרורם, גם שבפועל הוא לא ביצع את הרצת.

ההגנה מפני לכך שבמסגרת חקירה זו נשאל הנאשם מדויעירה במנוח ולא באמיר ותשובתו הייתה שזה לא משנה מבחינתו, כי עלי הוא קרוב משפחה של אמיר והוא רצה לרצוח מישחו ממשפחה דראושה. תשובה זו, לעומת הגנה, אינה מסתדרת עם התיiorה של המאשימה, מכיוון שגם הנאשם מתכוון לרצוח את אמיר, בקש משלבנה שיעקבו אחריו וידוווע על מיקומו, לא יתכן שהוא "הסתפק" ביריעת המנוח, בזמן שאmir חלף על פניו ולא נפגע. יתרה מזו, לטענת ההגנה, על פי גרסתו הראשונה של אמיר במשטרה, נ/2, רץ אחורי "תיקף" ששאל אותו אם הוא אמיר, ולמרות זאת לא פגע בו.

לענין פירוט העבודות שמסר הנאשם בהודאותו בפני החוקר, טענת ההגנה כי עוד לפני הודהה הנאשם בפני המדובב והחוקר, הוא נחקר פעמים רבות והוטחו בו כלל הריאות בתיק. הנאשם גם הובא למשרד הימ"ר על מנת לצפות בחלוקת החקירה של מוחמד שלאבנה, כך שעל פי הדברים שנאמרו בחלוקת והריאות, שהוטחו בו במהלך החקירה בהן כפר באשמה, היו ידועים לנאים פרטיים רבים יותר ונוספים. כל זאת, בנוסף על פרטיים אשר פורסמו בתקורת, בפרט שהלפו ארבעה חדשניים מקרים הרצח ועד למעצרו של הנאשם. בתקופה זו השמואה פשוטה כאשר בשדה קוצים והנאים, כמו רבים אחרים, ידעו אודות תרחיש הרצח פרטיים רבים.

לטענת ההגנה, התרחש שמסר הנאשם לחוקר, רובו ככולו, איןנו מתייחס עם חומר הריאות שבתיק.

כראיה לכך שה הנאשם הודה ולקחת על עצמו את האשמה כדי היטיב עם בני משפחתו, מפני ההגנה לזכר של החוקר מחמוד סבאת, ת/ 71, מיום 10.7.2017, בו תועדה שיחה עם החוקר, שבה אמר לו הנאשם כי אם בני משפחתו לא שוחררו, אז הוא חוזר בו מן ההודהה.

ד. השחזר שנערך לנאים לא בוצע בהתאם לנוהלים, החוקרים הדריכו את הנאשם ואף שוחחו ביניהם בזמן שהמלימה הייתה כביה. לטענת הנאשם הדרכו אותו השוטרים בזמן שהמלימה הייתה כביה (בזמן היציאה מן התחנה ועד הגיעו לכפר, כ- 20 דקות נסעה). הנאשם מסר בשחזר פרטיים לא נכוןים, מאוחר ולא ידע כיצד בוצע היריע. הנאשם הביע התנגדות ופחד לביצוע השחזר בחקירותיו וسرב לצאת מהרכב המשטרתי בכך לבצע את השחזר, מאוחר ידע כי יוכל בגיןפורמציה שימסור, הויל ולא הכיר את פרטי האירוע.

ה. לא נמסרו בהודאותו של הנאשם פרטיים מוכנים. גרסתו נשענת על ראיות שהוטחו בפנוי במהלך חקירותיו ועל פיסות מידע שהגיעו אליו בתקופה הקודמת למעצרו.

.**186.** קבלת הדיסקים המתעדים את הודות הנאשם בפני המדבר צריכה לעמוד בבחן כפול, האחד בתחום הקבילות הטכנית, והآخر, במישור המהותי- העוסק בשאלת אם דבריו של המערער נאמרו ללא כפיה ולא פיתוי (ע"פ 4029 פלוני נ' מדינת ישראל 2012).

.**187.** ההקלות הוגשו כאמור, בהסכמה, ללא כל טענה בנוגע לקבילות הטכנית. טענות ההגנה נוגעות לבחן השני, המהותי, העוסק בתנאים לקבלת אמרת חוץ של נאשם והסתמכות עליה לצורך הרשעה.

.**188.** סעיף 12 לפיקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א- 1971 קובע כי הודהה חוץ של נאשם קבילה בלבד קשור לשאלת בפני מי נמסרה, בפני איש מרות או בפני אדם אחר. המבחן הקובע לעניין קבילתה ומשקלת של ההודאה, בין בפני איש מרות ובין בפני מי שאינו נציג הרשות כדוגמת המדבר בענייננו, הוא מסירתה באופן חופשי ומרצון:

"אמרה של נאשם ניתן להוכיח על-ידי עדותם של כל אדם ששמע אותה ולענין זה אין נפקא מינה אם מי ששמע את הדברים שיצאו מפיו של הנאשם הוא איש משטרת או אדם אחר כלשהו. לעניין החובה להוכיח כי נתקיים התנאים הקבועים בסעיף 12 הנ"ל לפיקודת, אין לדעתינו נפקא מינה אם הדברים הושמעו באזניו של איש הרשות או באזני אדם אחר כלשהו; אחת היא ומסירתם באופן חופשי ומרצון טעונה הוכחה בכל מקרה". (ע"פ 15/78 ביבס נ' מדינת ישראל)

.**189.** בע"פ 5121/98 ישכרוב נ' התובע הצבאי הראשי (2006), התווה בית המשפט העליון שני מסלולים לבחינת שאלת פסולותה של הודהה. האחד נוגע לשאלת האם גבייתה כרוכה בפגיעה משמעותית בחופש הרצון של נותן הודהה. (סעיף 12 לפיקודת הראיות), והשני - האם יש מקום להוראות על פסילת ההודאה בהתבסס על דוקטרינת פסילה פסיקטיבית, לפיה יש לפסול ראייה שהושגה שלא כדין ושבבלתה תיצור פגיעה מהותית בזכותו של הנאשם להליך הוגן, שלא במסגרת פיסקת הגבלה.

.**190.** לגבי הבדיקה בין שני המסלולים נאמר (בפסקה 75 לפסק דין של כב' השופטת ד' בינייש (כתוארה אז):

"בהתאם לגישתנו הפרשנית כפי שפורטה בפסקה 32 לעיל, לצד התכלית שעוניינה הגנה על אמינותן של הודות נאשמים, מועד כלל הפסילה הקבוע בסעיף 12 לפיקודת הראיות להגן על זכותו של הנחקר לשלוות הגוף והנפש ועל זכותו לאוטונומיה של הרצון החופשי. פסילה של הודהה לפי סעיף 12 מהוות, אפוא,

סעד בין פגיעה משמעותית שהתרחשה בעת גביהת ההודאה באחת מזכויותי האמורות של הנאשם. לעומת זאת, דוקטרינת הפסילה הפסיכנית נועדה למניע פגעה שלא כדין בזכות להלirk פלילי הוגן אם תתקבל הראייה במשפט. התכליות האמורות אינן סותרות זו את זו, אלא משלימות אחת את רעותה. אשר על כן, מתיקיימת הצדקה תכליתית לכך שדוקטרינת הפסילה הפסיכנית תחול על הودאות נאשימים לצידם של כלל הפסילה הקבוע בסעיף 12 לפקודת הראיות. בהתאם לכך, עשויה הودאת נאשם להימצא קבילה לפי הוראת-סעיף 12 לפקודת הראיות אך **להיפסל במסגרת דוקטרינת הפסילה הפסיכנית ולהפער**.

191. בפסק דין ישכרוב נקבע, כי בבוא בית המשפט להחלטת קבילותה של ראייה, אשר לגבייה הועלתה טענה כי יש לפסול אותה על פי דוקטרינת הפסילה הפסיכנית (להלן: "הדוקטרינה"), עליו לאזן בין מכלול השיקולים, הזכויות והאינטרסים הרלוונטיים להלirk הפלילי ובינם: הצורך לחקר האמת, הצורך להילחם בפשיעה ולהגן על שלום הציבור, וכן החובה להגן על טוהר ההלirk הפלילי ועל זכויותיהם של חסודים ונאשימים.

לגביו המסלול הראשון, הפסיקה קבעה כי הדרישה לכך שהודאת הנאשם תהא חופשית ומרצון, בגדיר סעיף 12 לפקודת הראיות, מתיקיימת מקום בו הבהיר כי היא נמסרה מבלי שהופעלו על הנאשם אמצעי לחץ חיצוניים, להבדיל מאמצעי לחץ פנימיים המתוערים בנפשו של הנחקר והעלולים לשולל ממנו את יכולת הבחירה האם למסור את הודאותו אם לאו). כאמור, נפסק כי רק פגעה משמעותית וחמורה שיש בכוחה לשבש את כושר הבחירה של החשוב, תביא לפסילת ההודאה, על בסיס נימוק זה.

בנוסף, מכוח המסלול המבוסס על דוקטרינת הפסילה הפסיכנית, שהותוויתה בפרשת ישכרוב, לבית-המשפט יש שיקול דעת לקבוע כי ראייה יכולה בalthi קבילה "אם מתקימים בה שניים: האחד, כי היא הושגה שלא כדין, היינו באמצעות חקירה המנגדדים להוראת חוק, תקנה או נוהל מחיב; באמצעות כלים; או באמצעות הפגעים שלא כדין בזכות יסוד מוגנת. השני, כי קבלת הראייה במשפט תגעו משמעותית בזכותו של הנאשם להלirk הוגן שלא בהתאם לתנאי פיסקת הגבלה" (שם, **בפסקה 63**) (ע'פ 9808 - סנקר נ' מדינת ישראל, 2010).

במסגרת שיקול דעתו, נדרש בית המשפט לעורוך איזון, כאשרامتה המידה המנוחות שנקבעו בעניין זה, הין בין היתר, מידת אי החקירות שהייתה הכרוכה בהשגת הראייה; הקשר בין אמצעי החקירה הפסול ובין הראייה שהושגה; חומרת העבירה המיוחסת לנאים; וכן הנזק מפסקת ההודאה אל מול התועלתשבקבלהה. (ראו פסק דין סנקר ע'פ 5417 נ' ב' נ' מדינת ישראל (2013)).

חוורת העבירה, הינה אחד הפרמטרים הנבחנים, באיזון הכלל, אולם לגבי משמעותה קיימות גישות שונות בפסקת בית המשפט העליון. גישות אלה באות לידי ביטוי בע'פ 5956 סלימאן אל עוקה נ' מדינת ישראל (2011), לפיה, אין ליתן לחומרת העבירה משקל ממשי באיזון, והוא אף עשויה להוות במקרים מסוימים

שיעור שיטה את הcpf לטובת פסילת היהודיה, במובן זה שכאש מדובר בפגיעה מהותית בזכות חשובה, הרי המאפיינים המלויים חקירת רצח ומצוות של הנחקר בעבירה שכזו, "עשויים אף להציג ביתר שאת את התוצאה של פסילת היהודיה". לעומת זאת, עמדתו של כב' השופט י. עמידת, עליה חזר בע"פ 5417/07 - נ' ב' נ' מדינת ישראל (2013), גורסת כי "יש מקום לשיקול את חומרת העבירה במסגרת התכליות של חקר האמת, החשש לביטחון הציבור והאינטרס של נפגע העבירה... אולם חומרת העבירה במסגרת שיקולי "עלות-תועלת" צריכה להיות אחד הרכיבים במסגרת האיזונים המורכבת והעדינה של דוקטרינת הפסילה שהთווותה לנו הלכת ישכרוב".

.192. בעניינו, ממקדמת ההגנה את טיעוניה כנגד היהודיה בפניו המדובב לעילת הפסילה הנועצה בדוקטרינה הפסילה הפסיכית, הנוגעת לפגיעה שלא כדין בזכות הנאשם להילך הוגן. אמן נטען, ביחס להודאה בפניי החוקר, כי היא איננה עומדת בתנאי סעיף 12 לפקדות הריאות, בשל כך שהנאשם הכחיש במהלך 4 הודיעות שמסר, כי ביצע את העבירה, ורק בהודעתו החמישית היהודיה, לאחר מסע השכנועים של המדובב, אולם טענה זו לא ניתן לקבל. ראשית, אם הודהותיו של הנאשם בפניי המדובב, זו שקדמה לחקירה זוו שלאחריה, ניתנו מתוך רצון טוב וחופשי, אין משמעות לטענה כי היהודאה בפניי החחוקרים לא ניתנה באורך זה. שנית, ניתן לראות מתיעוד השיחות עם המדובב ומדיסק החקירה, כי הדברים נאמרו שם מפני הנאשם מרצונו הטוב והחופשי.

היהודים בפניי המדובב

.193. בית המשפט העליון קבע לא אחת, כי הסתייעות במידובבים כחלק מפעולות החקירה, מהוות תחבולת חקירה לגיטימית, אשר אין בה כשלעצמה כדי לפגוע בזכויותיו של החשוב. הפעלת מדובב כשלעצמה, אינה מפרה את הזכות לאי הפללה עצמית, שכן בידי החשוב שמורה הזכות לשוטוק, ביחס לחשדות המופיעים לפניו (ע"פ 2831/95 אלבה נ' מדינת ישראל). כך גם בנוגע למדובב פאטיבי, העוקב אחר מעשיו ומהלכיו של החשוב ומגיב לפניו (אך לא יוזם אותן) וכן אף ביחס למדובב אקטיבי, הנוקט צעדים להוצאה מידע מפליל מפי החשוב (ע"פ 378/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה ז(6)).

.194. בע"פ 8702/02 זאו נ. מדינת ישראל (2013), התייחס כב' השופט א. רובינשטיין, לאמות המידה המבחינות בין תרגיל חקירה אסור לבין תרגיל מותר, בקובענו:

"בפרשיות שונות שנדרנו בבית משפט זה עסקתי בługיטימיות של תרגילי חקירה [ראו למשל: ע"פ 4988/08 פרחי נ' מדינת ישראל (1.8.2010)], בין אם מדובר בהכנסת מדובב (אף במידובבים "אקטיביים") לתאו של החשוב בשלב המעצר [ראו למשל: ע"פ 1301/06 עיזבון המנוח אלזם ז"ל נ' מדינת ישראל (22.6.2009); ע"פ 7165/07 פלוני נ' מדינת ישראל (12.4.2010)], ובין אם מדובר בתרגילי חקירה פסיכולוגיים הננקטים על ידי החחוקרים עצמם, לרבות פיתוי והשאה כמו גם שימוש במנגנון של "מוניולוג סוגסטיבי" [ע"פ 10049/08 אבו עצא נ' מדינת ישראל (23.8.2012)]. במסגרת הפרשות הנזכרות התווה בית משפט זה אמות מידה

המחינות בין האסור והותר בחקירה המשטרתית, תוך שהודגש כי לצד החשיבות שבחקיר האמת ובמיצוי הדין עם האשמים, האינטראס הציבורי כולל גם את הצורך להකפיד על זכותם של חסודים וnochrim להלין הוגן, ומスクר יש להבטיח את הוגנותם של תרגילי החקירה המופעלים כלפייהם".

.195 כאמור, שימוש במדובב הוכר כתרגיל חקירה לגיטימי. יחד עם זאת, נקבע, כי אין להתעלם מהבעוויות הכרוכה בהסתירות במדובבים, בשל החשש הטבעי מפני קבלת הودאות שוואות. זאת מושם שאנשים המשמשים כמדובבים בדרך כלל אינם אנשי רשות, והם פועלים מתוך מניעים אישיים, אשר לא תמיד בעליים בקנה אחד עם אינטראס גילוי האמת. יתרה מכך, חלק ניכר מהמקרים, עבדות הדיבוב מתבצעת באמצעות עברייןדים מורשיים, המרצים עוני מאמסר ומסעיפים למשטרת בעבר טבות הנאה כאלה ואחרות, ודפוסי התנהגותם אינם תואמים מידותיו של אדם נורטטיבי. דפוסי התנהגות אלו, נדרשים לביצוע תפקידם של המדובבים, אשר באמצעותם, הם מצלחים להציג מפי חבריהם, עברייןדים אף הם דרך כלל, הוידות. על כן, קיימן קושי מובנה לסמור על דבריהם של מדובבים ומשכרים, חלה חובה על רשות החקירה, התביעה ובתי המשפט לנוקוט משנה זהירות, בbowam להכريع על סמרק תוכרי הדיבוב.

.196 ראה לעניין זה ע"פ 4577/98 דין נ' מדינת ישראל (2001), שם נקבע כדלקמן:

"המשך מלמדת כי במקרים רבים נוטה חזו לפתח את סגור לבו בפני מי שעוצר עמו ולהימנע מכון בחקירה בפני איש מרות, ואם בדרך זו ניתן לתורם לחשיפתן של עבירות ולהעמדתם של עברייןדים לדין, כי אז אין מנוס מלוות שימוש גם באמצעות הצעיה החקירה זה.

המשך מלמדת עוד שסוגנים בדרך-כלל אינם אנשי חוק ולעתים קרובות ההפן הוא הנכון. במצב זה מנקר לא אחת החשש שהמדובב, בלהטו לזכות בטבות שהובתו לו, לא יסתס להפליל גם את מי שלא חטא, וזהו סכנה שבית-המשפט צריך להיות מודע לה על-מנת שלא להיתפס לתוכאה שגואה. אך עניין זה מתיחס למשקל עדותו של המדובב ומהימנותה, ולא לקבילות עדותם כראיה, שהרי מכוח מצוות החוק, הכל כשרים להעיד".

.197 חרף הסתייגות זו, ההחלטה הcritica בחינויתה של פעולות הדיבוב לשם פענחים של פשעים. במטרה להתמודד עם הקשיים הטמונה בפעולה זו, נקבעים אמצעים שמטרתם לוודא, כי ההודאה שהושגה באמצעות הדיבוב אינה הודהת שווה. הקלחת שיות הדיבוב, כפי שנעשה במקרה של פפניו, מאפשרת לבית המשפט להתרשם באופן ישיר מפעולות הדיבוב ומאਮיותה הודהתו של החוזד (ראה בהקשר זה - בע"פ 4029/08 פלוני נ' מדינת ישראל (2012), וכן בע"פ 4577/98 - דין נ' מדינת ישראל (2001)).

אם הוכח כי יש לפסול את הודהת הנאשם בפני המדובב מכוח דוקטרינת הפסילה הפסיקית?

.198 בפרשת אלזם (ע"פ 1301/06 - עזבון המנוח יוני אלזם ז"ל נ' מדינת ישראל (2009)), נבחנו

טענות כנגד קובלות הودיה בפני מדוברים, על בסיס הדוקטרינה. דעת הרוב הייתה כי פעולות המדברים באוטו עניין חריג מוגדר בתחום הלגיטימיות בחקירה והתדרדרו לככל פעולות פסולות החותרות תחת זכויותיו הבסיסיות ביותר של החשוב, ובהן: זכות השתקה וזכות ההיעוצות. בית המשפט העליון קבע כי הדברים פועלו באופן שיטתי על מנת להבאיש בפני החשוב את ריחו של סנגורי, לאחר ששמעו שהוא מאוכזב ממנו ואף יעצו לו שלא ליחסו להנחיותיו והרחיקו לכת באמורם כי עליו לפטרו ולהחליפו בעורך-דין אחר. הودאות החשוב בעניין אלزم נפסלו, לא רק מכוח הדוקטרינה הפסיכית, אלא גם בהתאם לכל הפסילה התחיקתי, (סעיף 12 לפקודת הראיות), המאפשר פסילתה של הودאה אם הופעל על הנחקר "לחזק חיזוני" פסול שהיה בו כדי לשלול את יכולתו לבחור באופן חופשי בין מסירת הודאה לבין שימוש בזכות השתקה וחיסיון מפני הפללה עצמית. בעניין אלزم, נוספה לתובולות הדברים, גם מניעת מגש עם עורך דין, מה שהעיצים את הפגיעה בזכותו של אלزم, להיעוצות עם עורך דין.

.**199** לטעת הגנה התבטאיות הדבר כללו אמירות שפגעו בזכות השתקה שלו ובזכותו להיעוץ עם עורך דין, התבטאיות בנוגע לעונש הצפי לו אם יוכל להסדיר יודה ביצוע המעשה, תוך התחשבות בכך שמדובר בנקמת דם, ואף התבטאיות בגין הייעוץ המשפטי לו זכרים חשובים על ידי סנגוריים בכלל ואולי אף ביחס לסנגורי של הנאשם דאז.

.**200** פעולות הדבר בעניינו איננה חפה מקישים וראיה לביוקרט, אולם לא שוכנעתי כי אלה פגמו ביכולת הבחירה שלו, האם להודות אם לאו, ולא כרוכה בהם גם פגעה ממשנית, בזכות הנאשם, הצדיקה פסילת הראייה, במסגרת שיקול הדעת של בית המשפט, ועל סמך אמות המידה המוחות.

מהות הפגיעה וחומרתה:

הגנה בסינכמייה להتبטאיות רבות ושונות, שבאו מפי הדבר, במטרה לעודד את הנאשם לשותף פעולה עם חוקריו. התבטאיות אלה כללו המלצות כיצד לנוהג בחקירה, עצות כי מוטב לו לנאים שלא לשמור על זכות השתקה, (**ת 74 עמי 1**) - **על מה שומר שתיקה... זה לא טוב לשמור על זכות השתקה. ... אבל עכשו בשלב זהה אסור לך לשמור על זכות השתקה يا נשמה שלי... אסור לשמור על זכות השתקה זה לא טוב...**). יש לציין כי דברים אלה הובאו מתוך דיסק 2 של החקירה, בשלב מוקדם יחסית של הדיבור, כשהודעת הנאשם באזן זמן רב לאחר מכן. מתוך הקשר הדברים אפשר גם למסוד, כי הדבר ייעץ לנאים שלא לשמור על זכות השתקה כבר מן השלב הראשון של החקירה, ככל הנראה בטענה כי אין סיכוי שישוחרר ממעצר, כל עוד הוא אינו מוסר גרסה כלשהיא.

.**201** הדבר הסביר לנאים מהו מסר על תנאי, כאשר לטעת הגנה, נסה לטעת בלבו את המחשבה, כי אם יודה, הוא יקבל תנאי וישוחרר בשחרור מוקדם. הדברים לא נאמרו בצורה זו ובבירור. הדבר אכן הסביר לנאים כי אם יודה בהסדר מצבו יהיה טוב יותר, מאשר אם ינהל את ההליך עד תום ("כלומר אם אתה סוגר אותה אתה מבسوט, עכשו אחרי זה אתה יוצא עם עורכי דין ואתה

משלם הרבה כסף אתה נהרס ולא יודע מה, אבל אתה נהרס,..." (ת/74 עמ' 208), אך לא ניתן להבין גם מהקשרם של הדברים, כי ביקש לשכנע את הנאשם שהוא עשוי לעזוב, מסר על תנאי.

.**202** לטענת ההגנה, הטענו הדובב בגיןות קהילת עורci הדין והיעוץ המשפטי, נועד להפעיל על הנאשם פחד ולחץ שלא יפנה לקבללת יעוץ משפטי. בדברי הדובב ניתן למצוא אכן העורות לא ראיות, בנוגע לדרכו יוכל עורך דין (לאו דוקא עורך דין), לסייע לחשוד, בפרט לפני הגשת כתב אישום, כשהוא עדין איננו יודע מהו חומר הראיות שנאסף כנגד החשוד. כך למשל העורות כמו: "העורך דין הוא לא יודע כלום, לא יודע להפריד בין الرجالים הראש" (עמ' 212 לת/74) יש לקרוא על רקע הקשרן. הדובב מסביר לנאם כי לפני הגשת כתב האישום, אין לעורך דין את חומר החקירה, והוא איננו יודע בשלב זה מה שיש נגד החשוד. מאידך, השיח עם הדובב כלל הטענות לגבי יכולתו של עורך דין טוב לסייע לנאם להגיע לעסקה טובה שתפחית את האישומים כנגדו:

"...כאשר הוא הפך את כתב האישום להריגה יש לך בין 3 עד 18, אם יש לך עורך דין גדול וחזק, הוא יכול להפחתת את זה עד חמיש ארבע שנים, אם אתה מביא עורך דין טוב, תאמין לי שהוא יכול להשיג את זה חבל על הזמן אם הוא (לא ברור) אז מה העיקר שהוא יוריד בשנים. הוא יהפוך רצח (לא ברור) הוא יעשה בכתב האישום בין רצח להריגה הוא יעשה בכתב אישום בין רצח להריגה, הוא יכנס לשופט, אז יהיה שיקול דעת של השופט, והוא יראה את זה הוא ירצה לעשות עסקה...". (ת/74 עמ' 211).

.**203** ההחלטה קבעה כי על הדובב להימנע ממתן יעוץ משפטי, התנהלות הפוגעת בזכות ההיוועצות של הנאשם בעורך דין. יחד עם זאת, לא בכל מקרה שבו משמע הדובב אמירות המתימרות להוות יעוץ הגובל בייעוץ משפטי, תפסל ההודאה. יש לבחון את הנسبות בכללותן, את חומרת הטענות ואת מידת ההשלכה שלhn על שיקול הדעת של הנאשם (ראה פסק דין של בית המשפט העליון שניית בימים אלה, בע"פ 6021/11 יוסף נ. מדינת ישראל (2014)). בعينינו, אין הדבר בהטענות קשות וחrifoot, אשר מנעו מה הנאשם שיקול דעת, ואשר נעudo להסביר את התשתית להסתמכותו על יעוץ משפטי בכלל, וכי שיפורט להלן, אין הן מחייבות פסילת ההודאות.

.**204** התנהלות הדובב חרוגת מהתנהלות ראייה ותקינה, היא עומדת בנגד להנחיות שניתנו לו בהסכם הפעלה שלו, וחרוגת מפערות דיבוב תקינה. יחד עם זאת, מעין בתמלילי הדיבוב, מבחינת תהליך התווודות כולם, ומtower הסביר הנאשם לסיבות שהביאו להודיותו, לא שוכנעתי כי התנהלות הדובב מצדיקה פסילת תוכרי הדיבוב, לא מכוח סעיף 12 לפקודת הראיות ולא מכוח דוקטרינת הפסילה התחיקתית.

מידת ההשפעה של "האמצעי הפסול" וכייד הסביר הנאשם את התווודותם בפני הדובב בעדותם בבית המשפט?

.205 בעדותו בבית המשפט אישר הנאשם, כי הודה בשלוש הזרמיות שונות בביצוע העבירות: בפני המדובב, בחקירה ובבית המשפט (ניתן להוסיף על כך גם הודהה בפני הפסיכיאטר המחויז שבחן את מצבו הנפשי, לאור טענות לאחריות מופחתת). את סיבת הודהתו בפני המדובב הסביר כך: "הmadovob אמר לי לקרוא לסבאח, אמר לי שאני אוכל לעזור למשפחה שלי". (עמ' 197 לפרטוקול). בהמשך נשאל שוב, מדוע הודה בפני המדובב, והפעם הסביר:

"הוא אמר לי שהוא כמו אבא שלי, שהוא מבין בעניינים יותר ממוני ואני הסברתי לו
שאני בן אדם חולה ורבה דברים והוא אמר לי שאם אני יעדור למשפחה שלי אני
אהיה גיבור במשפחה. הוא ביקש ממני שאני אגנוו עט מהחוקר ואtan לו את המספר
של אבא שלי, הוא אמר שהוא יגיד שהוא עוזר לי" (עמ' 202 לפרטוקול).

.206 הנאשם אמן מסר בעדותו כי המדובב סיפר לו על מקרים שונים, בהם נשפטו אנשים לעונשים של 7 או 13 שנה על עבירות שביצעו. המדובב גם אמר לו שעורכי הדין הם "גנבים עם תעודה", לא צריך להתייעץ עם עורק דין ולא לחתת עורק דין, אלא יכול לעשות את העסקה עם החוקר, אך לא קשר את הדברים למנייע הוודיתו.

.207 בהקשר אחר אמר הנאשם כי חש מפני המדובב, אך לא הסביר כיצד חש זה השפיע על התזוזותיו בפניו, מה גם שמתמליל השיחות עם המדובב לא ניתן להבחין במורא או פחד שמגלה הנאשם מפניו.

.208 יוצא, כי בשתי הזרמיות בהן ניתנה לנายน האפשרות להסביר מדוע הודה לראשונה בפני המדובב, הוא לא טען כי שוכנע להודות בדבר מה שלא ביצע, על רקע "יעוץ" "משפטי" שקיבל כביכול מאות המדובב או לאחר ששוכנע להאמין כי זיכה לענישה מופחתת בהתחשב במניע לביצוע הרצתה.

.209 אם מתייעוני ההגנה ניתן להבין כי עצות המדובב חתרו תחת הייעוץ המשפטי שקיבל הנאשם, פגעו בזכות הייעוץ שלו, וגרמו לו להבין בטעות, כי אם יודה יקבל עונש קל יותר, הרי הנאשם תiar בעדותו, כיצד קיבל יעוץ דומה מעורק דין, עוז'D אמר, סמרק על עצות עורק הדין ופועל על פי עצותיו.

"יוסף אמר שהציעו לו מהימ"ר 13 שנים והוא אמר שם הפרשה תשטים
ازוכה מן התקיק ואם לא - הוא יdag לעסקה של 7 שנים. הוא ביקש ממני שאדבר
עם אח שלי ואחזר את התקיק משרטן". (עמ' 199 לפרטוקול, שורות 4-6).

.210 כאמור, בעדותו, הסביר הנאשם כי הודה בפני המדובב כדי לסייע למשפחה. ההגנה גם מפנה לכך שזמן קצר לאחר שהודה ביקש לחזור בו מהודאותו, כשהתברר לנายน כי בני משפחתו עדין מצויים בחקירה ולא שוחררו. הסביר זה אינו מצביע על פגם בהודיות הנאשם.

.211 ראשית יש לומר כי בחקירה הנגדית הנאשם התקשה להסביר כיצד ביקש לסייע למשפחתו באמצעות הודאותו - שהיא לא כוארה, לפי הנטען, הودאת שואא.

בחקירה הנגדית נשאל הנאשם (עמ' 218):

"אני רוצה להבין מכך, אני אומרת לך שידעת שבני המשפחה שלך שותקים ולא מדברים בחקירה, למה אתה לוקח את התקיק על עצמן, לא היה קורה להם כלום, גם אתה הייתה הולך הביתה. מה ההיגיון?"

על קר השיב הנאשם בסדרת תשובות חסרות כל היגון, בהן סתר את עצמו, ולא הצליח להסביר, מה השיקול שהנחה אותו למסור הודאות שואא בפני המדווח, גם אם זה ייעץ לו "לקחת את התקיק" על עצמו כדי לסייע לבני משפחתו.

"ת. המדווח אמר שנסבע את משפחת שלבנה ודרואה ואני אקח את התקיק עלי.

ש. אבל למה להודאות, הם לא דיברו.

"ת. אני אקח אותו עלי ואני אשחרר את המשפחה שלי. אני אשחרר מהכלא

ואעשה סולחה עם משפחת דראואה ואני אתחנן ואקdam את החיים שלי.

ש. אתה ידעת שימושו מבני המשפחה שלך הוא זה שעשה את הרצח ורצית לעזר
לו, בغالל זה הודיעת.

ת. לא יודע.

ש. ידעת או לא ידעת.

ת. לא יודע.

ש. אני לא מצילה להבין את ההיגיון שלך.

ת. כולם יודעים זהה משפחת זועבי.

ש. אתה מוכן ללקחת על עצמן תיק רצח של מישחו שאתה לא מכיר.

ת. כן.

ש. אז למה עכשו אתה לא לוקח את התקיק, מה קרה התעורת פתאום

ת. כי זה המצחפון שלי.

ש. תסביר.

ת. אין לי מה להסביר.

ש. לא הבנתי את ההיגיון.

ת. אין לי מה להסביר. " (עמ' 218 לפוטוקול).

.212 גם בסוגיה זו, החקירה החזרת, שנועדה להבהיר דברים שמסר הנאשם בחקירה הנגדית, רק החמירה את ההתרשמות מחוסר מהימנותו של הנאשם, והוסיפה עמידות לששובותיו:

בתשובה לשאלת באט כוחו של הנאשם:

"**התובעת שאלת איך אתה בפועל לוקח תיק עלייך כשאתה לא יודע מי עשה את זה, אני רוצה שתסביר לבית המשפט למה לקחת את התיק הזה עלייך.**" (עמ' 219 לפרטוקול שורות .(33-32

השיב הנאשם:

"**ת. אני נפגעתי פגעים ביחסים שלי, אני לא מוכן שימושו יפגע מהמשפחה שלי. אני רוצה לתת כבוד בזה שנתקם את הדם של אח שלי.**

ש. אז אתה יודע מי עשה את זה.

ת. אני לא יודע" (עמ' 220 לפרטוקול).

.**213** גרסת הנאשם הינה, לפיכך, כי המדובב שכנע אותו להודות בביצוע העבירה, כדי לסייע לבני משפחתו, והוא הסכים לקחת על עצמו אשמה בביצוע רצח, שאותו ביצע אדם אחר, למורת שאין לו כל מושג מי באמת ביצע אותו, אין לו כל סיבה להניח כי יש ראיות כלפי מישחו מבני משפחתו החשוד בביצוע הרצח (להבדיל מן הראיות שנאספו כנגדו), ואף על פי שלימיטב ידיעתו אף אחד מבני משפחתו לא דבר בחקירה ולא סיבך את עצמו. מדובר בגרסה מופרכת, שלא ניתן לקבלה.

.**214** מעבר לכך, כאמור, גם התביעה איננה חולקת על כך, שב悍ודאותו,לקח על עצמו הנאשם את מלאח האחריות לעבירה שביצע, למורת שביצע אותה יחד עם אחרים, שאת זהותם איננו מגלה. לפיכך, ההסבר שנותן, כי החליט להודות בביצוע העבירה, כדי לסייע לבני משפחה אחרים, איננו עומד בסתריה לעובדה שמדובר בהודאת אמת.

.**215** הניסיון לטעון כי הנאשם הודה בפני המדובב, על סמך פיתוי שווה ושכנוע ליותר על זכות השתקה שלו, מגלם בתוכו טענה כי הנאשם סマー על המדובב, בטח בו, ולכן גם פעל על פי המלצותיו. טיעון זה מנוגד להסבר נוסף שמסר הנאשם, במטרה להוכיח כי שקר למדובב, ולפיו הוא חשב ב"חמודי" (כמו גם בmadovb הראשון), שהוא מדובב. (עמ' 211 לפרטוקול).

.**216** בנוסף, טענת הנאשם, כי שkar למדובב מפני שחשד בו, איננה מתיחסת עם תמלולי השיחות שלו עם המדובב "חמודי", מהן עולה בבירור כי הקשיב לו ושיתף אותו בdagotio, לעומת יחסו החשדוני, כלפי המדובב הראשון, אשר במהלך הימים הראשונים, שבהם שהו יחד בתא, הוא לא נפתח כלפיו ולא שיתף אותו במתרחש. ותורה מכך, הטיעון כי חשב ש"חמודי" נשלח על ידי המשטרה לדובבו, גם איננו מתייחס

עם הטענה שהנאשם פחד ממנו.

.217 מצב הדברים בעניינו דומה לזה שנבחן בע"פ 2642/10 - אמיר איסاكוב נ' מדינת ישראל (2011), שם אף נמצא כי החשוד היה שרי במצב נפשי, שחיבר משנה זהירות, שלא כמו במקרה דנן. למורת האמור, קבע בית המשפט העליון:

"**קריאת התמלילים** במלואם מנicha את דעתך באשר להתנהלותו של המדובב. לא מצאת כי נגעה זכותו של המערער להימנע מהפללה עצמית, או כי הופעל עליו לחץ בלתי סביר שגרם לו לומר דברים שלא מרצונו החופשי. אמרותיו "המניפולטיביות" לכואורה של המדובב, עליהן מצביע המערער, נאמרו אגב שיחה שהתנהלה ביניהם שבה המערער שיתף את המדובב בחששותיו ודאגותיו, והמדובב עודד אותו לחשוב כיצד להתמודד עם מצבו בפני המערער שאלות לגבי הגרסא שהוא מנסה לבנות (ת/19 בעמודים 7-9) וביחס להימצאותו לכואורה של טביעות אצבעותיו על גבי האקדח שנשדד (ת/19 בעמודים 15-16) אך גם אם אמרות אלו זרעו יאוש וחרדה מסוימים בקרב המערער, הרי שהדבר טבעי למי חשוש להישלח למאסר, ולא מצאת כי מדובר בהפעלת לחץ בלתי סבירה. לנוכח האמור, לא מצאת פגם ברצונו החופשי של המערער במסירת ההודאה ואף לא בהליך שהוביל למסירתה. על כן אין מקום בעניינו לפסול את תוכרי הדיבוב, לא מכוח סעיף 12 לפקודת הראות ו אף לא מכוח כלל הפסילה הפסיקתי (פרשת ישכרוב)".

תחבולות בחקירה הן לגיטימיות, ובכלל זה פעולות אקטיביות של מדובב במטרה לשכנע את החשוד להודות, ובלבד שלא הביאו לפגעה חמורה בזכויות החשוד/הנאשם לנמה משפט שלפניו, ניתן לחלק את הودית הנאשם לשלושה שלבים: **א)** שלב ראשון, הודהה לקונית בפני המדובב. ביקורת ההגנה מופנית רובה ככלה כלפי שלב זה של ההודאה. **ב)** הודהה מפורטת בפני החוקר. היוזמה לקרוא לחוקר ולהתוודות בפנוי, באה בעקבות פעולות שכנוו של המדובב, אך בהזדמנות זו נפתח הנאשם והחל לפרט את פרטיו האירוע, כשהוא לוקח את כל האחריות על עצמו, מוסיף פרטים שלא חשף לפני כן, לרבות ופרט במהלך ההובלה וההצעה. **ג)** ההודיה השנייה בפני המדובבים- ההודיה הגלואה ביותר, שבה נגlim סממני אמת רבים, והמלמדת כי הנאשם הוריד את מחסומי ההגנה והחליט לשתף את שותפיו לתא בכל מה שהתרחש. בשלב זה, לא הייתה כל סיבה שיחזור ויודה בגרסת שווין, שהמציא, כפי טענת ההגנה, כדי לרצות את חוקריו או בכדי לקחת על עצמו אחריות למעשה שביצעו אחרים. מთוך הדברים שמסר בשלב זה של ההודיה ברור גם כי למדובבים סיפר הנאשם גם פרטים שהסתיר מחוקרי, כשהסיבה לכך היא ברורה, לא לסבר את אלו שסייעו לו במעשה.

.**218** על פי הפסיקה, גם אם נפל פגם באחת מן ההודאות שמסר חסוד, אין הכרח כי תפסלנה הودאות נוספות שמסר, בהזדמנויות אחרות, וכן ניתן לעיתים לנתקות בגישה של "פלגין הودיה" (**ע"פ 5956/08 - סלימאן אל עוקה נ' מדינת ישראל**). בעניינו, הפגמים שנפלו בהתנהלות המדובב ושהביאו להודיה הראשונה, אינם מחיבים פסילת hodiyah, אך גם אם זה היה המצב, הם אינם פולסים בהכרח את hodiyah בפני החוקר, ובודאי שאינם משליכים על hodiyah של הנאשם בפני המדובבים, לאחר שובו מפעולות ההובלה וההצעה.

.**219** סיכום הדברים עד כה מלמד, כי מידת הפגיעה בזכויות הנאשם אינה משמעותית במידה המצדיקה פסילת hodiyah, פגעה זו מצומצמת לשלב הראשון של hodiyah בפני המדובב, והשלכתה על hodiyah אינה ברורה, מתוך הגרסאות שהוא עצמו מסר.

.**220** אם ניתן לומר כי hodiyah בפני החוקר הינה המשך ישיר של hodiyah בפני המדובב, ולכן יש להשילר כל פגעה בזכותו גם על תקופה של hodiyah בפני החוקר, הרי ברור מהודיותו המאוחרת יותר בפני המדובב, כי dazu אין כל קשר לאמצעי פסול כלשהו שהוא, אף אם היה, בשלב ראשון של התווודות.

.**221** באיזון בין מידת הנזק אל מול התועלת החברתית הכרוכים בפסקית hodiyah, גם בגישה מחמירה, ניתן היה לפסלן אך ורק את החלק הראשון של hodiyah בפני המדובב, כאשר hodiyah בעלת סמני האמת, הגלואה והmphorat יותר, באהה בשלבים מאוחרים יותר.

.**222** לפיך, גם בשוקלי את חומרת העבירה, ואף אם אתן לה משקל, כדעת בית המשפט בעניין **אל עוקה** (**ע"פ 5956/08**), כנימוק המתה את הקף לדדק ביתר שאות בבחינת התנאים בהם ניתנה hodiyah, אני סבורה כי קיימת הצדקה לפסקית קבילותן של hodiyah.

משקלן של hodiyot הנאשם:

.**223** ההלכה הפסוכה מכירה בשני מבחנים עיקריים לבחינת משקללה של hodiyah חזק של נאשם: המבחן הפנימי והבחן החיצוני; המבחן הפנימי ("המשקל העצמי"), בודק את hodiyah "על פי סימני האמת העולים מתוכה, כגון הגיונה או חוסר הגיונה הפנימי, סיורם או בלבולם של הפרטים הננסרים בה" (**ע"פ 774/78 לוי נ' מדינת ישראל**). המבחן החיצוני ("דבר מה"), בודק את hodiyah על פי סימני האמת החיצוניים שצפים מתוכה ומשליךם אוור על אמיתותה. בין שני המבחנים הללו קיימים קשרים גומליים. ככל שמשקללה העצמי של hodiyah הוא גדול יותר, כן קטן הצורך להיזקק למבחן החיצוני של ה"דבר מה" ולהיפן.

הבחן הפנימי:

.**224** כאמור, המבחן הפנימי בוחן את הגיונה או חוסר הגיונה הפנימי של היהודיה, וסידורם או בלבולם של הפרטים הננסרים בה. אחד המבחנים החשובים להערכת משקלת של היהודיה הוא מידת ההתאמה או אי ההתאמה בין תוכן היהודיה לבין פרטי האירוע. מבחן זה עשוי לחזק היהודיה או להחליש. כאשר מופיעים בהיהודים פרטיים מוכمانים, אשר מיאשר לא היה מעורב באירוע, לא יכול היה לדעת על קיומם, יש בכך ממשום חזוק רב ערך לאמיתותה של היהודיה.

.**225** במקרה שלפנינו, מצבור הפרטים המוכمانים מצביע על בקיותה הנאשם באירוע ומילא, יש בו כדי לחזק את המסקנה כי היהודיתו אמת. בקיות זו עשויה אף לקיים את דרישת המינימום ל"דבר מה נכון" לחיזוק היהודיה. מנגד, סתרות כאלו ואחרות שנתגלו בין היהודיה לבין המציאות, לא בהכרח יובילו למסקנה כי מדובר בהודית שוא, גם שיש ויפחיתו משקלת.

.**226** תחילת היהודיה בפני המדובב, הייתה תמציתית, הנאשם והמדובר ערכו מעין סימולציה של החקירה, כאשר מדובר מילא כביכול את תפקיד החוקר, והציב בפניו שאלות כמו מדוע לא הודה בהזדמנות מוקדמת יותר. בשלב זה, דווקא העובדה שהנאשם לא מסר גרסה סדרה, מצביעה על מהימנות הودאותו, שכן הוא חשף את הפרטים לאורך זמן, וככל שגבר בטעונו במידובב.

.**227** מיד לאחר מכן, בפני החוקר, בעת גביה היהודעה 7/68, מסר הנאשם גרסה מסודרת, השיב באורה פתוח לשאלת החוקר **"קראת לי, אתה רוצה לספר לי, מה אתה רוצה לספר לי? אני מקשיב."** הנאשם פתח בתיאור הסבל שעבר עליו ועל בני משפחתו, מאז מות אחיו. (אמו הלכה לעולמה מצער חדש וחצי לאחר מות אחיו, הנאשם נותר להתגורר עם אביו והשניים התקשו לדאוג לעצםם). הנאשם המשיך והסביר, כי הבטיח לעצמו, לאחיו המנוח ולאמו, בטרם נפטרה, כי ייחזר את כבוד האח וינקום את דמו.

עוד המשיך הנאשם וטייר את הרקע למשהו- לא הייתה סולחה וקשה היה לו להסתובב בין אנשים, ששאלו אותו על המקרה. את תיאור המעשה, התחיל היהודם בהסבר לגבי התכונן שקדם לו, הקשר שיצר עם שלابנה, פירט את מעשייו ביום האירוע, תיאר כיצד בוצע הירוי, את מסלול הבריחה והעלמת הראיות.

.**228** סממני האמת ניכרים מთוך הגרסה הסדרה, המפורטת, הכוללת לא רק תיאור טכני של המעשים, אלא גם תחשות, רגשות וסבירים לגבי המנייע והركע.

.**229** הודאותו של הנאשם בפני החוקר אינה מלאה. הטעיה איננה חולקת על כך שבוואותו החסיר הנאשם עובדות, כאשר הסביר את פועלם של שותפיו לירוי; הדברים עולים בבירור מהוואות המאוחרת יותר, בפני המדובב, לאחר ששב אל תאזו. ניתן גם להבין מთוך תיאור העבריה, כי במטרה לקחת את כל האחריות על עצמו, שינה הנאשם חלק מעובדות הגרסה שמסר, טוען כי הוא זה שנרג ברכב, لكن גם סיפור כי עצר את הרכב וירה רק אחרי שירד ממנו. הנאשם נקב בתיאורי של רכב אחר, כביכול זה היה מעורב בביצוע הירוי, על מנת שלא לספר אודות הרכב הגנוב, ששימש לביצוע העבריה, בכך שלא לסבר

אנשים נוספים.

.230 העובדה שההודה מכילה שקרים (בפרט עובדות לא נכונות שהנאשם עצמו מודה בהודאותה המאוחרת יותר בפני המדווח, כי שיקר לגביהם), או פרטים שאינם נכוןים, איננה שוללת בהכרח את המסקנה כי מדובר בהודית אמת, ובלבך שיש הסבר מניח את הדעת מדוע מסר הנאשם פרטים אלה.

כך נפסק לדוגמא ב - ע"פ 2270- אושרי גז נ' מדינת ישראל,

(2012)

"אשר לטענות המערער בדבר סתיות ופרטים שקרים המצביעים בהודאות, יצוין כי העובדה שבהודה משולבות עובדות שגויות, אין בה, כשלעצמה ובכל מצב כדי ליטול מן ההודה את כוחה הראייתי".

.231 ניסיונו של הנאשם לחוץ בני משפחה אחרים מן התסבוכת, אינה שנייה במחולקת. גם ההגנה מפנה להתרبطויות הנאשם, מהן עולה כי הוא האמין שההודה תביא לשחרור החשודים האחרים. כאשר נتبירר לו כי החקירה נמשכת, גם נגד חשודים אחרים (המשטרה לא קיבלה, כמובנת מלאיה, את הודהתו בביצוע העבירה לבדו), ביקש לחזור בו מן ההודהה. מה שלעמדת ההגנה נראה כמשמעותה שווה, מהויה, למעשה את ההסביר לכך שהנאשם לא מסר גרסה מלאה בהודאותו בפני החקור, והכל במטרה לשכנע כי פועל לבדו, ללא שותפים.

.232 הודהה הנאשם משלבת היבט עם הריאות האחרות המכילה פרטים מוכנים, המצביעים על אמיתיותה של ההודהה. ראשית, הודהה הנאשם עולה בקנה אחד עם גרסתו של שלابנה, לגבי יצירת הקשר ביניהם ואיורו יום הרצח. בנוסף, הנאשם ציין בהודאותו, כי ביום הרצח הייתה חתונה בכפר. הדבר עולה גם מהודעותיהם של שלابנה ואmir. יודגש, כי הנאשם אינו בן כפרם של שלабנה ואmir, ולפי גרסתו בטרם הודה ולאחר שחרור בו מן ההודהה, הוא לא היה בכפר ביום האירוע, כך שאין כל סיבה שהיא בקיימה שהתרחש בכפר אכסאל באותו יום.

.233 במהלך השחרור הוביל הנאשם את צוות החקירה למקום בו המטען, בסמוך ליציאה מן הכפר, אחרי תחנת הדלק, שם שוחח עם שלابנה ושמע ממנו דיווח לגבי מיקומו של אמיר. הנאשם ידע לתאר במדויק היכן עמד, הסביר לאיזה כיוון פנה רכבו, בטרם יצא דרך השדות בנסיעה אחריו הטנדר. בהקשר זה, ציין הנאשם כי חל שינוי בתוואי המקום, ובגלל החפירות אין עוד גישה לשטח השדות, כפי שהיה בזמן.

.234 הצדדים אינם חולקים על כך, שלאחר האירוע, בזעמו במקום המדווח עבדות חפירה. הדבר הוכח

באמצעות עדותו של מר עבדון ערabi (עמ' 37 לפרטוקול). מר עבדון שימש כסגן ראש המועצה המקומית באכסאל החל ממרץ 2009. במסגרת תפקידו היה אחראי, בין היתר, על התשתיות, החשמל והמים במועצה. על פי עדותו, בחודשים נובמבר/דצמבר 2009, בוצעו עבודות תשתיות בכיביש הראשי באכסאל, בכיביש השירות, בין תחנת הדלק סונול לתחנת הדלק פז, ונחפרה תעלה לניקוז המים לאורר הכיביש, אשר חסמה את הגישה לשדות. הגישה הייתה חסומה עד לקי' 2010.

.235 לטענת הגנה, עדותו של ערabi, אינה רלוונטית. בעוד המשימה מנסה לטעון כי שינוי תוואי השיטה נקבע לפחות ביצוע הרצח, הינו פרט מוכמן, אותו מסר הנאשם בשחוור, הרי פרט זה כבר היה ידוע לכל, בשלב בו נעצר הנאשם ועל כן אין מדובר בראיה תומכת מכל סוג. ההגנה מוסיפה כי כאשר נלקחת הנאשם להובלה והצבעה, הוא הכיר את השיטה, ראה תМОנות של האירוע באינטרנט, בעיתונות ומשמעות, וידע שבתקופה זו הגישה לשדות הייתה פתוחה. לא כל קשר, טענת הגנה, הרי הנאשם מכיר את המקום היטב, מכיוון שהוא עבר בו פעמים רבות, כך שאין חולק כי הוא מכיר את השינויים הרלוונטיים בכיביש.

.236 הנאשם הצבע במהלך ההובלה והצבעה על שני מקומות, בהם חל שינוי, האחד בתחום הכפר אcssאל, מקום בו המתין עד לקבלת הדיווח אודוט אמיר (שם בוצעה חפירה לאורר הכיביש), והשני, בסמוך למקום הירוי, בעליות לכיוון נצרת (שם הותקן מעקה בהמשך למעקה שהיא קיימת בזמן האירוע). כשנשאל בזמן עדותו כיצד ידע על שינויים אלה, מסר הסבר זהה, אותו שין ככל הנראה מראש, פעם אחת ביחס לשינוי האחד ופעם ביחס לשינוי השני.

.237 לשאלת באת כוחו, (בעמ' 201 לפרטוקול), כיצד ידע שתיקנו את המערה (השאלת לא הייתה מדוייקת שכן הנאשם נשאל כיצד ידע שתיקנו את המערה באcssאל- ראשית לא מדובר בתיקון ושנית, המערה הנוסף לא היה באcssאל), השיב הנאשם: " אנחנו עובדים בתל **עדשים** ושם יש לנו **קיזור דרך שם ואני עובר כל יום שם אז ראיתי את זה בנטישה. גם דוד שלי נשוי באcssאל**" (שורות 3 - 4 בעמ' 201).

הסביר זהה העלה הנאשם בחקירה הנגדית, כشنשאל לגבי החפירות בתחום אcssאל: "**אני עובד בתל עדשים, יש לי משפחה באcssאל ואני עובר דרך קיזור דרך שווה 7 דקות להגיע עד הבית. ואני חוזר הביתה דרך שם.**" (עמ' 214 בשורות 30 - 31).

.238 ראשית, המקום המדוייק, בו המתין הנאשם, וממנו יצא לעקב אחר הרכבו של המנוח, לא עלה בחומר הראיות שהציג לו, לא צולם והציג באמצעות התקשורת, מסיבה פשוטה שהנאשם ושותפיו, שהיו איתו ברכב, הם היחידים המכירים אותו. שלאבנה ידע אכן מספר כי הנאשם סיפר לו בשיחת הטלפון, כי הוא מתין ליד שדה בכיביש גישה בכניסה לכפר, אך לא נכח במקום ולא ידע מה היא הנקודה הספציפית, בה המתין הנאשם.

.239 הנאשם ציין את העבודה שעבודות החפירה שבוצעו במקום חסמו את הגישה לשדות, בתיאור שוטף

ואיןתוואיטיבי של הגרסה שמסר, כאשר הצביע על השdotot, וחש צורך להסביר לחוקרים, כיצד גרסתו מתישבת עם המציאות, מאחר ובעת השחוור לא ניתן היה לבצע את שתיאר.

.**240** הסבrio של הנאשם, כי הוא עובד במקום מידי יום, בדרךו לעבודה, אינם משכנעים. מדובר בפרט שהוא לכואה שלו, אדם מן היישוב לא יבחן בשינוי של בתוארי וחסימת הדרך לשdotot, רק מtower קר שהוא חולף על פני המקום תוך כדי נסיעה. זאת, אף בהנחה שנתקבל את עדות הנאשם, כי למרות שהיא מסוכסך עם בני המשפחה של אמיר באסאל, הוא נהג לעבור בכפר מידי يوم, טענה שניית היה להוכיח באמצעות חבריו לעבודה, והדבר לא נעשה. יתרה מכך, מעדותו של אחיו של הנאשם, עד ההגנה, שадי זועבי, עליה כי הוא העסיק את הנאשם בשלושה פרויקטים שונים, כוללمر, לא בכל יום היה הנאשם עובד בתל עדשים, כפי שהציג את הדברים בעדותו.

.**241** לsicom, צפיה בקהלת השחוור מלמדת כי הנאשם התייחס, באופן ספונטני לחפירות שנעשו במקום, כדי להסביר כיצד מתישב התיאור שמסר עם המצב בשטח, ניכר כי גרסתו היא מהימנה ואין כל דרך שידע לציין פרט זה, אלמלא המתין שם סמור לפני הירוי.

.**242** בוגע לאופן התרחשויות הירוי, מספר הנאשם כי הבהיר לרכב בו נהג המנוח זהה עוצר בצד. אמיר מסר בהודעותיו הראשונות (גרסתו הראשונה והמהימנה) דברים דומים. אמנם לפי גרסתו של אמיר, היריות נורו, בשלב ראשון, מתוך הרכב הפרט תוך כדי נסיעה, בשונה מהמתואר על ידי הנאשם בפני החוקר, אך גם הבדל זה ניתן להסביר מתוך רצונו של הנאשם להסתיר את העובדה שאדם אחר נהג ברכב (כפי שמספר בהודאה המאוחרת בפני המדווח).

.**243** במהלך השחוור ידע הנאשם להפנות תשומת לב החוקרים לכך, שבמקום הוקמה גדר, שלא הייתה שם בזמן הרצח. פרט זה הוכח גם מתוך השוואת הצילומים מזירת האירוע ביום האירוע, לעומת הצילומים מיום השחוור. השני בשולי הכביש הוא בקטע קצר ומסויים, ומתייחס בדוק לנקודה שבה סטה רכבו של המנוח מן הדרך ונעצר.

.**244** הנאשם מתאר, כי רכב המנוח עצר בצד הכביש, לאחר שהבהיר לו, ולאחר מכן המשיך בנסיעה ועלה על תלולית לצד הדרך. התיאור הדו של סטיית הרכב, בפרט המשך הנסיעה לאחר שהמנוח נפגע מן הירוי, עולה בקנה אחד עם התיאור שמסר אמיר וכן עד הראייה, מוחמד מגארבה, שהגיע לזרה לאחר הירוי ומצא את הרכב מתהפך בתלולית, כשרגלו של המנוח עדין לוחצת על דושת הגז.

.**245** גם האופן בו העלה הנאשם פרט זה, מדגים כי מדובר בסמןאמת, בגרסהו של הנאשם. במהלך החקירה, (ת/68 עמ' 7), החוקר עימת את הנאשם עם העובדה שרכבו של עלי לא נעצר על הכביש, בתגובהו, ידע הנאשם להסביר כי בשלב ראשון הוא נעצר על הדרך הסוללה, אך לאחר הירוי המשיך בנסיעתו ועלה על התלולית.

.**246** בעדותו מסר הנאשם כי את הגרסה בדבר שני השלבים של הירי, **בזה עצמוו**, לא שמע מאחרים (עמ' 211 לפrootokol). לעומת זאת, לפי הסבריו של הנאשם, לא מדובר בפרט שנמסר לו על ידי החוקרים, או שהוא למד עליו ממוקורות אחרים חיצוניים.

.**247** הנאשם מסר, בהודאותו בפני החוקר, כי אמר ברוח במהלך האירוע ל"עמך" (ת/68 עמ' 5). החוקר תיקן אותו ו אמר לו שאין שם עמק אלא הר. בשלב זה, הנאשם הסכים ותיקן את דבריו, ואומרו כי "נכון שם הר". במהלך השחזור תיאר הנאשםשוב את בריחתו של אמר וטען כי ברוח לכיוון המישור.שוב תיקן אותו החוקר ואמר לו כי הוא מתכוון, ככל הנראה, להר ולא למישור. בעקבות האמור, שב ותיקן הנאשם את הגרסה כשהוא מאשר את הערת החוקר.

ההגנה רואה בכך ראייה לחוסר בקיומו של הנאשם בפרטים ולהכוונה שקיבל מעת החוקרים. אלא שהדברים מעידים דווקא על היפר. אמר (ת/66 עמ' 56) ואحمد דראושה שאסף אותו, העידו כי אמר ברוח לכיוון הוואדי. המצב הטופוגרפי בסמוך לזרה אפשר המלצות לכיוון הוואדי או לכיוון מעלה ההר. אף שהחוקר תיקן את הנאשם, מאוחר וסביר שאמר ברוח לכיוון ההר, בפועל, הנאשם הכיר את העובדות טוב יותר, כשמסר בגרסתו הראשונה כי אמר ברוח ל"עמך", והתקשה גם בהמשך לומר שאמר ברוח אל ההר.

.**248** החוקר מסר הנאשם בהודאותו, כי נzag בעת הירי ברכבת הונדה, השיר לאחוי, אך בפני המדובב, בהודאותו המאוחרת יותר, הוא מאשר כי בירוי היה מעורב רכב גנוב, מסווג מציבושי, והוא לא סיפר על כך לחוקר. גם פרט זה, הוסתר, ככל הנראה, כדי שלא לסייע אחרים, ששמם עלול להיקשר לגניבת הרכב או לרכב עצמו. הסבירו הנאשם כי רצה לרצות את החוקר, במטרה לסייע לבני משפחתו או לחפות על אדם אחר, אינם בעליים בקנה אחד עם התנהגו בעניין זה. אם ידע, כפי שהוא טוען, שבידי המשטרת מידע על מעורבותו של רכב מציבושי באירוע, הרי לו בדעת כל הגרסה מליבו, מתבקש היה כי ימסור פרטים התואמים את חומר החקירה, כפי שעשה לגרסתו, ביחס ליתר הפרטים שנודעו לו.

.**249** התיאור שמסר הנאשם לגבי מעשייו ביום האירוע ולאחריו, מתישב לא רק עם עדותו של שלבנה, אלא גם עם ממצאי מחקרי התקשרות: פلت השיחות ואיICON הטלפון המשויך לו. בנוסף, הפסקת פעילותו של הטלפון הייתה ברשותו, סמוך לאחר שעת הירי, מתישבת עם הסבירו הנאשם, כי ניתק את הסוללה ושבר את הסיסם (ת/68 עמ' 11).

.**250** לנאים היו מספר הסברים, כיצד הגיעו לידיתו העובדות, עליהם סיפר בהודעותיו: חלקן הגיעו מן התקשרות ומשמעותו, עליהם למד במהלך החודשים עד שנעצר, חלקן הגיעו מעת החוקרים, שחשפו אותו לחומר החקירה או הדרכו אותו.

א) לפי עדותו של הנאשם, אחת הדרכים בהן החוקרים הביאו לידיתו פרטי החקירה, שלא על דרך הטחתם בחקירה, הייתה לדבריו כך:

"הגע אליו חוקר מים"ר עמקים, הוציא אותו לחקירה ואמר לי שאין לא צריך להחקיר, יש סרט שאין צריך לראות וחייבו למחשב הנגיד רמקולים ואמרו אתה יכול לעשן חופשי בחדר שבו היה המחשב ופתאום אני רואה את כל החקירה של שלבנה, את כל ההודאה במלואה ...". כל זה לפני שהודה בפני המذובב. (עמ' 198 שורות 29-25).

אין חולק כי במהלך חקירותיו מיום 5.2.10, עומת הנאשם עם ראיות שנאספו כנגדו, והחוקרים הציגו בפניו קטע מחקרתו של שלבנה מיום 1.2.10. פعلاה זו מתחудה בהודעה שנגבתה ממנו, בדיון החקירה (ת/66א) ובתמליל ת/66.

מתוך צפיה בדיון החקירה ת/66א עולה כי טענה זו אינה נכונה, ועומדת בסתרה למתחуд. אמן במהלך ההודעה נתקUSH הנאשם לצפות בהודעה שמסר שלבנה ביום 1.2.10. ביום זה מסר שלבנה שתי הודעות. הנאשם צפה בהודעה הראשונה, בה הבהיר שלבנה כל קשר לאירוע (ה Hodua ת/35ב'). בהמשך הוזג בפניו הדיון המתעד את חקירתו השנייה של שלבנה מאותו יום (ת/35'). בהודעה זו הודה לרראשונה שלבנה במעורבותו באירוע ותייר את הקשר שלו עם הנאשם. בתמליל הודיעו של הנאשם ת/66 נרשם **"חוקר והנחקר שומעים את ההחלטה, (קטע מהחקירה המוקלטת)"**. בczpia בדיון ת/66א ניתן לשמוע את מהלך גביה העדות של שלבנה, שהוזג בפניו הנאשם וניתן לשמוע בצורה ברורה כי **בפני הנאשם הוזג חלק קטן מאד מתוך העדות של שלבנה- מתחילה ועד אמצע עמוד 5 של ההודעה ת/35**. בקטע זה מתודה שלבנה כי הנאשם פנה אליו כשםונה חדשם לפני האירוע ובקש ממנו שיוסיף מידע על אמיר. בנוסף, סיפר כי הנאשם התקשר אליו ביום הרצח וסיפר לו שהוא נמצא בכפר, שאל באיזה רכב נמצא אמר ושלבנה דיווח לו שהוא נסע ברכבת טויוטה לבן. בשלב זה, טען שלבנה כי הוא אמר לנายนם שאmir נסע, לא ידע לאן, לכפר או לנצרת ולאחר מכן קיבל את הטלפון שלו.

כל הפרטים הללו הוטחו בנאים במהלך חקירותיו, הוא נתקUSH להגב עליהם, ובחר פעמיים אחר פעם, לשומר על זכות השתקה. אין שחר לטענה כי הוזג בפניו הנאשם דיון החקירה כולו או כי יכול היה ללמוד ממנו עובדות כלשהן, שלא הוטחו בפניו בחקירה. עוד אזכיר, כי הנאשם אכן חולק בעדותו על החלק הראשון של הדברים, ככלומר, שהוא ביקש שלבנה לאסוף מידע על אמיר.

ב) לגבי מה שמסר בשוחר, טען הנאשם, כי החוקריםשמו בפיו דברים, כיבו את המצלמה ובזמן זה תיקנו אותו והנחו אותו מה לומר. הנאשם העיד כי לא ידע כלל מאיפה להתחיל את השוחר והין לסימנו :-

"כי אני לא הייתי נוכח בדירת האירוע אף פעם, אז אמרתי להם שהרכב נפל בואדי. שיצאנו מכפר אכטאל נסענו לכיוון איפה נרצח הבן אדם, בדרך

עטף חאג' לחש למשהו להפסיק את המצלמה, הוא ביקש ממנו להפחית את המהירות, הוא אומר לו לא מתאים לשיחת הטלפון שהיתה עם שלבנה שזה לא מתאים...

ש. תסbir שוב, רואים שמכבים את המצלמה גם בתמלול וגם בקלטת. יצאנו מימי"ר והגענו לכפר איכסאל, יצאנו מהכפר, לא ידוע כמה נידות היו, כשהגענו הגיעו מהכיכר הראשית תחילת העליות, היה עטף חאג' ולחש למי שמחזיק את המצלמה לכבות אותה, הוא ביקש ממנו להפחית במהירות שזה לא מתישב, להקטין את מהירות הנסעה של הרכב כי זה לא מתקשר למה שאינו אומר להם".

ובהמשך:

"... אז הוא אומר לי איפה הרכב, אמרתי לו שהרכב התדרדר למטה, ופתאום הוא מכבה את המצלמה, לא ידוע מה הוא מתקן ואומר לי שהרכב עלה לעלה. באמצע השחזר מבקש ממני חוקר בשם יוסי שלא אזכיר שמות של המשפחה, מבקש ממני שאני אכנה את האנשים שהיו איתני באותו באיקסים, איקס נהג באותו, איקס ישב לידר ואני לא הסכמתי ואמר לי שזה לא טוב ככה. אם אתה רוצה לקחת את התקיק ככה, זה לא הולך". (עמ' 200 לפרטוקול).

ראשית, אף שהמיןוח בטיעוני הצדדים מתייחס ל"שחוור", הרי הנאשם הביע נוכחות לצאת להציג על המקומות אליו הם התייחס בהודאותו, והסביר כי איןנו מוכן לבצע שחוור של פעולותיו. הדברים מופיעים כבר בסיום הודיעתו 7/66 וה הנאשם חזר עליהם בפתח תיעוד ההובלה וההצבעה. (ת/70 ות/71).

מתוך דיסק ההובלה וההצבעה ברור כי טענות הנאשם הינן מופרכות. לפני היציאה מהתחנה מסביר החוקר לנายน את הפעולות שבכונתם לבצע, והוא מודיע לו כי בשלב זה יופסק הצלום והצאות יסע יחד איתו לצומת אקסאל, משם יחל הצלום שוב. הנאשם מנהנן בראשו להסכמה.

בהתאם לכך הופסק הצלום מתחנת המשטרה ועד צומת אקסאל, משם החל החוקר לצלם את ההובלה. מהכניסה לכפר אקסאל, נראה הנאשם מכוון את החוקרם, תוך מתן הוראות ברורות, אל המקום בו המתין, סמוך לתחנת הדלק. לאחר שנכנסו לתוך הכפר, ובשלב כלשהו בדרך, הנאשם הורה לחוקרים להסתובב ולעצור עם הפנים אל כיוון היציאה מן הכפר. שם תיאר, כמפורט לעיל, כי המקום היה שונה בזמן האירוע. אין שום שלב שבו כובתה המצלמה או הייתה לחוקרים אפשרות לתרוך את הנאשם, לאחר שהחל ההובלה.

באות כוח הנאשם ערות לקשיי בגרסתו. لكن, בסיכון ההגנה נטען כי טענת הנאשם בעדותו לפיה הודרך על ידי החוקרים, אף כיו את המצלמה ודיברו ביניהם, מתייחסת לפרק הזמן שמתועד בדיוק השחוור כהפסקה מכוונת בצלום של 12 דקות במהלך הנאשם וחוקרו מתחנת המשטרה עד לצומת אקסאל (מפנה לת/56 עמ' 2). אלא שהסביר זה אינו מתיישב כלל עם טענות הנאשם, לפיהן, המצלמה כובתה במהלך השחוור, (ראה פרט למצוטט לעיל גם בעמ' 215 לפרטוקול), בעת שבו בזירה עצמה, טענה שאין לה כל שחר.

יש לציין, כי החוקר סבאת העיד בבית המשפט, ולא נשאל דבר אודות האפשרות כי במהלך החקירה, ובפרט במהלך הנסיעה לבצע את השחוור, תודרך הנאשם או נמסר לו מידע נוסף. למרות שהחוקר נשאל ספציפית על ההתנהלות ברכוב עד להגעה לאקסאל, (על כך שבמשך כל הנסיעה עד פאחים'ורה הנאשם בכיה), לא נטען בפניו כי החוקרים ניצלו פרק זמן זה כדי לשוחח עם הנאשם. במאמר מוסגר, יאמר, כי בחלק המצלום (מההגעה לאקסאל), רואים כי הנאשם אינו בוכה, אך שהטענה שהועלה במסגרת השאלה, כאילו בכיה עד הגעתם לפאחים'ורה, לא הייתה נכוןה.

.251 אחד מהסביריו של הנאשם להודאות שמסר בפני המדווח, הינו רצונו להתרברב בפנוי. קריאה לכך שהנאשם רק התרברב בפני המדווח, מפני ההגנה לסתירה בין גרסאות הנאשם ושלابנה, בנוגע לדרכם ההכרות שלהם. למזכיר סיפור הנאשם כי הוא הציל את שלابנה מידיו אנשים מאום אלףחים, שעימם היה מסוכסך. שלابנה, לעומת זאת, סיפור על הכרות אקראית עם הנאשם בעפולה, והכחיש בטעוקף כי היה מסוכסך עם תושבי אום אלףחים, או כי הנאשם עזר לו להיחלץ מהם. פרט נוסף שבו קיימת סתירה בין גרסאות הנאשם ושלابנה נוגע לשאלת מי רכש את מכשיר הטלפון של שלابנה. הנאשם טוען כי רכש לשלאבנה את מכשיר הטלפון שבו השתמש, שלابנה הכחיש טענה זו וטען כי מכשיר הטלפון שלו. (הודעה מיום 10/02/18 ת/35 ו' שורות 115-116).

.252 אף שב悍דאה שמסר הנאשם לחוקר הוא מוסר גרסה דומה למה שמסר שלאבנה, איןני פסולת את האפשרות כי הנאשם מסר גרסה מלאה ונכונה יותר לגבי הדרכו שבה נקשר הקשר בין לבון שלאבנה. בפני המדווח מסר הנאשם גרסה מפורטת, לפיה הציל את שלאבנה מידיו אנשים מאום אלףחים, שרצו לפגוע בו. בגרסה זו יש גם הסבר מדוע הסכים שלאבנה מלכתחילה לעזור לנאים, שלאבנה שיתף איתו פעולה בעקבות איזומים ופחד שהטייל עליו. שלאבנה, מסיבותיו הוא, בחר שלא לשתייך בסכום עם אותם אנשים אלףחים מאום אלףחים.

.253 בעניין הנشك, טענת ההגנה, כי אין לגרסאות הנאים אחיזה בנסיבות, למזכיר סיפור שהטמין את הנشك ואילו לחוקרים סיפור כי הנشك נזרק לפח. בנוסף טענת ההגנה, כי המשטרה כלל לא פעלה לאייתור הנشك, ואין כל ממץआ המאשר את גרסת הנאים בנקודה זו. לעניין מחדל החקירה, נשאל החוקר סבאת במהלךו, מה נעשה כדי לאתר את הנشك, וטען כי המשטרה פعلا במשור המודיעיני, בפרט שהנאשם מסר שתי גרסאות בעניין זה.

.254 מדובר בפרט נוסף שהנאשם בחר שלא לחשוף בפני החוקרים, במטרה למנוע הפלתם של אחרים, או על מנת להוותיר את הנشك בידי בני משפחתו, כפי שמספר למזכיר, בהודאתו המאוחרת. הנאשם מסר

פרטים אודוט רכישת הנשק, הסכם תשלום תמורתו, אמן הנשק לא outr אך לא ניתן לומר כי גרסת הנאשם נותרה ללא בסיס עובדתי, כאשר באמצעות נשק זה נוראה המנוח ומצא את מותו.

.255 ההגנה מעוררת טענות נוספות, הפגמות לumedata במשקל ההודאות:

א. ההגנה טוענת, כי הנאשם כינה את שותפיו "איקסים" בפני המדובב, רק לאחר שבמהלך השחזר הנחה אותו החוקר לכנות כך את השותפים. (בהתאם לעדותו של הנאשם בעמ' 212 לפרוטוקול).

בתום החקירה בה הודה הנאשם, חזר החוקר והטיח בו, כי קיימות ראיות לכך שהוא היה יחד עם אנשים נוספים וברכב נהג אדם אחר. הנאשם התמיד בהכחשתו את הטענה, חזר וצין כי תכנן וביצוע את הרצח לבדו.

למדובבים, סיפר בהודאותו המאוחרת, כי השוטרים ביקשו ממנו שיתאר כיצד בוצע הירוי, בלי לנוקוב בשמות של האחרים, רק כדי שהשופט יבין, אך הוא סירב. (עמ' 2 בדיסק 5 קטע 9 בת/74).

הסבר זה רק מחזק את המסקנה כי הנאשם לא הסכים לחושף בפני החוקרים את העובדה אחד מתוור מסטר שותפים שביצעו את העבירה, אף שבפני המדובב סיפר שכך היו הדברים.

ב. על סמך עדותו של הנאשם (בעמ' 199 שורות 33 - 28), טוענת ההגנה כי נערך שחזור נוספת עם הנאשם, שלא תועד ולא צולם. החוקר סבач הסביר בעדותו (עמ' 28 לפרוטוקול), כי בתום החקירה בה הודה הנאשם בביצוע העבירה, הוא נתבקש לבצע שחזור וסירב. הוצע לו כי במקום הגיע לזרה, הוא ידגים את פעולות הירוי בחצר תחנת המשטרה, אך גם זה סירב הנאשם. הדברים תועדו בזיכרון (**ת/76**). סבач הדגיש בעדותו, כי לאור סירובו של הנאשם לא נערך שחזור בתחנת המשטרה.

ג. ההגנה טוענת כי במהלך השחזר הנאשם טען שעוצר את רכבו **אחרי הרכב של המנוח**, כאשר כלל העדויות מצביעות על כך שהוא עצר לצד הטנדר, או ב检查ה של האוטובוס. מדובר בטענה שאיננה נכון.

העד נasser עיין, הבחן במעשה, מן השלב שבו שני הרכב נסעו במקביל, אז הבחן בטנדר סופה לימיין ועולה על התלוילית, בשלב זה לפי עדותו נעוצר הרכב הפרט**י אחר הטנדר (עמ' 17 לפרוטוקול שורה 27)**.

גם העד ג'ייד חרב העיד (עמ' 71 ואילך בחלק החסוי) כי הרכב הפרט**י** עמד בתחנת האוטובוס, אחרי

מיקומו של הטנדר, שאותו ראה רק בשלב מאוחר יותר.

כפי שפורט לעיל, אין חולק, כי התיאור שמסר הנאשם בהודאותו, לגבי אופן הנסיעה של כל הרכב והיר'i בacellularו, איננו توأم את מה שמסר אמיר כבר בגרסתה הראשונה שלו. לפי עדותם של אמיר, לאחר שהמנוח האט וזז לימין הכביש, כדי לאפשר לרכב שנסע אחריו וhubbas באורתו לעבור, הרכב הפרט'י נסע במקביל אליהם, ואז החל היר'i. הרכב הפרט'י נעצר מאחור, על הכביש, רק לאחר שרכב המנוח סטה מן הדרך, עלה על התלולית ונעצר, ואז יצא היר'i מתחם הרכב הפרט'י. בהודאותו בפני החוקה, שינוי הנאשם את פרט'י האירוע, כך שיתאים לגרסתו, כי היה בלבד ברכב, נהג בו, ולכן, עצר ויצא מן הרכב כדי לירות בנאשם. העובדה שהנאשם התאים את גרסתו בפני החוקר כך שלא יחשוף את שותפיו מוחחת מתחם הפרט'ים שמסר בהודאותו המאוחרת לפני המדובב.

ד. טוענת הגנה בסיכוןיה כי סירבו של הנאשם לצאת מרכבו לצורך ביצוע השחזר מעיד כי הנאשם לא נכח בזירת העבירה בעת ביצוע הרצח וחשש כי החוקרים יגלו שאינו מסוגל לשחזר את מעשיו.

הנאשם עצמו הסביר בעדותו כי מעולם לא אחז באקדח, וחשש שהחוקרים יבינו כי הוא משקר להם.

אין אפשרות לקלוט הסבר זה. ראשית, כבר בחיקורתו, הוציא לנאשם לשחזר את פעולות היר'i. הנאשם סירב לשחזר את הדברים, גם לא בתחנת המשטרה. והסביר: "... אני לא אחזק את האקדח, אני נשבע שאני לא אחזק אקדח.... אני נשבע לך שאני מפחד, אני מפחד" (ת/68). ובמהמשך: "אני לא מסוגל. אני הייתי פה מאז הרצח של המנוח אחי, אני יצא איתך לשוחח אין לי בעיה. אני לא ישן בלילה, אני נשבע לך בקושי אני נושם" (מדובר בבעל). מתחם דברים אלה, ברור הוא כי הנאשם מתקשה לעבור שוב את החוויה, לאחז באקדח ולשחזר את רגע היר'i.

.256 בעדותו סתר עצמו הנאשם בהסבירו, שחלקם מופרדים באמצעות התיעוד החזוית. בנגדו לטענה, כי הנאשם לא ידע כיצד נראה זירת האירוע, ולכן מסר, כך לדבריו, שהרכב התדרדר לוואדי, מסביר הנאשם כי ידע לומר שהותקן מעקה חדש בזירה, מתחם הכרות עם הסביבה: " אנחנו עובדים בתל עדשים ומשם יש לנו קיזור דרך שם ואני עבר כל יום שם, אז ראיתי את זה בנסעה. גם דוד שלי נשוי באכסאל" (עמ' 201), ממשע, לפי הסבר זה, הנאשם מכיר היטב את זירת האירוע.

.257 גם ההסביר כי חשש לשחזר את האירוע, כדי שחוקריו לא יבחינו שהוא איננו דובראמת, איננו עולה בקנה אחד עם הסבירים אחרים שנותן. מצד אחד, טוען הנאשם כי ניסה לשכנע את החוקרים שהודאותו אמיתי, וחשש כי אם יבצע שחזור, הם יבינו שהוא משקר להם. במקביל, טוען הנאשם, כי החוקרים אמרו לו מה לומר, ותיקנו טעויות בגרסתו במהלך השחזר.

סמןני האמת בהודאה המאוחרת בפני המדובב

. 258 הנאשם הודה בפני החוקרים, מיד לאחר מכן ביצע הובלה והצבעה, והוחזר לתאו בשעת ערב מאוחרת. גרסתו המפורטת, הגלילית, והמהימנה ביותר, ניתנה בהזדמנות זו לאחר שפרק מעל ליבו את תחושת האשם שרביצה עליו.

. 259 לגבי הנسبות שהביאו את הנאשם להתוודות זו, בה חשף פרטיהם רבים נוספים לגבי מעשיו, לא שמעתי כל הסבר מפי הנאשם, והסבירו באשר להודאותיו הראשונות בפני המדובב (אשר נדחו לעיל), ודאי שאינם יכולים לשמש בכלל הנוגע להודאתו המאוחרת.

. 260 בפרק הדן בתוכן ההודאות לעיל, הבאת קטעים מתוך הودאותו של הנאשם בפני המדובב לאחר השחזר. ניתן לקרוא ולהתרשם כי הדברים משקפים את הלך רוחו, לאחר שהתוודה, ואת תחשותו בעקבות ההפנמה, כי עומד לשלם על מעשיו.

. 261 כך למשל, מביע הנאשם את כעסן על שלابנה, שהפליל אותו ולא שמר על שטיקה. לדבריו, שלابנה ("פתח עליו") ומשפחותו עלולים לשלם מחיר כבד על כך, שכן ברגע שיודיע למשפחה המנוח שהנאשם הודה בביצוע הרצח, בסיוועו של שלابנה, הם יראו גם בו כאחראי למעשה.

"**از מה המשפחה יגידו למשפחה שלו? הבן שלכם אשם, הבן שלכם הוא זה שהרג... כמו הילד הזה שם. אז מה יהיה שם? הורגים אחד מהמשפחה, זה משפחתה היכי גדולות בכפר, זה אותן כפר, לא כמווהו** (צריך להיות, לא כמוון - א.ה.)".

בניגוד לטענותו של שלابנה בפנינו, כי לא חש מהנאשם, ברור מדבריו של הנאשם, כי שלابנה פחד ממנו, ועל כך סמרק הנאשם כאשר האמין שלابנה לא ישתק פעולה עם המשטרה.

"המודובב: אתה חשבת שהוא לא יפתח והוא מפחד?"

"**הנאשם: כן.**".

בהמשך מתאר הנאשם כיצד איים על שלابנה, כי אם לא ישתק עימו פעולה יפגע בו.

. 262 הודהותיו של הנאשם בהזדמנויות הקודמות היו תמידיות. לעומת זאת, הודהות המאוחרת בפני המדובב גdotsות פרטיהם, שניכר מהם כי לא בדה אותם מליבו. יתרה מכך, לא ברור לאיזה צורך מצא הנאשם לנכון לעבות את הסיפור על ידי הוספת פרטים, לעיתים שליליים, אשר מוסיפים לו נופך של אמת.

כך למשל, לגבי שיחתו עם שלабנה ביום האירוע; מספר הנאשם:

"אמרתי לו תשמע, אתה מתלבש, תשים בושם ותלך לחתונתך. אמר בסדר. התקשרתי אליו ואמרתי לו איפה אתה, אמר לי בחתונתך. שאלתי איפה הבוחר אמר לי הוא מחלק קולה. אמרתי לו תלחש לו שיצא כדי ל凱נות שתיה בנצרת. אמר בסדר. אני כמו מטוס 10 דקוטות הייתי כבר מוכן, עלייתך להונדה ויצאתי. התקשרתי אליו.

מדובב: הם לא רחוק מכם?
הנאשם: כן, מרחק של 10 דקוטות. שאלתי אותו איפה אתה. הוא אמר בכפר. שאל אותו איפה אתה? אז אמרתי איפה בכפר? (לא ברור). שאל אותו איפה אתה בדיק? אמרתי לו תשמע, אם עוד פעם אחת אתה שואל אותו איפה אני בדיק אני ארד לךין אותו. אל שאל אותו איפה אני. אני במקום ואל תתערב איפה אני. עליה איתו הבוחר. הסיפור שלי עליה עם הבוחר שאני רוצה כדי ל凱נות שתיה מנצרת...".

.263. בהודעתו של שלабנה, גם הוא מספר כי הנאשם ביקש ממנו לחתת את אמיר לנצרת, באمتלה שהוא מלאווה אותו לחנות משקאות, אך שלабנה חשש לחיו וסירב. תיאור דומה ותואם יש בהודעתה הנאשם, אשר מוסיף ומתאר כי שלабנה פחד שהנאים יירוג את שניהם באותה הזדמנות והחל לבכות בטלפון.

.264. כפי שפורט לעיל, הנאשם מסר בהודאה זו בפירות, כיצד זיהה את הרכב של המנוח, בין היתר, לפי הכתוב על החלון, על פי הדיווח שנמסר לו, ומה היו שיקוליו שלא לפגוע באמיר בתוך אכסאל, גם זאת בהתאם לגרסה שלשלבנה.

.265. הסיפור מעורב בתיאור תחושיםו של הנאשם "הוא לא ידע מי אחורי בכלל. הוא היה שמח, יש להם מסיבה והם היו צוחקים וمتבדרחים. הם לא ידועים שלי כואב הבני זונות".

.266. הנאשם סיפר על הרכב מרכדים, שנקלע לסייעה, והמשיך בנסעה מהירה כדי שלא להיות מעורב בירוי. פרט שאיש מלבד מי שנכח שם לא יכול היה לדעת. אמן אין כל דרך לאושש פרט זה, אך שיילובו בסיפור, הינו סמן נוסף לאמתות הגרסה. אין כל סיבה אחרת שהנאים יחוור על גרסה שבודה, כשהוא מוסיף נתונים, שהם לכואה שלוים ולא רלוונטיים, אלא אם כן, הוא מספר את הסיפור כולם, כפי שהתרחש.

.267. סיפור נסף שהנאים תיאר בפרטוט, ושאינו מתיישב עם טענה לגרסה בדיה, הוא תיאור מקרה, שבו לקח אותו את הנשק, החביאו ברכבו של אחיו, ורצה לצאת כדי לפגוע באמיר, אך אחיו עצר בעדו.

.268. הנאשם הסביר מדוע בחר בנתיב הבריחה (כדי שלא יקלט במצלמות בדרך לעופלה), וחשף כי שיקר לחוקרים לגבי הרכב שבו השתמש (רכב מצובישי ולא הונדה, כפי שמספר לחוקרים).

.269 אין חולק, כי הנאשם קיווה כי בעקבות הודהתו ישחררו יתר החשודים, והמשטרה תקבל את עמדתו כי פועל לבדו. בהודאתו זו, הנאשם איננו מסתר כוננה זו, מספר כי לché את האחריות כולה על עצמו, וכי אם לא ישחררו את יתר העצורים הוא יגיד שהודהה הודהת שקר. בהקשר זה, הנאשם מבירר ותוהה מה יקרה אם מי משותפיו יודה, אף הוא במעורבותו בביצוע הירוי: **"אם מישחו כמו חמור יגיד שהוא היה נוהג, מה יהיה בתיק, גם הוא אסור?"**

לשם השגת מטרתו, הסרת החשד מעל האחרים, ובכדי ששותפיו לא יודו אף הם במעשה, מספר הנאשם כי בכוונתו לבקש מעורך דין לומר לעצורים האחרים, כי הוא הודה ולא סיבר איש בלבד (עמ' 14 למליל דיסק 5 קטע 10 ב- 74).)

.270 בהודאה שמספר בפני החוקר עמד הנאשם על כך שביצע את המעשה בלבד. למרות האמור, זמן קצר לאחר מכן, הודה מפורשות בפני המדובבים כי היו איתו עוד אנשים ברכבת, אחד מהם היה הנגה. הנאשם לא עשה דבר כדי להסביר מה גרם לו לשנות את גרסתו בשיחתו עם המדובבים. אםقط עונת ההגנה, הומצא סיפור ההודאה בכך להתרברב בפני המדובב או מתוך מטרה לקחת על עצמו מעשה שביצעו אחרים, הרוי ניתן היה לצפות כי הנאשם ידבק בגרסה הראשונה שמסר.

המבחן החיצוני:

.271 המבחן החיצוני הוא הדרישה ל"דבר מה", אשר יאמת את גרסת הנאשם. אין צורך בראיה מס'יעת, המסבירת את הנאשם. כאמור, קיים יחס גומלין בין מידת התוספת הראייתית, עצמתה ומהותה, לבין עצמת המשקל הפנימי של ההודאה.

"**המבחן החיצוני הוא דו-תכליתי. תכלית אחת היא דרישת ראייתית שבלעדיה לא ניתן להרשיע נאשם על סמן הודהתו מחוץ ליכולתי בית המשפט. התכלית האחראית היא יצירת כלי עזר לבית המשפט שבו להכריע האם לקבוע ממצאים עובדיים על סמן העדפת אמרה אחת של הנאשם בה הוא מודח, לעומת אמרה אחרת בה כופר**" (ע"פ **9275/06 - סמיר אבו מוך נ' מדינת ישראל (2010)**).

הדרישה הינה לתוספת ראייתית מאמתת להודהת הנאשם, להבדיל מה'סיע', הדורש כי התוספת תהא צו שיש בה לסביר את הנאשם בביטוי העבירה. במובן זה, אין היא חייבות להתייחס לנקודת ההשניה בחלוקת בין הצדדים

.272 בעניינו, כפי שפורט לעיל, הובאו ראיות רבות, שבכוחה של כל אחת מהן להוות תוספת ראייתית נדרשת, וشعוצמתן הינה רבה. הכוונה היא למשל לעדותו של של아버지, לפליי התקשרות ואיקוני מכשיר הטלפון של הנאשם. כך גם לפרטים המוכנים שידע ולשקרי הנאשם, בפרט בטענת האלibi, בה אדון

להלן.

סיכום פרק קבילות ההודאות ומשקלן

.273. הודות הנאש ניתנו מרצון חופשי ולא כרוכה בהן פגעה ממשמעותית בזכיות הנאשם, המצדיקה פסילtan. הדברים נכונים ביחס לכל אחת מן ההודאות, וביתר שאת בכל הנוגע להודאה الأخيرة המפורטת ביותר, בפני המذובבים.

.274. משקלן של ההודאות, על פי המבחנים הפנימי והחיצוני, הוא משמעותי, ומאפשר לבסס עליו את אשמתו של הנאשם. סממני האמת שנגלו בהודאות, אינם מבוססים רק על תוכן האמרות, אלא גם מתוך צפיה בתיעוד החזותי, ניתן להתרשם בבירור מהלך רוחו של הנאשם לאחר שהתוודה. למשל, בתום החקירה, בה הודה הנאשם, הוא נשבר, החל לבכות, סיפר לחוקר את מצוקותיו האישיות מאז מות אחיו, (לכתחה של אמו לעולמה, והעובדת שאיננו יכול להתחתקן). מדבריו, ניתן למדוד על קבלת האחריות, והשלמה עם העובדה שיאlez לשאת בעונש על מעשיו: **"ואני איש באחריות של העונש שלי..."**. יחד עם הבנה, כי עם סגירת המעגל, נפתח הפתח לעריכת סולחה בין המשפטות.

טענת האליבי:

.275. טענת האליби היא טענת הגנה, נטלה השכנוע לביסוסה רובץ על הנאשם, ולשם עמידה בנטל זה די בכר שהוא מקים ספק שהוא במקום אחר בזמן ביצוע העבירה, באופן שלא אפשר לו לבצעה. (**ראאה ע"פ 11/3578 - סטרוק נ' מדינת ישראל (2012)**). בעניינו, לא עמד הנאשם בנטל זה, גרסתו הינה כבושה, דחויה, וספק בכלל האם ניתן לכנותה "טענת אליבי".

.276. כפי שפורט לעיל, הנאשם לא העלה טענת "אליבי" בתחילת ההליך. לא מדובר בשכח או בהשמטה בהיסח הדעת. טענת אליבי לא הועלתה בחקירה, וגם בפתח המשפט ביקש הסגור שהות כדי לבדוק האם בכונתו לעורר טענה זו, אך לבסוף בתשובה בכתב הודיע כי איןUPI中に הנאשם טענת "אליבי". מצב זה נמשך לאורך פרשת התביעה, עדים רבים נחקרו, עד שהנאש הודה ביצוע העבירה, כשכל אותה עת לא שינה את גרסתו. עם חלופי הייצוג ולאחר מכן חזרתו לחזור בו מן ההודאה, עלתה לראשונה טענה כי רק בשל כשל ביצוג, לא נטען קודם לכן שלנאש יש "אליבי".

.277. כפי שיפורט להלן, מדובר בגרסה בלתי מהימנה, כבושה, שהועלתה כמצאה אחרון, בשלב מאוחר מאוד של ההליך.

ביום 13/12/14, לאחר שהוותר לנאש לחזור בו מהודאותו, ציינה ב"כ הנאשם, כי בכונת ההגנהטעון כי

"בחלק מהזמן הוא היה באכסאל, אבל נכון לאזרע של שעת הרצח והרצת עצמו, הוא היה בבית". (עמ' 182 לפרטוקול).

بعدותו סיפר הנאשם לרשותה בבית המשפט, היכן היה לטענותו, במהלך יום האירוע:

"בבוקר התעוררתי ביום זהה, עבדנו בתל עדשים, סיימנו לעבוד בשעות הערב, אני לא זוכר באיזה שעות, עברנו הביתה דרך אכסאל, דבורה והביטה. בדרך הביתה דבר*אייתי עובדי*". (עמ' 201 לפרטוקול).

.278. הנאשם, כאמור, לא ידע לומר באיזה שעה סיים לעבוד בתל עדשים באותו יום, ומתי עבר בכפר אכסאל, אך הוסיף כי כשהגיע הביתה, היו בبيתו אנשים רבים, שבאו לאחל מזל טוב לאביו, על נישואיו, "היתה כל המשפחה כמעט". אשתו של האב גם הגישה לו אוכל. לדבריו: "**אכלתי ולא הרגשתי טוב**", لكن הלא לשון ורך כשהתעורר שמע על כך שאדם מאכסאל נרצח.

.279. ספק אם מדובר בכלל בגרסת אליבי, כאשר הנאשם לא יודע לציין באיזה שעה הגיע לביתו, וכאשר גם לפי גרסתו, בשעה כלשהיא **בשעות הערב**, הוא שהה בסמוך לזרת העבירה. גרסה זו, אף מקרבת את הנאשם לזרה, וקושرت אותו במזו פיו, פעם נוספת לביצוע המעשים.

.280. לא זו אף זו, הניסיון לדלות מן הנאשם פרטים מלאים יותר אודות גרסת האליבי שלו, במסגרת החקירה הנגדית, לא צלח.

"**ש. לטענתך באיזה שעה הגעת הביתה באותו יום אחרי העבודה.**

ת. לא זוכר.

ש. בערב לא הייתה באכסאל

ת. לא זוכר.

ש. בחושך הייתה באכסאל.

ת. מסיימים עבודה בשעה 14:00 - 15:00, הגעתך הביתה ישר אחרי העבודה.

ש. אמרת בראשית ששברת בכפר איכסאל, אני רוצה להבין מתי הייתה באכסאל.

ת. לא זוכר, זה היה לפני 4 שנים." (עמ' 220 שורות 24 - 32).

.281. שתי גרסאות קצרות וסותרות. לפי האחת מהן, חזר הנאשם מעבודתו **בשעות הערב**, דרך אכסאל, ולפי הגרסה השנייה, כשהבין שעליו להרחק את עצמו מאכסאל בשעות הרלוונטיות, שינה וטعن כי חזר מעבודתו בשעות אחר הצהרים.

.**282** לנאם ניתנה הזדמנות לטעון, כבר בחקירתו הראשונה, כי היה במקום אחר בעת ביצוע הרצח. הוא נשאל על כך בחקירתו הראשונה ת/62 מיום 1.2.10, וטען כי איןנו זוכר מה עשה ביום האירוע, כיוון שחלף הרבה זמן מאז. לדבריו, אולי היה חולה ביום הרצח, (היותה לו שפעת חזירם), (עמ' 20 למלול ת/63). למרות האמור, ידע הנאם לתאר בעודתו, שנים לאחר הרצח, היכן עבד ומתי חזר לביתו.

.**283** לו הייתה נcona גרסתו של הנאם, כי התעורר משנתו, ורק אז נודע לו על הרצח, סביר להניח כי לא היה מתקשה לזכור ולספר לחוקרים כי הוא היה בביתו באותו יום. בנוסף, לא מדובר בהרצחו של אדם זר לנאם לחלוtin, הנאם גם שמע, כך לגרסתו, בקשרו על פרטי הרצח, כך שידע על מעורבותו של אמריך, ועל כך שהוא עצמו עלול להיות חשוד בנסיבות המעשה. במקרה זה, סביר יותר להניח כי זכור היכן היה ומה היו מעשיו בעת הרצח.

.**284** הנאם צמן שני עדוי הגנה מטעמו - אחיו שאדי זועבי ואביו מאزن זועבי, אשר, עדותם אמורה הייתה לשיער בהוכחת טענתה ה"אליבי" שלו, אך עדויות אלה אינן משכנעות. כמו עדותו של הנאם בעניין זה, גם הם כבשו את גרסאותיהם, עדותם לא הייתה מהימנה, אין בה הסבר לככישת הגרסה ובחילקה היא גם סותרת גרסאות שנמסרו במשטרה.

עדותם של שאדי

.**285** שאדי העיד כי פגש בנאם בבוקרו של יום האירוע, כשביתן לו סידור עבורה, שלפיו עליו לעבוד בתל עדשים. פרט לכך, לא העיד לגבי השעות הרלוונטיות לאירוע, לא פגש בנאם בשעות אלה ולא יכול היה לומר היכן היה.

.**286** שאדי נחקר במשטרה ביום 10.2.22. בהודעתו (ת/103), נשאל שאדי, בין היתר, האם פגש או שוחח עם אחיו, הנאם ביום 9.10.09. בתגובה השיב כי איןנו פוגש את הנאם אחר שעות העבודה, וכי ביום האירוע לא פגש בו ולא שוחח אליו כלל, בנגדו לגרסה שמסר לראשונה, שנים לאחר מכן, בעדותו בבית המשפט.

.**287** שאדי נשאל על מעשיו שלו ביום האירוע, וטען כי איןנו זוכר דבר, אפילו איןנו זוכר אם עבד באותו יום. באופן תמורה נזכר העד לאחר תקופה ארוכה, מה היו מעשייו, וסתור את הדברים שמסר סמוך יותר לתאריך הרלוונטי. גם בהזדמנות זו, לא טרח העד למציא כל אסמכתא לטענותו, את סידור העבודה, עליו דבר, למשל, ולא הובא גם עד בלתי תלוי מעובדיו האחרים של שאדי, שיאשר את הדברים.

.**288** מדובר בעדות לא ראייה לאימון ומגמתית בעיליל, שגם לו הייתה אמונה, לא הייתה מסיעת לנאם. יתרה מכך, העובדה שהנאם גיס את אחיו, כדי להעלות גרסה בדוחה, אומרת אף היא "דרשנו".

. 289. הסברי הגנה בסיכוןיה, לסתירות בעדותו של שадי הינט תמהים, אין להם בסיס בחומר הראיות והם שלעצמם מוכיחים את הראיות כנגד הנאשם. הגנה טוענת כי בבית המשפט, העיד שאדיה כי הוא עבד בשלושה מקומות באותו זמן: מדרך עוז, שריד ותל עדשים, ואין כל בעיה לבדוק טענה זו מול בעלי הבתים ומול פנקס הקובלות של העד - אם כן, מדוע לא הובאו ראיות אלה על ידי הגנה, כדי לתמוך בגרסתו? הגנה מוסיפה כי שאדיה לא רצה לענות עלvr כר בעבר, בעת שנחקר במשטרה, יתכן כיון שידע שישנה סיבה הקשורה את בני משפחתו לאירוע. משמע, ההסבר לכך שהעד לא סייר במשטרה הינו עבד אחיו ביום האירוע היה מחשש שהדבר יפליל מי מבני משפחתו. אם סידור העבודה של הנאשם יכול להפليل מאן דהוא הרוי זה את הנאשם עצמו ולא אף אחד אחר.

. 290. עוד אצין, כי באותה חקירה, גם הכחיש שאדיה שמספר הטלפון שלו אחיו הוא מספר הטלפון המסתויים ב- 128, שהיו אין חולק, כי שייך לנายน. העובדה, כי הן הנאשם והן אחיו, טרכו להסתיר את העובדה שמנוי טלפון זה היה בשימושו של הנאשם, בזמן הרלוונטי (וניתן היה לאICON - כפי שאכן קרה), מחזקת אף היא את הראיות כנגד הנאשם.

עדותם של AMAZON ZOUBEI

. 291. פרט לשאדיה, העיד אביו של הנאשם, AMAZON ZOUBEI. גם עדותו איננה מסיימת לנายน בהוכחת טענה האלביב. האב ידע לומר בעדותו הכבושה כי הנאשם שב לביתו ביום האירוע בשעות 16:00 - 17:00 (עמ' 226 לפוטווקול), בהמשך נקבע בשעות קצרות: 16:00 עד 18:00. שתי הגרסאות אינן מתיאשנות עם הגרסה שמסר הנאשם בעדותו הראשית, לפיה שב ביתו בשעת ערב.

. 292. AMAZON הסביר כי הוא זוכר את השעה המדוייקת שבה חזר הנאשם לבתו במועד הרלוונטי, אלא מעירן באופן כללי את השעות, על סמך השעות הרגילים, בהן נהג הבן לשוב לעבודתו. קלומר לא מדובר בזיכרון המתיחס ליום הספציפי.

. 293. בנוסף, AMAZON העיד כי בנו היה בבית בשעת הרצחה. לפי עדותו, בין השעות 21:00-22:00 לערך, התקשר אליו שוטר מימ"ר עמקים בשם "יגאל" וביקש לבדוק האם ילדיו ואחייניו בבית. לפי עדותו הוא בדק ואייש לשוטר שאכן כולם נמצאים בבית. השוטר המדובר לא הובא כעד הגנה (למרות שהאב מכירו - "יש בינוינו שלום שלום", עמ' 227 לפוטווקול), ועדותו של האב, אותה כבש במשך שנים, אינה ראויה לאמון. יתרה מכך, גם לו היה ניתן לקבללה, היא אינה מועילה לנายน, שכן אם השיחה עם השוטר התקיימה בשעה 22:00, הרי הנאשם יכול היה לבצע את הרצחה ולהגיע לביתו.

. 294. AMAZON נבדק במשטרה ביום 22.2.10 (כחודות ביצוע עבירות שונות), ולא נמצא לנכון להעלות טענות היכולות לנאות את בנו מכל חשד. בעדותו טען כי סיפור עלvr כר לחוקר שלא במסגרת החקירה, אך גם טענה זו הועלתה בעלמא ולא כל הסבר. האב הודה עם זאת, כי לא סיפור לעורך הדין שיציג את הנאשם במעצר, שיש לו מידע היכול לעזור לבנו. העד טען כי עזה'D שיציג את הנאשם בהליך לאחר

הגשת כתב האישום, עזה"ד ע אמר, היה מודיע לטענה אך בחר לא להעלותה וגם אמר לאב שלא יספר עליה. מדובר בטענה מופרכת שלא ניתן לקבללה.

.**295** הנשם לא זמין לעדות אף אחד מחבריו לעובדת, אשר יכולם היו להעיד על השעה מדוייקת בה סיימו את עבודתם. בנוסף, למרות טענת הנשם כי הגיעו לבית אביו, נכחו שם אנשים רבים, שבאו לבקר את האב, לא מצא הנשם לנכון בזמן עדים אלה שיעדו על השעה המדוייקת בה הגיע הביתה.

.**296** טענת "אליבי" הינה טענה בעלת עצמה, שיש בה, אם היא מוכחת, לנתקות את החשוד מכל אשמה. יש להניח כי לו הייתה לנשם טענה מבוססת, לפיה הוא שהה בביתו בשעת הרצח, בנסיבות אנשים רבים מבני משפחתו ("כל המשפחה כמעט"), היו עדי האליבי מתיצבים במשטרה כבר בראשית החקירה, הנשם היה צועק מיד לחפותו, על סמך טענה זו, ולא היה בוחר לשומר על זכות השתקה, במקום זאת.

.**297** ההחלטה שלא להעלות את טענת האליבי, מלכתחילה, איננה נובעת מכשל בייצור,-CNTEL, אלא הייתה החלטה מודעת ומחושבת. החלטה להעלותה בשלב מאוחר של ההליך, נולדה לאחר שהנשם היה עד לראיות הרבות שנאספו נגדו ונשמעו בבית המשפט והחליט להוסיף נושא לדבר נוסף לשקריו.

טענת האליבי, כפי שהועלתה, קושرت את הנשם לזרת האירוע ולא מרחיקתו אותו ממנה.

שקרים הנשם:

.**298** על פי הפסיקה, הטענות כזובות הן שקרים מהותיים אשר עשויים לחזק את הראיות נגד הנשם. שקרים נשם אינם יכולים להיות בסיס להרשעה, אך בכוחם להשלים תמונה ראייתית שהוצאה נגדו, ביחס לAssertion אין טעם ממש לשקר שניתן. (ראה ע"פ 2661/13 יחיב נ. מדינת ישראל (2014)).

.**299** הובילו כי הנשם שיקר בעניינים מהותיים, בשלבי החקירה בהם הבהיר ביצוע העבירה ולכאותה, אם זכאי הוא, לא הייתה כל סיבה לשקר. הכוונה היא להיכרותו עם שלابנה, הקשר שהוא לו עימו ומטרת הקשר, והנושא השני, נוגע למספר מנוי הטלפון שהוא בשימושו.

.**300** בעניין מספר הטלפון של הנשם, לאחר גרסה עקבית בה הבהיר כי השתמש במנוי הטלפון המסתויים ב- 128, הודה לפצע הנשם, לאחר חידוש משפטו, כי אכן מדובר בטלפון שהוא בשימושו, ולדבריו, הוא היה המשתמש העיקרי שלו. פרט זה נראה חשוב גם לאחיו, ש כדי, שהבהיר במשטרה כי הטלפון זהה הינו מספרו של אחיו.

הנשם לא הסתפק בכך שהבהיר שמספר הטלפון בו השתמש היה המסתויים ב- 128, אלא גם עשה מאמץ שהדבר לא يتגלח בחקירה, על ידי קר שהדיח את מראean ابو סיאם למסור גרסה כזובת במשטרה ולהעלים ראיות, במטרה שנותן זה לא ייוודע למשטרה (עובדות האישום השני).

.**301** הטענה כי הנאשם הכחיש ושיקר לגבי מספר הטלפון כדי לחדות על מאן דהוא אחר, נדונה לעיל ונחתה, בין היתר לאור טענות הנאשם עצמו במהלך עדותו, לפיהן, איןנו יודע כלל מי ביצע את הרצח.

.**302** בעדותו מודה הנאשם, כי פגש את שלабנה **בעפולה**, וBIKH ממוני, מספר חדשים לפני האירוע, שיתן לו מידע על בני משפחת דראושה. בתחילת השיב, כי איןנו זוכר אם שיקר כאשר סיפר על הקשר בין ובין שלабנה, אך בהמשך אישר את הדברים:

"ש. ועל זה שיצרת קשר עם שלабנה כמה חדשים לפני הרצח והייתם בקשר טלפוני כדי שיעזר לך?"

ת. יכול להיות שכן, לא זוכר בדיק.

ש. זה שפגשת את שלабנה בעפולה וBIKH ממוני כמה חדשים לפני הרצח שיתן לך מידע לגבי החברה ממשפחחת דראושה זה נכון?

ת. כן

ש. ואחר כך, הייתם בקשר בטלפון בעניין הזה של לתת מידע? הי
שיחות אלה

ת. כן". (עמ' 208 ל פרוטוקול, שורות 33-34).

וספציפית בנוגע לאמר:

"ש. אם הוא יודע, ראה את אמיר, הי שיחות בינוים, לגבי דראושה, שיעזר לך לגבי אמיר דראושה?

ת. כן". (עמ' 209 שורות 4-5 ל פרוטוקול).

.**303** בחקירה במשטרת, טרם הודה, הכחיש כי הוא מכיר את שלабנה או כי התקשר עימיו אי פעם (ת/62). אם זו היא גרסת האמת שבפי הנאשם, מה הוא ההסבר לשקר זה?

.**304** בשאלת האם שוחח בנושא זה עם שלабנה ביום הרצח, מסר הנאשם גרסה מתפתלת, שאינה ראויה לאמון:

"ש. וביום של הרצח עצמו דיברת עם שלабנה בעניינים אלה?

ת. יכול להיות שדיברתי איתו על בילויים.

ש. דיברת באותו היום עם שלابנה? דברים שלא קשורים לנקמה ולמשפחה

דרואה?

ת. יכול להיות.

ש. ואם שלابנה מספר שהשיות היי בעניין זהה, מה אתה אומר על זה?
ת. תשאל את שלابנה.

ש. שאלתי אותו והוא אמר שביום הרצח הוא דבר איתך 51 פעם על העניינים
האלה, על נקמה, על הרצח?
ת. הוא משקר.

ש. ובעצם 51 פעם דיברת אליו ביום הרצח אבל בענייני בילויים?
ת. שאלת אותו על משפטך דראואה ואמרתי לך שכן.
ש. אני שואלת אותך על יום הרצח, 51 שיות על בילויים?
ת. לא צריך לי לדבר צזה.

ש. אני אומרת לך שביום הרצח היי 51 שיות בינויכם, על מה דיברתם?
ת. אני אומר לך שאני לא זוכר שדיברתי אליו ביום הרצח.
ש. ואם שלابנה מוסר שדיבר איתך בנושא זהה רק בהקשר של איפה אמיר ומסר
לך מידע לגבי בני משפחת דראואה, מה אתה אומר על זה?
ת. זה שקר.

ש. שלابנה משקר?
ת. כן.

ש. ואם אני אומרת לך שגם אתה סיפرت שביום של המקרה אמרת שאתה רוצה
מןנו מידע וכל פעם שהוא מישחו מהחמיישה ואמרת לו אני מת לנוקם את
מות אחיך, מה אתה אומר על זה?
ת. לא זוכר אם אמרתי או לא אמרתי. " (עמ' 209 שורות 6 ואילך).

305. בהעדר הסבר, מדובר שיקר הנאשם בעניינים מהותיים אלה, שככל אדם מבין כי הם נוגעים ללבו של החשד שיחס לזו, יש בשקרי הנאשם חיזוק ממשמעותיו לריאות התביעה. שינוי קו ההגנה וצמצום המחלוקת, לאחר שנשמעה פרשת התביעה, מעלה ספקות ניכרים לגבי מהימנות הגרסאות שמסר הנאשם בעדותו, ויש לדוחותן מכל וכל.

התזה של החיפוי

306. מסיכון ההגנה עולה כי היא מבקשת לקבוע שקיים ספק בדבר אשמו של הנאשם, בהתבסס על זהה,
שלפיה, הנאשם מכהה בجرائمיו על אדם אחר, מבני משפחתו, שביצע את העבירה.

307. מדובר בגרסה שלא באה מפי הנאשם, והיא אף מנוגדת לה, שכן הנאשם כמפורט לעיל, טוען כי איןנו
יודע מי ביצע את הרצח (כמו גם את זהותו של מי שאחז בטלפון שלו בדקות הרלוונטיות).

- 2642/10 ב' - בוגע לבחינת קו הגנה חלופי, שאיננו מתישב בהכרח עם קו ההגנה של הנאשם נפסק בע"פ 2011 (אמיר איסاكוב ב' מדינת ישראל):

"לא נעלמה מעני טענתו של המערער שלפיה יתכן שאדם אחר ביצע את השוד, אדם המוכר למערער אך הוא מסרב לחשוף את זהותו. אמן, יתרנו מקרים בהם יידרש בית המשפט לבחון אפשרויות סבירות שונות, אף אם הן אין בהכרח מתישבות עם קו ההגנה שבחר הנאשם. אולם, אפשרויות אלה חייבות להיות בחומר הראיות ולא די בהעלאת אפשרות חלופית שאינה מעוגנת במציאות (ראו ע"פ 9613/04 בן סימון ב' מדינת ישראל (לא פורסם, 4.9.2006 בסעיף ט' לפסק הדין); וכן ע"פ 3372/11 קצב ב' מדינת ישראל (טרם פורסם, 10.11.2011 בסעיף 165 לפסק הדין)... . בעניינו, התשתיות שהונחה לפניינו בהקשר זה כוללת את אזכורם של שותפים לביצוע השוד במהלך השיחות בין המערער למדובב (ת/19 בעמוד 32 ובעמוד 39) ואת אמרתו של המערער לחוקר המשטרה שלפיה הוא מעדיף שאמו תדע שהוא ישב בכלא מאשר מתחת לאדמה (ת/8). תשתיית זו אינה מבססת את התרחש לו טוען המערער, לכל היותר היא מצביעה על כך שהוא למערער שותפים וכי הוא חשש להפלילם. בכך לא די, כדי להראות כי קיימת אפשרות סבירה שהמערער כלל לא היה מעורב בביצוע השוד עצמו וכי התודע לפרטים אודוטיו רק משום שהכיר את השודדים".

.308. דברים אלה יפים גם לעניינו, קיימות ראיות ברורות הקשורות את הנאשם עצמו לביצוע הiri (כמו עדותו של שלабנה ומחקרי התקשרות, לרבות איכון הטלפון שלו). ראיות התביעה מצביעות על כך שבאיורו נטלו חלק אנשים אחרים, שהנאים איננו מספר אודוטיהם ועל מעורבותם, אך גם נתן זה איננו מבסס את התרחש שלפיו הנאשם מחהפה על אחר או אחרים שביצעו את העבירה, מבל' zelf עצמו היה כל קשר לכך.

.309. המסקנה מכל האמור, היא שהמאמינה עמדה בנטול המוטל עליה, להוכיח מעבר לכל ספק סביר את עובדות האישום הראשון בכתב האישום.

הניתוח המשפטי של יסודות העבירה

.310. סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין קובע כי הגורם בכוונת תחיליה למות אדם יואשם ברצח ודינו מאסר עולם. על התביעה להוכיח את התקיימות היסוד העובדתי- פיזי של המתה אדם וכן את היסוד הנפשי של כוונת תחיליה, על שלושתמרכיביו: החלטה להמית, הכנה והיעדר קנטור.

.311. טענת ההגנה כי היסוד העובדתי של העבירה לא הוכח, שכן לא הוכח מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם ירה במנוח, ولكن לזכותו מעבירת הרצח, ולהלופין להרשיעו בעבירות כגון קשר רצח או סיווע לרצח, העבירה בה הורשע שלابנה.

.312. דין טענות אלו של ההגנה להידחות מאחר וממצבior הראיות אשר פורט בהרחבה לעיל הוכח מעבר עמוד 99

לכל ספק כי הנאשם, לא רק תכנן את ביצוע הרצח, נכח בסמוך לזרה בשעות שלפני הירוי ובזירה ממש בעת שבוצע הירוי. נוכחותו בזירה והיותו מבצע הרצח, הוכחה באמצעות הודהתו, ובאמצעות אי-ICON מכשיר הטלפון שלו בזירה, בדיקות הרלוונטיות. מן הראות דלעיל, עולה כי הנאשם נכח בזירת הרצח וכי ירה לכיוונו של המנוח מספר יריות, אשר בהתאם לחוות דעתו של פרופסורysis (ת/92-ת/94) גרמו למוותו של המנוח.

.**313** מעבר לדריש, יער, כי גם אם נאמר שהוטל ספק האם הנאשם היה אחד מנוסעי הרכב, אך לא מבוצעו הישיר של הירוי, (וגרסה זו איננה מתיחסת עם הודהתו של הנאשם ועם סיפורו לגבי הבהלה שתקפה את יתר יושבי הרכב, שבטעינה הוא לקח את ההגה לידי ונרג בمسلسل המילוט), הרי עדין ניתן להרשיע את הנאשם בביצוע בצוותא של העבירה.

.**314** ממשיכה ההגנה וטוענת שגם אם הוכח שהמעורער הוא האחראי להמתת המנוח, אין בסיס להרשעתו בעבירות רצח מאחר שלא הוכחו כל יסודות עבירות הרצח. לעומת זאת, לא הוכח היסוד הנפשי הטמון בדרישת קיומה של כוונה תחילה, ובכלל זה קיומם של ההחלטה להמית, ההכנה והיעדר הקונטור.

.**315** אני סבורה כי עלה בידי המשימה להוכיח את התקיימות היסוד הנפשי על כל מרכיביו כפי שיבואר להלן.

יסוד ההחלטה להמית -

.**316** ההחלטה להמית מחייבת קיום כוונה במישור השכל- חזות או ציפייה של התוצאה הקטלנית, ובמישור הרגשי- רצון או שאיפה להשיג את התוצאה הקטלנית. מניסיבות מעשה ההמתה ניתן ללמידה על כוונת העcosa. זהה החזקה שבاهיגון שאדם מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשהו, ואם לא נסתרה החזקה, ولو על דרך הטלת ספק סביר בדבר תחולתה, די בכך כדי להוכיח את כוונת הנאשם להמית את קורבנו (**ע"פ 299/81 טטרואשלי נ. מדינת ישראל**).

.**317** טוענת המשימה בסיכוןיה כי ניתן ללמידה על התgebשות ההחלטה אצל הנאשם להמית את המנוח או כל אדם משפחחת דראושה, מתוך הריאות שהובאו בפני בית המשפט ובכלל זה הבטחת הנאשם לאחר מות אחיו ואיימו לנוקם את דםם, הצמידותם בנשק חם, מספר היריות שנורו לעבר המנוח, הטוווח ממנו ירה ווידוי ההריג. מוסיפה המשימה, כי על אף שכוונת הנאשם הייתה לפגוע באמיר דראושה ובוסףו של יום נרצח המנוח, אין בעובדה זו כדי לגרוע מהאחריותו של הנאשם לביצוע העבירות, לפי סעיף 20(ג)(2) לחוק העונשין, ויש לייחס לו כוונה מועברת או מועתקת.

.**318** ההגנה מטילה ספק בטיעון זה. לטענה, אם נכונה טענת המשימה בדבר כוונת הנאשם לנוקם את מות אחיו על ידי פגיעה באمير, ניתן היה לצפות כי הנאשם ינסה לכל הפחות לירות לכיוונו של אמר.

עוד סוברט ההגנה כי מפירות מעשי הנאשם לא עולה כי גמלה בלבו ההחלטה להמית את המנוח. הסכוסר האמור הוא בין משפחת זועבי לבין משפחת דראושה כאשר משפחת המנוח או המנוח עצמו כלל לא היו קשורים לסכוסר זה. גם אם יקבע כי הייתה קיימת אצל הנאשם ההחלטה להמית הרוי שהוא היהת קיימת כלפי אמיר דראושה ובנוסף, הנסיבות הנשק חמ ומספר היריות אינם מובילים בהכרח למסקנה חד משמעות על הכוונה להמית וכי אכן שיש בכך למד על רצון לפגוע או לפצעו והמאשימה לא عمده בחובתה להרים את הנטול הנדרש לעבירות הרצח.

.319 בעניינו, הוכח כי לנายน היה מניע לנוקם את דם אחיו, על ידי לקיחת חייו של בן משפחתו מן המשפחה היריבה. הנאשם הודה בכך שבקש להביא למותו של אמיר, על רקע זה, כך הבטיח לאימו המנוחה, ועל קבר אחיו. איסוף המידע והשגת הנשק, כך גם הירוי המכונן לעבר הרכב, מספר רב של יריות, והעובדת שהנאשם ניגש לרכב וירה במנוח מקרוב, לאחר שהלה נפגע מהירוי הראשון, הימילותות מן המקום מבלי להגיש סיוע, גם הם אינם מותרים ספק בנוגע לכוונותיו.

הירוי בוצע לכיוון הרכב, בו נסעו אמיר והמנוח. הנאשם לא הסתפק בכך, ירד מרכבו, וניגש לרכב המנוח, במטרה להשלים את המשימה. הוא הבחן בדמות החומקתו מן הרכב, אך לטענתו לא ניסה לדודף אותו, כיוון שהוא חשוב, וכן בשל הלחץ בו היה נתון בעת אירוע. בנוסף, המנוח נמנה אף הוא על אנשיו ומשפחתו של אמיר. נזכיר כי לפי עדותו של אמיר, לפי הגרסה הראשונית והמהימנה, מאן דהוא מישבי הרכב רדף אחריו וניסה לפגוע בו, אך לא ניתן לקבוע האם מדובר בנאשם. גם אם נמצא הנחה שהנאשם לא רדף אחר אמיר, אין בכך כדי לסתור את המסקנה כי חף במוות.

הוכח כי בלבו של הנאשם גמלה ההחלטה להמית את אמיר וכוונה זו מספיקה להתחווות היסוד הנפשי לאור לשון החוק בסעיף 20(ג)(2) לחוק העונשין "**אין נפקא מינה אם נעשה המעשה באדם אחר או בנכיס אחר, מזה שלגביו אמרו היה המעשה להיעשות.**".

"**הדוקטרינה בדבר "כוונה מועתקת"** (או "כוונה מועתקת") نوعה להתמודד עם מצבים בהם התקיימו כלל רכיבי המחשבה הפלילית ביחס לאובייקט מיועד של העבירה, אולם בפועל רכיבי היסוד העובדי של אותה עבירה התקיימו כלפי אובייקט אחר שלא בתוכו. במצב זה על פי הדוקטרינה, הכוונה שהתגבשה בקרב המבצע כלפי האובייקט המיועד "ועתק" אל האובייקט שנפגע בפועל, והמבצע ירושע בביצועה של העבירה המושלמת, עבירה אחת ייחידה. הטעיה ממסלול העבירה יכולה להתיחס לפגיעה באדם אחר, או לפגיעה בחףץ אחר מן היעד המקורי. כך למשל, מקום בו אדם התכוון לרצוח ביריה את א', אך הcador פגע והריג את ב' (טעות באדם), על פי דוקטרינת הכוונה המועתקת תועבר הכוונה מ-א' ל-ב', והמבצע ירושע בעבירה המושלמת והיחידה של רצח. כך גם במקרה בו אדם התכוון לשروع את שדהו של חברו, אך האש התפשה לכיוון הנגדי וכילתה שדה סמוך (טעות בחףץ) ניתן לעשות שימוש בדוקטרינת הכוונה המועתקת, ולהרשע את המבצע בעבירה האחת המושלמת. **וידגוש, כי השימוש בדוקטרינה האמורה בא תחת**

האפשרות להרשיء את המבצע בשתי עבירות נפרדות - עבירה של ניסיון ביחס לאובייקט המועד וUBEIRA נספת כלפי האובייקט בפועל". (ע"פ 295/10 - פלוני נ' מדינת ישראל (2012).

יסוד ההכנה:

.320 מעשה ההכנה הוא אקט הפייזי שנועד להוציא אל הפועל את "הכוונה תחיליה" לעתים, אקט ההחלה להמית וההכנה שלLOBים זה בזה במעשה ההמתה עצמו, עד כשמעת אין פסק זמן ביניהם, ולעתים אין הם ניתנים להפרדה.

.321 טוענת ההגנה בסיכוןיה שגם אם יקבע כי הנאשם ביצע הכנה כלשהו, לא ניתן להרשיeo בעבירה הרצח אלא לכל היוטר ניתן להרשיeo בעבירות שבהן מעשי ההכנה מסוימים לכשעצמם ומהווים את התהווות העבירה, כדוגמת עבירת קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499 לחוק העונשין או עבירה הסיווע לפי סעיף 31 לחוק העונשין.

.322 גם טענה זו דינה להידחות. בענייננו, ביצע הנאשם מעשים העולים כדי ההכנה בכך שגיס אט שלאלבה, הציגד בנשק חם, המתין עד לאיתו של אמיר, עקב אחריו ברכב עד שירה לעברו. מעשים אלו בצירוף היסודות האחרים המתקיימים אצל הנאשם כדי התגבשות היסוד הנפשי הדורש לעבירה הרצח.

היעדר קנטור:

.323 על התביעה להוכיח יסוד של היעדר קנטור לצורך גיבוש יסוד הכוונה תחיליה בעבירה הרצח. עליה להוכיח כי ההמתה נעשתה בלי שקדמה התגרות בתוכף למשעה, בנסיבות שבהן יכול הממית לחשב ולהבין את תוכנות מעשי. יש להוכיח כי מעשה ההמתה לא היה פרי אובדן שליטה עצמית עקב התגרות המנוח בנאשם. ההלכה הפסוכה פירשה את היעדר הקנטור כמרכיב בהגדרת העבירה, הכלל שני יסודות במצטבר: יסוד סובייקטיבי ויסוד אובייקטיבי. היסוד האובייקטיבי בוחן את התנאות הנאשם הספרטיפי - אם קדמה למשעה ההמתה התגרות ואם הקנטור השפייע עליו בפועל וגרם לו לאובדן שליטה עצמית כך שלא יוכל לחשב ולהבין את תוכנות מעשי; היסוד האובייקטיבי מעמיד לבחן את השאלה האם אדם מן היישוב היה עשוי, בהיותו נתון במצבו של הנאשם, לאבד שליטה עצמית ולגדר שפהה נהג. (ע"פ 396/69 בנו נ. מדינת ישראל; ע"פ 97/759 אליאביב נ. מדינת ישראל)

.324 הנTEL להוכיח את יסוד היעדר הקנטור מוטל על התביעה, אולם בהיות עניין זה מצוי בידיעתו המיחודה של הנאשם, אם אין הוא מציג ראה לקיומו האפשרי של קנטור, ובain אחיזה בריאות לאפשרות קיומו של קנטור, יצאת התביעה ידי חובתה בהבאת ראיות לגורימת המות לעניין זה יפים דבריו של כב' השופט בר בע"פ 153/85 כהן נ. מדינת ישראל:

"אמנם מוטל נטול הוכחה בנושא זה, כמו לגבי יתר האלמנטים של עבירות הרצח, על הטעיה, וכל ספק בנדון יתפרש בסופו של דבר לטובת הנאשם. אולם, מطبع הדברים קיומו של הקינטור הוא במידעתו הספציפית של הנאשם, ועל-כן מחוותה של ההגנה לפחות להציג ראייה כלשהי, העשויה להצביע בכךון קיומו האפשרי של קינטור מבחינה סובייקטיבית ואובייקטיבית אחד.

אם מועלית ראייה זאת, אז מחוותה הטעיה לסתורה ולהפריכה, וכאמור נטול הוכחה רובץ אז עליה. אולם כאשר אין לפני בית המשפט כל ראייה בכךון זה, שיוכל להסתמך עליה, ורק מוכח בוודאות שה הנאשם אכן גרם למותו של הקורבן, אז יצא הטעיה ידי חובהה גם בנסיבות זאת".

.325. במקורה דן, לא עלתה מחוותה הראיות כל אפשרות כי להמתת המנוח קדמה התגרות מצדיו, או מצד אמיר. אין טענה כזו בפי הנאשם גם הנסיבות, מלמדות ללא כל ספק, כי עד לרגע הירוי לא היה מפגש בין הנאשם לקורבונו, כל שכן קינטור. במקרה אלה, בהעדר כל טענה מצד ההגנה בדבר קיומו של קינטור, ובהעדר כל רמז לכך בראיות, יצאת המשימה ידי חובהה בהוכחת ביצוע מעשה ההמתה על ידי הנאשם, שנלווה אליו ההחלטה להמית והכנה, ולא הוטל, אף לא ספק, בדבר קיומו של התנאי המדובר בהעדר קינטור.

.326. נכון כל האמור, אני קובעת כי בעניינו עליה בידי המשימה להוכיח כי התקיימו כל יסודות עבירות הרצח.

.327. לנאים מיוחסות באישום הראשון, גם עבירות של החזקה והובלת נשק וכן שיבוש מהלכי משפט. יסודותיהן של עבירות אלה הוכחו, בכך שהוכח כי הנאשם החזיק בנשך, שבו הצדיד מביעוד, הובילו למקום ההמתנה לאמיר, ולבסוף השתמש בו לביצוע הירוי. הנאשם פעל להעלמת כרטיסי ה"סימ" של הטלפון ולהעלמת הנשך, בכך שיבש מהלכי משפט.

.328. המסקנה היא, כי יש להרשיע את הנאשם, בנוסף על עבירת הרצח, גם בעבירות הנלוות המיוחסות לו.

האישום השני:

.329. באישום השני מיוחסות לנאים עבירות של הדחה בחקירה ושיבוש מהלכי משפט, בכך שבמהלך שיחה עם מרואן ابو סיאם, שבה הודיע לו מרואן, כי זמן למשטרה, הנחה אותו הנאשם מה לומר בחקירהתו, וכי צד לפועל בכך שהמשטרה לא תעלה על עקבותיו.

.**330** על פי כתוב האישום, מרואן זומן לחקירה ביום 31/01/2013. באותו יום התקשר מרואן לנאש וודיע לו כי זומן למשטרה. בעקבות זאת הורה לו הנאשם כי אם ישאל לגבי מספר המירס שלו, יאמר שהוא יודע מה פרטיו, וכן הורה לו למחוק את מספר הטלפון של הנאשם שומר בזיכרון מכשיר הטלפון שלו וכן את פרטי שיחתם זו. הנאשם גם הדריך את מרואן להכחיש בפני החוקרים כי יש קשר ביניהם. מרואן הביע נוכנות לפעול לפי הנחיותיו, וכן כאשר נחקר באותו יום במשטרה, הוא חזר על הגרסה שנטבקש למסור.

.**331** בהודעתו במשטרה מיום 31/01/2013 (申诉 11:18 (ת/77)), נשאל מרואן האם מוכר לו מספר הטלפון: 0577873128 (מספר הטלפון של הנאשם) והשיב בשילילה, כשהוא מציג לחוקר את מכשיר הטלפון ומראה לו כי מספר זה אינו שמור בזיכרון הטלפון שלו. מרואן סיפר, כי הוא מכיר את הנאשם, אך אין לו כל קשר עימיו.

עדות זו נמסרה לפי הנחיות הנאשם, כדי למנוע קישורו למספר הטלפון המסתויים ב-128.

.**332** שיחת הטלפון בין מרואן לבין הנאשם הוקלטה (באהזנת סתר). במהלך עדותו בבית המשפט (עמ' 31 ואילך), הודה מרואן כי הנאשם הנחה אותו מה לומר בחקירתו. מרואן ציהה את קולות הדוברים בשיחה שהוקלטה, אישר כי הנאשם ביקש ממנו למחוק את מספר הטלפון שלו מכשיר הטלפון הסלולארי של העד וכי הוא פעל בחקירתו הראשונה כפי שהتابקש על ידי הנאשם.

.**333** בסיכוןיה, אין ההגנה מתמודדת עם אישום זה, פרט לכך שלטעنته, אין הוא מחזק את האישום בעבירות הרצת, טענה שנדחתה לעיל. על כל פנים, הראיות שהובאו בפנינו, מלמדות ללא כל ספק, כי הנאשם ביצع את העבירות המียวחות לו באישום השני, ויש להרשיעו גם בעבירות אלה.

.**334** סוף דבר, אני מציעה לחבריי, להרשייע את הנאשם בכל העבירות המียวחות לו בכתב האישום.

אסתר הלמן, שופטת

כב' הנשיא יצחק כהן - אב"ד:

מסכימים ומצטרף לקביעה העובדתית ולמסקנות, כפי חברתי, כב' השופטת הלמן.

כב' סגן הנשיא, השופט בנימין ארבל:

אני מסכימים לחוות דעתה של חברתי, כב' השופטת הלמן.

הוחלט אפוא, פה אחד, להרשייע את הנאשם בעבירות המזוהה לו בכתב האישום, על שני אישומים.

ההחלטה

נציין כי הצענו לצדים לקבוע בין לבין מועד כדי בחינה ושיקול לאור הזמן שחלף מעת המצאת חוות הדעת בעניינו של הנאשם.

מתוך כך שאנו נעתרים לבקשת הסניגוריה, אנו קובעים התיק לחקירת המומחים ליום 14/6/12, שעה 12:00.

היה וקדם למועד זה לאור הערכה מחודשת, והוא למי מב"כ הצדדים בקשרות ו/או הודעות, יעשו כן תוך המצאת הודעה לבית המשפט איש לרעהו.

ה הנאשם יובא באמצעות הלויין.

ניתנה והודעה היום ג' אדר ב תשע"ד, 05/03/2014 במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשם וה הנאשם בעצמו.